

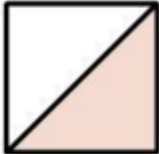

Condes

Condes

User's Guide

Finn Arildsen
Stenrosevej 77
8330 Beder
Danmark
Tel. +45 86 27 36 58
E-mail: finn@arildsen.com

Condes
Software for course planning
www.condes.net

Sisältö

Johdanto Condes 10:n käyttöön	8
Tervetuloa käyttämään Condesia!	8
Mitä uutta Condesin versiossa 10	10
Miten...	16
Miten lähdetään liikkeelle...	16
Luo ensimmäinen ratasi...	16
Miten käsitellään rasteja	17
Miten käsitellään ratoja	18
Miten käsitellään sarjoja	19
How to run Condes on a Mac	19
Miten (kartat) ...	21
Karttatiedostot...	21
Miten vaihdetaan näkymän kartta	22
Miten siirretään karttaa, jos kaikki rastit ovat väärässä paikassa	22
Miten lisätään kohdistusmerkit	23
Miten kartan tulostusmittakaava muutetaan	23
Geo -viittaukset ja maastokoordinaatit	23
Miten (rastit) ...	25
Miten rastin rastimääräite määritellään	25
Miten rastiympyrän sijainti hienosäädetään	25
Miten poistetaan pala rastiympyrästä	26
Miten rastin kuormitus lasketaan	26
Miten käytetään Rastin tila maastossa -arvoja maastossa olevien	27
merkkien kontrolloimiseen	
Miten (radat) ...	28
Miten taivutetaan rastiväliiviä	28
Miten rastiväliiviat katkotaan automaattisesti	28
Miten poistetaan rastiväliiivan osa	29
Poista rastiväliiviin leikattu katko	29
Miten käsitellään kartanvaihto	30
Miten tehdään rata, joka on useammalla kartalla	31
Miten lasketaan ratojen pituudet	31
Miten radan noususumma lasketaan	32
Miten käytetään useampaa viimeistä rastia	33
Miten (rastimääritteet) ...	35
Miten kartalle lisätään rastimääritteet	35
Miten rastimääritteet jaetaan osiin	35
Miten näytetään kaksi rastimääritesymbolia samassa ruudussa	35
Miten näytetään tekstiä rastimääriteruudussa	36
Miten poistetaan symboli rastimääritteistä	36
Miten määritellään onko rastimääritteet symboli- tai	36
tekstirastimääritteet	
Miten määritellään tekstirastimääritteiden teksti	37
Miten viedään rastimääritteet Condesista Tekstinkäsittelyohjelmaan	38
Miten (viestit) ...	39
Condesin tuki viestiradoille	39
Miten tehdään viestirata	41

Miten (ulkoasu) ...	43
Miten sivun ulkoasu suunnitellaan	43
Tulostusalue	43
Kartan leikkaaminen	44
Kartan peittäminen	45
Grafiikkakohteen lisääminen	47
Grafiikkakohteen muokkaus	47
Grafiikkakohteiden järjestäminen	48
Suurennetun karttapalan lisääminen	48
Tekstien ja Condes -logon lisääminen	49
Grafiikkalayoutin linkitys toiseen näkymään	50
Miten (tulostukset ja viennit) ...	51
Miten tulostetaan kartat ja radat	51
Miten - tulostuksen ja viennin mittakaavat	52
Miten radan nimi tai viestijoukkueen numero tulostetaan kartan taakse	55
Miten tulostetaan radat olemassa olevalle kartalle	56
Miten kalibroidaan tulostin	56
Miten (sekalaista) ...	58
Miten OCADIin viedyt radat kohdistetaan oikein	58
Miten siirretään tapahtuman tiedot tulospalveluohjelmaan	58
Miten käytetään samoja leimasinkuvioita useammassa tapahtumassa	59
Miten lisätään uusia rastimääritesymboleita tai muokataan olemassa olevia	59
Valintaikkunat ja näkymät	60
Rataeditori	60
Valitse tulostettava alue -valintaikkuna	64
Selaat	64
Ohjelman rekisteröinti -valintaikkuna	64
Tiedosto -valintaikkunat	66
Kilpailuvelho	67
Tapahtumavelho - Sivut 1-9	67
Tapahtumavelho - Sivut 1-9	67
Tapahtumavelho - Sivut 1-9	67
Tapahtumavelho - Sivut 1-9	67
Tapahtumavelho - Sivut 1-9	67
Tapahtumavelho - Sivut 1-9	67
Tapahtumavelho - Sivut 1-9	68
Tapahtumavelho - Sivut 1-9	68
Tapahtumavelho - Sivut 1-9	68
Tapahtumavelho - Sivut 1-9	69
Avaa tiedosto -valintaikkuna	69
Tallenna nimellä -valintaikkuna	69
Symboli -valintaikkunat	70
Valitse symboli -valintaikkuna	70
Symboli -valintaikkuna	70
Tapahtuman asetukset	72
Tapahtuman tiedot -valintaikkuna	72
Rastimääritteiden ulkomuoto	72
Ratatulostuksen asetukset	73
Tarkistusleimat	73
Leimausruudun asetukset	74

Yleiset asetukset tälle tietokoneelle	75
Yleiset asetukset tälle tietokoneelle	75
Rataeditorin asetukset	75
Kansiot -välilehti	77
Raporttien tulostus -valintaikkuna	77
Määritellyt leimasinkuviot -valintaikkuna	78
Rastin määrittelyn valintaikkunat	79
Rasti -valintaikkuna	79
Rastimääritys (Rasti -valintaikkuna)	79
Rastiympyrä (Rasti -valintaikkuna)	80
Tekstit, Pistesuunnistus ja Tila (Rasti -valintaikkuna)	81
Rastileimasimet ja tarkistusleima (Rasti -valintaikkuna)	82
Uusi rasti -valintaikkuna	82
Nimeä rasti uudelleen	82
Poista rasti -valintaikkuna	83
Rastit -taulukko	84
Radan määrittelyn valintaikkunat	85
Rata -valintaikkuna	85
Uusi rata -valintaikkuna	88
Nimeä rasti uudelleen -valintaikkuna	89
Radat -taulukko	89
Jakson käyttäytyminen -valintaikkuna	90
Hajontalenkkien asetukset -valintaikkuna	90
Rastivälin määrittelyn valintaikkunat	92
Rastivälin asetukset -valintaikkuna	92
Rastivälin noususumma -valintaikkuna	92
Rastivälien noususumma -taulukko	93
Kopioi kohteet -valintaikkuna	93
Sarjat -taulukko	93
Näkymän asetusten valintaikkunat	95
Kartan asetukset -valintaikkuna	95
Bittikartan asetukset -valintaikkuna	97
Metatiedoston asetukset	97
Maastokoordinaatit -valintaikkuna	97
Rastien asetukset -valintaikkuna	98
Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkuna	99
Rastiympyröiden mitat (Ratatulostuksen symbolit ja mitat - valintaikkuna)	99
Viivanpaksuudet	100
Ratatulostuksen värit (Ratatulostuksen symbolit ja mitat - valintaikkuna)	101
Näkymän aktiiviset radat -valintaikkuna	102
Kartan siirto-ohjeet	102
Skaalaa rastien koordinaatit tässä näkymässä	102
Näytä/piilota kartan väritasoja -valintaikkuna	103
Näytä/piilota kartan symboleita -valintaikkuna	103
Rata-asettelun asetusten valintaikkunat	104
Ratatulostuksen numeron muoto -valintaikkuna	104
Teksti kartan kääntöpuolella -valintaikkuna	104
Viestijoukkueen määrittelyvalintaikkunat	107

Uusi viestijoukkue	107
Viestijoukkueiden joukkuehajonnat	107
Tulostuksen valintaikkunat	110
Tulosta radat -valintaikkuna	110
Tulosta rastimääritteet -valintaikkuna	112
Tulosta tarkistusleimaukset -valintaikkuna	112
Vientivalintaikkunat	114
Vie ratatiedot XML -tiedostoksi -valintaikkuna	114
Vie radat PDF -tiedostoiksi -valintaikkuna	115
PDF renderointi -valintaikkuna	117
Vie radat EPS -tiedostoiksi -valintaikkuna	118
Vientisivun asetukset -valintaikkuna	120
Vie radat bittikarttatiedostoiksi -valintaikkuna	120
Vie radat OCAD -tiedostoiksi -valintaikkuna	121
Värien asetukset OCAD –viennissä –valintaikkuna	123
Koordinaattimuunnos -valintaikkuna	124
Vie radat SVG -tiedostoiksi -valintaikkuna	124
Vie radat GPS -sovellukseen -valintaikkuna	124
Vie viestijoukkueet XML -tiedostoon	126
Tuo viestijoukkueet –valintaikkuna	126
Muokkaa leimasinkuviota -valintaikkuna	127
Värin valinta -valintaikkuna	127
Määritely leima -valintaikkuna	127
Tulostusalueen määrittely -valintaikkunat	128
Käyttäytyminen (Tulostusalueen asetukset -valintaikkuna)	128
Kehys (Tulostusalueen asetukset -valintaikkuna)	128
Muuta tulostusalue sivun koon mukaan	129
Ratamestarin muistiinpanot	129
Rastimääritteiden asetukset	130
Rastimäärite -valintaikkuna	130
Rastimäärite -valintaikkuna (Mitä tulostetaan -välilehti)	130
Rastimäärite -valintaikkuna (Ulkomuoto -välilehti)	131
Rastimäärite -valintaikkuna (Fontit -välilehti)	131
Ratakohteiden määrittely	133
Kielletyn alueen asetukset	133
Reunaviivan ominaisuudet	133
Juomapaikka -valintaikkuna	133
Kohdistusmerkki -valintaikkuna	133
Ensiapu -valintaikkuna	134
Kielletty reitti -valintaikkuna	134
Pyöräsuunnistuksen kielletty reitti -valintaikkuna	134
Teksti -valintaikkuna	134
Viiva -valintaikkuna	135
Peittoalueen asetukset	135
Lisää grafiikkaa -valintaikkuna	135
Condes -logo -valintaikkuna	137
Tietoja Condesista -valintaikkuna	137
Toiminnot	138
Tiedosto -valikon toiminnot	138
Muokkaa -valikon toiminnot	138

Näytä –valikon toiminnot	139
Symboli -valikon toiminnot	139
Rasti -valikon toiminnot	140
Rata -valikon toiminnot	141
Rastiväli -valikon toiminnot	141
Sarja -valikon toiminnot	142
Viesti -valikon toiminnot	142
Näkymä -valikon toiminnot	142
Ratojen asettelu -valikon toiminnot	143
Tulostusalue -valikon toiminnot	144
Kohteet -valikon toiminnot	144
Tulosta -valikon toiminnot	145
Vie -valikon toiminnot	146
Ohje -valikon toiminnot	146
Rataeditorin työkalurivi	147
Valitse ratakohde (Rataeditorin työkalurivi)	147
Valitse grafiikkakohde (Rataeditorin työkalurivi)	147
Valitse reitinvalintaviiva	148
Lisää rasti (Rataeditorin työkalurivi)	148
Lisää piste (Rataeditorin työkalurivi)	149
Poista piste (Rataeditorin työkalurivi)	149
Lisää peittoalueen piste	149
Poista viivanosa (Rataeditorin työkalurivi)	150
Poista viivanosa (Rataeditorin työkalurivi)	150
Kierrä (Rataeditorin työkalurivi)	150
Mittaa pituus	151
Ratasymbolit -työkalurivi	152
Uusi rasti	152
Uusi lähtö	152
Uusi maali	152
Uusi viitoituksen pää	152
Uusi rastimäärä	153
Erikoismerkinnät -työkalurivi	154
Uusi kielletty alue (Rataeditorin työkalurivi)	154
Uusi reunaviiva	154
Uusi juomapaikka	154
Uusi kohdistusmerkki	154
Uusi ylitys/alituspaikka	154
Uusi ensiapupaikka	155
Uusi kielletty reitti	155
Uusi pyöräsuunnistuksen kielletty reitti	155
Grafiikkatyökalurivi	156
Uusi teksti	156
Uusi viiva	156
Uusi peittoalue	156
Uusi grafiikka	156
Uusi Condes Logo	156
Vakiotyökalurivi	157
Tilarivi	158

Johdanto Condes 10:n käyttöön

Tervetuloa käyttämään Condesia!

Tervetuloa suunnittelemaan ratoja Condesin avulla! Tällä sivulla näet yleissilmäyksen mahdollisuuksista. Käy läpi nämä mahdollisuudet ja jatka sitten kohdista [Miten lähdetään liikkeelle](#) ja [Miten ratoja suunnitellaan näytöllä](#).

Muista, että aina painamalla **F1 -näppäintä** saat näkyviin kyseisen toiminnon ohjeet.

Ratasuunnittelu Condesilla

Condes on graafinen työkalu, jolla voit piirtää radat näytöllä näkyvälle kartalle. Condes helpottaa tätä työtä tallentamalla kaikki rastien ja ratojen tiedot ja tulostamalla niiden mukaiset kartat ja radat sekä myös vie radat ka kartat PDF- ja EPS -tiedostoihin.

Condes tallentaa kaikki ratasuunnittelun tiedot (rastit, radat, sarjat jne.) [Condes -tapahtuma tiedostoon \(wcd -päätteinen tiedosto\)](#). Määrittelet rastit, jotka yhdistetään radoiksi. Rastin tiedot ovat yhteisiä kaikille rastia käyttäville radoille. Kun siirrät tai muutat rastia, kaikki radat päivittyvät samalla. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki tiedot ovat aina yhdenmukaiset ja voit keskittyä täysillä itse ratasuunnitteluun.

Kartat

Condes käyttää karttatiedostoja, joko OCAD -tiedostoja tai bittikarttatiedostoja (BMP/GIF/JPG/PNG/TIF).

Useat näkymät

Tapahtumatiedostolla on viisi "näkymää" (taustakarttaa), joita voidaan käyttää muodostamaan erilainen sivun ulkoasu samassa tapahtumassa.

Sama kartta voi olla kaikissa näkymissä, jolloin voidaan käyttää erilaista ulkoasua ja/tai tulostaa eri mittakaavassa. Tai jokaisella näkymällä voi olla oma karttansa, jolloin radat voivat jatkua kartalta toiselle.

Samat rastit ja radat voidaan näyttää eri kartoilla, määrittelemällä näkymän asetukset:

- Jos radat jakaantuvat useammalle kartalle, voidaan kartat sijoittaa eri näkyymiin.
- Jos kahta eri karttaa käytetään eri mittakaavoissa, voidaan ne sijoittaa useammalle näkymälle.

Graafinen ulkoasu

Sen lisäksi, että määrittelet radan kartalle, voit Condesilla lisätä myös tekstejä ja grafiikkaa olemassa olevista tiedostoista kartalle. Voit näin muodostaa täydellisesti tapahtumaan soveltuvan ulkoasun.

Voit lisätä standarditekstejä tai vapaamuotoisia tekstejä.

Standarditeksti on esimerkiksi radan nimi, tapahtuman nimi, kartan mittakaava... Vapaamuotoinen teksti on mitä vain haluat.

Grafiikkakohteille tuettuna ovat bittikarttatiedostot (BMP/GIF/JPG/PNG/TIF), Windowsin metatiedostot (EMF/WMF) ja OCAD -tiedostot (OCD).

Grafiikkakohteessa voidaan esittää myös kartta toisesta näkymästä. Näin voit muodostaa ulkoasun teksteistä ja tietolaatikoista, jotka ovat jo kartalla. Voit tällä tavoin myös esittää suurennettun osan kartasta ja radasta.

Rastimääritteet

Rastimääritteet voidaan tulostaa kartalle tai erillisinä, joko symbolisina tai tekstimuotoisina.

Ratasuunnittelu

Voit suunnitella radat kartalla näytöllä. Condes helpottaa rastien käsittelyä - Condes varmistaa, että aina kun siirrät rastia, tätä rastia käyttävät radat ovat aina ajan tasalla.

Condes tukee:

- Henkilökohtaiset radat (Normaalisuunnistus, Hiihtosuunnistus, Pyöräsuunnistus, Tarkkuussuunnistus, Tukireitti, Rastireitti)
- Viestiradat (laajennettu FARSTA)
- Radat, joissa on silmukoita (yhden miehen viestit, perhoslenkit, salmiakkihajonnat (Phi))
- Laskee ratapituudet ja rastien kuormitukset
- Näyttää tulosuunnat kullekin rastille
- Emit -leimasinkuviot ja varmistusliuskojen tulostus
- Tulostaa radan nimen ja/tai viestijoukkueen numeron kartan kääntöpuolelle

Kartan ja ratojen tulostus

Condes voi tulostaa radat ja kartat väritulostimelle tai mustesuihkutulostimelle.

Condes voi tulostaa useamman kartan samalle sivulle. Voit täyttää sivun saman radan kopioista tai voit tulostaa eri radat samalle sivulle.

Geo -viittaukse ja GPS/seurantasovellukset

Condes vie kartat ja radat geo -viitattuina KMZ-, SVG- tai GPX -muodoissa. Näitä muotoja käytetään GPS/seurantasovelluksissa, kuten O-track/TracTrac ja LiveLox.

Raportit

Condes voi tulostaa kartat ja radat päälletulostus -efektillä, jolloin ratapainatuksen alle jäävät kohteet näkyvät, kun ne muuten jäisivät peittoon.

Viestijoukkueiden käsittely

Voit taulukkolaskentatyypisessä ikkunassa syöttää viestijoukkueet ja voit syöttää hajonnat joukkueiden jäsenille. Condes voi valita oikeat hajonnat joukkueille automaattisesti tai voit syöttää ne itse. Condes sisältää pitkälle kehitellyn algoritmin, jolla saat mahdollisimman suuret hajontaerot eri joukkueille.

Kun olet käsitellyt joukkueet valmiiksi, voit

- viedä joukkueet tulospalveluohjelmaan
- tulostaa kartat kullekin joukkueen jäsenelle, sekä joukkueen ja osuuden numeron kartan kääntöpuolelle

Ratatiedot

Condes voi viedä ratatiedot tulospalveluohjelmistoihin.

- Voit viedä ratatiedot leimantarkastusta varten
- Voit tuoda viestijoukkueet tulospalveluohjelmasta, syöttää hajonnat joukkueen jäsenille ja viedä joukkueet ja hajonnat takaisin tulospalveluohjelmaan.

Vientimuotona on XML -pohjainen IOF:n standardimuoto.

Condes voi tulostaa erilaisia raportteja tapahtumasta:

- Kaikki rastit
- Kaikki radat
- Kaikki sarjat
- Rastien ja ratojen suhteet
- Viestihajonnat
- Ehdotus viestin joukkuehajonnaksi

Ratatulostus

Condes voi tulostaa radat myös olemassa olevalle kartalle.

Radan viennit

Condes voi viedä kartat ja radat kolmessa eri muodossa:

- PDF -muoto digitaalista ja offset -painoa varten.
- EPS -muoto offset -painoa varten.
- OCD -muoto OCADiin tuontia varten.
- JPG/BMP/PNG/TIF -muoto internet -julkaisua varten.
- KMZ -muoto GPS -sovelluksia varten (O-track)
- SVG -muoto GPS -sovelluksia varten (LiveLox)
- GPX -muoto GPS -sovelluksia varten (GpsOrienting)

Mitä uutta Condesin versiossa 10

Condes 10 sisältää runsaasti parannuksia ja uusia ominaisuuksia. Seuraavassa on yleiskatsaus Condes version 10 tärkeimmistä uusista ominaisuuksista. Joka puolella ohjelmaa on parannuksia, joiden tarkoituksena on helpottaa ohjelman käyttöä. Tällaisia on paljon enemmän, kuin voidaan tässä yleiskatsauksessa mainita.

Condesiin lisätään julkaisun jälkeenkin uusia ominaisuuksia ja toimintoja ja ne kaikki ovat saatavilla versiopäivitysten kautta.

Condesin ominaisuudet on suunniteltu pitkälti Condes -käyttäjien toiveiden ja palautteiden perusteella. Tällainen palaute on olennaista ohjelman jatkuvalla kehitykselle. Lähetä siis mieluusti palautetta Condesista - se on erittäin tärkeää Condesin jatkokehitykselle. Vaikka suurin osa näistä palautteista, ideoista ja ehdotuksista ovat erittäin hyviä, niitä kaikkia ei ole voitu vielä toteuttaa Condes versioon 10. Condes 10 on hyvä pohja jatkokehitykselle, joten työ jatkuu.

Ratasuunnittelu

○ [Ratasymbolien mitat](#)

Ratasymbolien monet asetukset, mitat ja värit on nyt koottu yhteen valintaikkunaan.

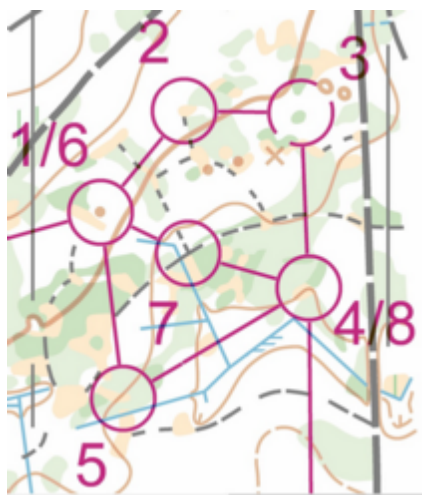
Asetukset voidaan nyt määritellä erikseen eri näkymille, eli eri näkymissä voi olla oma tyylinsä.

Uusi new [Ratatulostuksen symbolit ja mitat](#) -valintaikkuna löytyy valikkovalinnalla [Näkymä - Ratatulostuksen symbolit ja mitat](#).

Valintaikkunassa on kolme välilehteä. Ensimmäisellä [Ratatulostuksen symbolit](#) -välilehdellä käsitellään IOF -kuvausohjeiden symboleita ja mittoja. IOF:llä on joukko eri kuvausohjeita jokaiselle eri lajille sekä erillinen sprinttisuunnistukselle. Voit valita kuvausohjeen ja Condes käyttää tämän kuvausohjeen mukaisia symboleita ja mittoja.

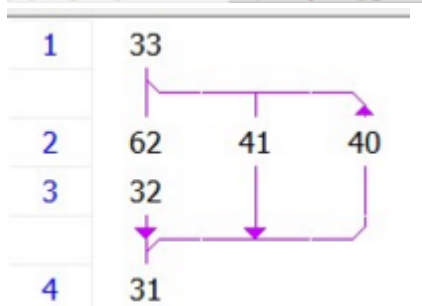
Toisella [Lisämitat ja fontit](#) -välilehdellä voit määritellä muita mittoja, jotka eivät sisälly kuvausohjeeseen. Kolmannella [Ratatulostuksen värit](#) -välilehdellä voit määritellä ratatulostuksen värit.

○ [Salmiakkihajonnat](#)

Erilaisia hajontalenkkejä käytetään vaikeuttamaan peesausta, jos esimerkiksi sarjassa on yhteislähtö. Perhoslenkit olivat tuettuina jo Condesin versiossa 9. Perhoslenkissä on keskusrasti ja 2-6 hajontalenkkiä. Osallistujat juoksevat hajontalenkit eri järjestyksessä ja tulevat keskusrastille jokaisen hajontalenkin jälkeen.

Condes 10 tukee nyt myös salmiakkihajontoja. Salmiakkihajonnassa on kaksi yhteistä rastiä, samiakkiin saapumisrasti ja poistumisrasti, sekä kolme hajontaa: kaksi hajontaa saapumisrastilta poistumisrastille ja yksi hajonta takaisin. Osallistujat saapuvat saapumisrastille ja juoksevat hajonnat poistumisrastille eri järjestyksessä ja niiden välissä palaavat takaisin saapumisrastille.

Perhoslenkin tai salmiakkihajonnin sisältämä rata luodaan ensin aivan normaalina ratana, jonka jälkeen radalle lisätään hajontalenkit. Tämä tehdään [Rata](#) -valintaikkunassa, jonka saat näkyviin [Rata -Muokkaa rataa](#) -valikkovalinnalla tai kaksoisnapsauttamalla karttaa.

Vasemmanpuoleisessa kuvassa on rata, jossa salmiakkihajonnin saapumisrastina on rasti 33 ja poistumisrastina 31. Tästä tulee kaksi hajontaa: AB ja

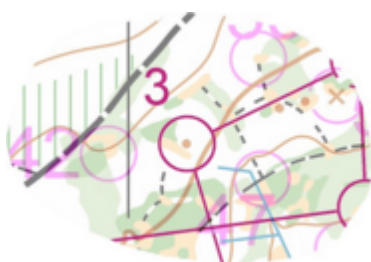
BA, joista hajonnalla AB on rastit -33-62-32-31-40-33-41-31- ja hajonnalla BA on hajontalenkit päinvastaisessa järjestyksessä -33-41-31-40-33-62-32-31-.

Rataeditorissa voit valita näkyviin jomman kumman näistä hajonnoista. Tulostusikkunassa voit valita tulostettavat hajonnat.

Voit käyttää perhoslenkkejä ja salmiakkihajontoja myös samalla radalla. Tällöin radan hajontojen määrä kasvaa.

Et voi lisätä perhoslenkkejä tai salmiakkihajontoja viestiradoille.

- Näytä kaikki rastit

Kun radalle lisätään rasteja [Lisää rasti rastivälille](#) -työkalulla, kartalla näytetään kaikki olemassa olevat rastit, jotta voit valita lisättävän rastin. Voi olla hyödyllistä nähdä kaikki rastit myös muulloin.

Tämä on nyt mahdollista. Työkalurivillä on nyt uusi -painike, joka näyttää/piilottaa kaikki rastit (tai [Näkymä - Näytä kaikki rastit himmennettynä](#) -valikkovalinta). Kun tämä valinta on valittuna, kaikki rataan kuulumattomat rastit näytetään kartalla himmennettyinä.

- Radan pituuden laskenta reitinvalinnan mukaan

Condes 9 sisälsi reitinvalinta -tilan, jossa on mahdollista piirtää reitinvalintaviiva jokaiselle rastivälille. Jos rata oli määritelty niin, että ratapituus laskettiin reitinvalintaviivan mukaan, ratapituus laskettiin näiden piirrettyjen reitinvalintaviivojen mukaan.

Tätä on nyt edelleen laajennettu Condes 10:ssä. Voit nyt lisätä rastivälille useita reitinvalintaviivoja. Tämä on hyödyllistä esimerkiksi [sprinttiradoilla, jolloin voit helposti vertailla reitinvalintoja](#). Vaihtoehtoiset reitinvalinnat näytetään eri väreillä, jolloin voit esimerkiksi kuvaruutukopiolla näyttää eri reitinvalintavaihtoehtot.

Radan pituus lasketaan lyhyimmän reitinvalinnan mukaan. Jos sama rastiväli on useammalla radalla, reitinvalintaviiva täytyy piirtää vain kerran.

- Kielletty reitti

Kielletty reitti -symbolia voidaan kiertää. Kiertotyökalu toimii, kun kielletty reitti -kohde on valittuna.

- **Ratasymbolit: Reunaviivat, kielletyt alueet, juomapaikat**

Jokainen ratasymboli voidaan määritellä näkyviin vain tietyllä radalla tai tietyssä näkymässä tai ne voivat olla näkyvissä kaikilla radoilla tai kaikissa näkymissä.

- **Reunaviivat vain ratatulostukseen**

Reunaviivan viivan paksuus ja väri ei ole enää erikseen määriteltävissä, koska reunaviivat ovat nyt osa ratatulostuksen symboleita. Voit edelleen tehdä viivoja grafiikkakohteina, jolloin niiden ominaisuuksia voidaan erikseen määritellä. Tähän tarkoitukseen on uusi grafiikkakohdetyyppi Viiva.

- **Rastiväliiviivojen automaattinen katkominen**

Kun kaksi rastiväliiviivaa leikkaavat toisensa, toinen viivoista katkotaan automaattisesti. Vastaavasti, jos rastiväliiviiva leikkaa rastinumeron kanssa, rastiväliiviivaa leikataan automaattisesti. Tämä ominaisuus voidaan ottaa/poistaa käytöstä [Lisämitat ja fontit](#) -välilehdellä.

- **Pyöräsuunnistuksen kielletty reitti**

Pyöräsuunnistuksen kielletyn reitin (zigzag -viiva) piirtämiseksi on uusi työkalu.

- **Rogaininrata**

Uusi **Rogaininrata** -ratatyyppi on lisätty. Rogainingrata on lähes identtinen **Pistesuunnistus** -radan kanssa. Erona on se, että Rogainingrata sisältää automaattisesti kaikki tapahtuman rastit ja kunkin rastin pistemäärä on sama kuin rastin koodi pyörästettyä alaspäin lähimpään tasakymmeneen.

Rataeditorin parannukset

- **Rastin muistiinpanot**

Rastin muistiinpanot -tiedoilla voit pitää kirjaa, esimerkiksi miten rastipiste on merkitty maastossa. Tätä toiminnallisuutta on nyt parannettu niin, että 3 kiinteän merkinnän sijaan käytössä on nyt 6 käyttäjän määriteltävissä olevaa tilamerkintää.

- **Rasti -valintaikkuna**

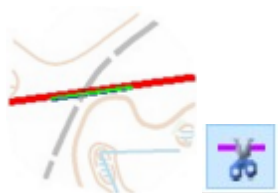
Rastimäärite -välilehden ulkoasua on nyt muutettu, ja se sisältää nyt rastipisteen esikatselukuvan. Rastimäärittelyn määrittely ja tarkastaminen on näin helpompaa. [Edellinen](#) ja [Seuraava](#) -painikkeilla on helppo siirtyä eri rastien välillä.

- **Viivan muokkaus**

Viitoitusten sekä reitinvalintojen muokkaus tehdään nyt intuitiivisemmän "kuminauhaisen" piirtotyökalun avulla.

Kun muokataan viitoituksia ja reitinvalintaviivoja, käytössä on uusi "kuminauha", jonka avulla viivan piirto on helpompaa. Viiva voidaan nyt piirtää helposti hiirellä.

Katko viivaan tehdään Leikkaa viiva -työkalulla. Napsauta viivaa, jolloin viivaan tehdään 1 mm katko. Tai napsauta viivaa ja vedä hiirellä katkon pituus.

OCAD -tuki

- [OCAD 12 ja OCAD 2018 -tuki](#)
Condes 10 tukee OCAD 12 ja OCAD 2018 -tiedostoja, mukaan lukien OCAD -grafiikkakohteet. OCAD -tiedostot versiosta 6 alkaen ovat tuettuina.

Rastimäärittelyt

- [PDF -vienti](#)
Rastimäärittelyt voidaan viedä nyt DPF -tiedostoon.
- [Ulkoasu, kun tulostetaan erilliset rastimäärittelyt](#)
Rastimäärittelyiden väli pysty- ja vaakasuunnassa voidaan nyt määrittellä erikseen.
- [Hienojakoisemmat mitat](#)
Mitat voidaan nyt määrittellä 1/100 mm tarkkuudella.

Grafiikkakohteet

- [Värit](#)
Kun määrittelet värin (esimerkiksi ratatulostuksen värin tai grafiikan värin), Condes 9:ssä oli mahdollista määrittellä väri RGB (punainen, vihreä, sininen) -arvona. Condes 10:ssä voit määrittellä värin myös CMYK (syaani, magenta, kentainen, musta) -arvona.
- [Tulostusalueet](#)
Tulostusalueet voidaan nyt määrittellä erikseen jokaiselle radalle.
- [Uusi viiva -työkalu](#)
Uusi viiva -työkalulla voidaan lisätä viivoja kartalle ylitys kielletty viivan sijaan.

Tulostukset ja vienit

- [Pakkaus ZIP -tiedostoon](#)
Tämä on uusi valinta Bittikartta- ja EPS -vienneissä.
- [PDF -vienti](#)
PDF -viennissä voidaan valita, viedäänkö kaikki kartat yhteen tiedostoon tai jokainen kartta omaan PDF -tiedostoon.
- [Radan nimi kartan kääntöpuolelle](#)
Tässä toiminnossa on nyt uusia asetuksia, kuten tekstin väri sekä kumpi kahdesta sivusta tulostetaan ensin. Joillain tulostimilla on suositeltavaa tulostaa tekstipuoli ensin ja sitten karttapuoli.
- [Ratatiedot CSV -tiedostoon](#)

Uusi ratatietojen vientitoiminto on lisätty. Ratatiedot voidaan viedä CSV -tiedostoon, joka on tuettuna useissa tulospalveluohjelmistoissa.

Tapahtumatiedosto

- [Tapahtuman päivämäärä](#)

Tapahtuman luonnin yhteydessä voidaan nyt syöttää tapahtuman päivämäärä erilliseen kenttään. Jos päivämäärä syötetään, se näkyy nyt rastimääritteissä ja voidaan näyttää tekstinä kartalla.

64 -bittinen versio

- Kun käsitellään suuria bittikarttatiedostoja, tarvitaan runsaasti tietokoneen muistia. 32 -bittisen ohjelman käytettävissä oleva muisti on rajoitettu. Kun käytössä on 64 -bittinen versio Windowsista ja 64 -bittinen versio ohjelmasta, tämä suurten tiedostojen käyttö on helpompaa ja tehokkaampaa. 64 -bittisessä Windowsissa asennetaan automaattisesti 64 -bittinen versio Condesista. 32 -bittisissä Windowseissa asennetaan 32 -bittinen versio ohjelmasta.

Miten...

Miten lähdetään liikkeelle...

Vaihe 1

[Luo Condesin tapahtumatiedosto](#). Tämä tapahtuu samaan tapaan kuin kaikissa muissakin Windows -sovelluksissa. Käytä [Tiedosto - Uusi tapahtumatiedosto](#) -valikkovalintaa. Uutta tiedostoa kutsutaan tapahtumatiedostoksi, koska se sisältää kyseisen tapahtuman tietoja.

Vaihe 2

[Liitä karttatiedosto tapahtumaan](#). Karttatiedosto voi olla OCAD -karttatiedosto tai se voi olla myös yksinkertaisesti bittikarttatiedosto. Tämä voidaan tehdä [Tapahtumavelhossa](#), joka opastaa uuden tapahtumatiedoston luonnissa.

Condesissa nyt näkyvä ikkuna, jossa näet kartan, on [Rataeditori](#). Karttatiedosto näytetään rataeditorissa ratasuunnittelun pohjalla. Voit sijoittaa [lähtökolmion](#), [maalin](#) ja [rastit](#) kartalle graafisesti hiiren avulla.

Voit luoda yhden tai useamman [radan](#) ja jokaiseen rataan liitetään lähtö, rastit ja maali. Nämä muodostavat yhdessä radan. Myös tämä tehdään graafisesti hiiren avulla.

Voit tehdä muutoksia kaikkiin näihin ja kun olet valmis, voit tulostaa radat väritulostimella tai voit viedä radat PDF -tiedostoon tulostettavaksi muualla.

Jatka nyt aiheesta [Luo ensimmäinen rata...](#)

Luo ensimmäinen ratasi...

Tämä on lyhyt opastus, miten teet ensimmäisen radan Condesissa. Condes on hyvin joustava ja asiat voidaan tehdä monella tavalla. Kun pääset paremmin sisälle Condesiin, muodostat oman tapasi toimia.

Oletuksena on, että olet jo linkittänyt tapahtumaan kartan. Jos et vielä ole, lisätietoja saat tästä.

Luo lähtö ja maali

- Käytä [Ratamerkinnät](#) -työkalurivin [Luo uusi lähtö](#) -painiketta .
- Kun olet valinnut Luo uusi lähtö -työkalun, hiiriosoitimen vieressä näkyy pieni kolmio. Napsauta kartalla kohtaa, johon haluat lähdön lisätä. Condes kysyy lähdön identifioivan koodin. Nyt voit valita Condesin ehdottaman koodin ja paina [OK](#) -painiketta.
- Vastaavasti lisäät maalin painamalla [Uusi maali](#) -painiketta .

Luo rata

- Käytä [Rata](#) -valikon [Uusi](#) -toimintoa (tai standardityökalurivin [Uusi rata](#) -painiketta). Syötä radan nimi avautuvaan valintaikkunaan.

- Radalle tulee automaattisesti juuri luomasi lähtö ja maali.

Lisää radan rastit

- Käytä [Lisää rasti rastivälille](#) -työkalua . Huomaa, että lähtökolmion ja maalin välissä on nyt punainen [kuminauha](#).
- Napsauta kartalla kohtaa, johon haluat radan 1. rastin.
- Condes ehdottaa rastille koodia. Voit hyväksyä ehdotuksen painamalla [OK](#) -painiketta tai voit muuttaa koodin. Koodin voit myös muuttaa myöhemmin.
- Huomaa, että [kuminauha](#) on nyt 1. rastin ja maalin välissä. Napsauta nyt kartalla kohtaa, johon haluat radan 2. rastin.
- Toista tätä, kunnes olet luonut koko radan. Näin rata voidaan muodostaa ikään kuin [piirtämällä](#)...
- Muista, että rastia voidaan siirtää aina tarvittaessa - yksinkertaisesti siirtämällä rastiympyrää hiirellä. Eli tässä kohtaa ei haittaa vaikka olisit sijoittanut rastin hieman sivuun varsinaisesta kohteesta.

Muutama vinkki...

- Kun sinun tulee [muuttaa rastin rastimääritettä](#), kaksoisnapsauta rastin rastiympyrää, jolloin näytölle tulee Rasti -valintaikkuna, jossa voidaan määritellä rastin rastimääritteet ja muut ominaisuudet.
- Kun haluat [hienosäätää rastiympyrää](#), napsauta hiiren kakkospainikkeella rastiympyrää ja valitse avautuvasta ponnahtusvalikosta Rastiympyrä. Näkyviin tulee Rastiympyrä -valintaikkuna, jonka avulla voit siirtää rastia tarkasti sekä poistaa rastiympyrän osia.
- Kun haluat [muuttaa radan ominaisuuksia tai muokata viestiradan jaksoja](#), kaksoisnapsauta missä tahansa kohtaa kartalla rastien ja muiden ratakohteiden ulkopuolella. Näkyviin tulee Rata -valintaikkuna.
- Älä unohda lisätä kohdistusmerkkejä, jos tarkoituksenasi on tulostaa radat olemassa oleville kartoille tai jos viet radat EPS- tai OCAD -tiedostoiksi.

Miten käsitellään rasteja

Rasteja käsitellään [rataeditorissa](#).

Uuden rastin luonti

Uusi rasti luodaan [Ratamerkinnyt](#) -työkalurivin [Luo uusi rasti](#) -työkalulla, [Rasti](#) -valikon [Uusi](#) -toiminnolla tai vakiotyökalurivin [Uusi rasti](#) -painikkeella.

Rastin muokkaus

Olemassa olevaa rastia voidaan [muokata](#) ensin valitsemalla se.

1. Valitse rasti joko napsauttamalla rastin rastiympyrää kartalla tai napsauttamalla rastin koodia kartan vasemmalla puolella olevassa [Rastit](#) -luettelossa.
2. Kaksoisnapsauta tämän jälkeen rastin rastiympyrää [Rataeditorissa](#) tai kaksoisnapsauta rastin koodia kartan vasemmalla puolella olevassa [Rastit](#) -luettelossa.

Rasti -valintaikkuna tulee näkyviin ja voit muuttaa rastin rastimääritteitä ja muita rastin ominaisuuksia.

Rastin poisto

Jos haluat [poistaa rastin kokonaan](#),

1. Valitse ensin rasti. Varmista, että näkymässä on näkyvissä [Kaikki rastit](#) - näkyvissä tulee olla kaikkien rastien rastiympyrät - näkyvissä ei tule olla rataa. Napsauta rastin rastiympyrää tai napsauta rastin koodia kartan vasemmalla puolella olevassa [Rastit](#) -luettelossa.
2. Paina tämän jälkeen näppäimistön [Delete](#) -näppäintä, valitse hiiren kakkospainikkeella avautuvasta ponnahtusvalikosta [Poista](#) tai valitse [Rasti](#) -valikosta [Poista](#) -toiminto.

Huomaa: Kun poistat rastin kokonaan, se ei enää ole tietokannassa. Rastin koodi voi kuitenkin yhä olla jollakin radalla. Nämä radat ovat nyt epätäydellisiä, koska niistä puuttuu rasti.

Rastin poisto radalta

Jos haluat [poistaa rastin radalta](#):

1. Valitse ensin Muokkaa ratoja [Rataeditorin](#) vasemmasta reunasta,
2. Napsauta rataa, jolta haluat rastin poistaa,
3. Valitse poistettava rasti - napsauta rastin rastiympyrää.
4. Paina lopuksi näppäimistön [Delete](#) -näppäintä.

Huomaa: Rasti poistetaan ainoastaan tältä radalta ja rasti on edelleen tietokannassa.

Miten käsitellään ratoja

Uuden radan luonti

Luo uusi Rata käyttämällä Rata -valikon [Uusi](#) -toimintoa tai vakiotyökalurivin [Uusi rata](#) -painiketta.

Radan muokkaus

Muokkaa valittuna olevaa Rataa kaksoisnapsauttamalla karttaa Rataeditorissa tai kaksoisnapsauta radan nimeä Navigointipalkin [Muokkaa ratoja](#) -osassa Rataeditorin vasemmalla puolella.

Näkyviin tulee [Rata](#) -valintaikkuna, jonka avulla voit muuttaa radan rasteja ja/tai muita radan ominaisuuksia.

Radan poisto

Valittuna oleva rata voidaan poistaa [Rata](#) -valikon [Poista](#) -toiminnolla. Valittuna oleva rata on se rata, joka näkyy parhaillaan Rataeditorissa.

Radan kopiointi

Rata voidaan kopioida tapahtumatiedostosta toiseen kopioimalla se ensin leikepöydälle ja sitten liittämällä se joko samaan tapahtumatiedostoon tai eri tapahtumatiedostoon.

Samassa tapahtumatiedostossa rata voidaan kopioida myös luomalla uusi rata ja kertomalla, että haluat kopioida radasta.

Radan kopiointi leikepöydälle

Kun rata näkyy rataeditorissa, rata voidaan kopioida leikepöydälle **Muokkaa** -valikon **Kopioi** -toiminnolla. Rata sijoitetaan leikepöydälle kahdessa eri muodossa - 1) graafisessa muodossa, joka voidaan liittää mihin tahansa Windows -ohjelmaan, joka tukee EMF -muotoa - ja 2) binäärimuodossa, joka voidaan liittää toiseen tapahtumatiedostoon.

Radan liittäminen leikepöydältä

Aikaisemmin leikepöydälle kopioitu rata voidaan liittää **Muokkaa** -valikon **Liitä** -toiminnolla.

Miten käsitellään sarjoja

Jokainen tapahtuman sarja käyttää rataa.

Sarjojen tiedot näytetään Sarjat -taulukossa, jonka saat näkyviin **Näytä** -valikon **Sarjat -taulukko** -toiminnolla.

Taulukossa jokaisella sarjalla on oma rivi.

Uuden sarjan luonti

Luo uusi sarja Sarja -valikon **Uusi** -toiminnolla tai työkalurivin **Uusi** -painikkeella.

Sarjan muokkaus

Muokkaa olemassa olevaa sarjaa muuttamalla haluamaasi tietoa **Sarjat** -taulukossa.

Sarjan poisto

Poista Sarjat -taulukossa valittuna oleva sarja **Sarja** -valikon **Poista** -toiminnolla.

How to run Condes on a Mac

Condes is a native Windows application. In order to install and run a Windows application on a Mac, you first need to create a so-called Windows "virtual machine" on the Mac. How to achieve this is explained at

<https://lifehacker.com/run-windows-on-your-mac-virtualbox-vs-vmware-fusion-vs-1750474360>

The below is an extract from the website.

In order to use MS Windows applications on a Mac you can do one of the following:

- Bootcamp option: This partitions your Mac into MacOS and MS Windows partitions. You install MS Windows in the Windows partition, and then start up the Mac in either MacOS or MS Windows mode. This is the cheap and easy way to run Windows on a Mac. You still need to buy a copy of MS Windows to install but you don't need to buy or install any virtual machine software. Unfortunately, this allows the Mac to run only in MacOS or MS Windows modes--you cannot switch between modes without turning off the computer.
- Parallels option: You buy Parallels software to create a virtual machine where you

then install MS Windows and your Windows application. This allows you to easily change operating systems by just clicking a window for the operating system that you need to use.

- VMware option: You buy VMware software to create a virtual machine where you then install MS Windows and your Windows application. This allows you to easily change operating systems by just clicking a window for the operating system that you need to use.
- Virtual Box option: You download the **free Virtual Box software** to create a virtual machine where you then install MS Windows and your Windows application. This allows you to easily change operating systems by just clicking a window for the operating system that you need to use.

Miten (kartat) ...

Karttatiedostot...

Ennen kuin voit linkittää kartan tapahtumaan, tulee kartan olla digitaalisessa muodossa, kuten

- [OCAD -tiedosto](#) (versio 6 tai uudempi) (.ocd)
- [bittikartta](#) (.bmp/.gif/.jpg/.png/.tif)
- [Windows Metatiedosto](#) (.wmf/.emf)

Tallenna karttatiedosto levyillesi.

Condes tukee OCADin versioita 6 - 12 sekä versiota 2018.

Bittikarttatiedosto on voitu viedä OCADista tai jostain muusta piirto-ohjelmasta, kuten Adobe Illustratorista tai skannattu tulostetusta kartasta.

Tulostuslaadun kannalta OCAD -tiedosto antaa parhaimman lopputuloksen, koska kartta on tallennettu vektorigrafiikkana. Windows metatiedosto voi myös olla vektorimuodossa, jolloin saat paremman lopputuloksen kuin bittikartan kohdalla. Bittikartat tarjoavat hieman huonomman tulostuslaadun, koska ne ovat rasterimuodossa (muodostuvat pisteistä). Laatu riippuu tiedoston resoluutiosta.

OCAD -tiedostot ja metatiedostot ovat yleensä järkevän kokoisia (muutamia megatavuja). Bittikartat voivat olla hyvinkin suuria, vaikka ovat pakattuja.

Miten kartta linkitetään tapahtumaan:

1. Tallenna digitaalinen karttatiedosto tietokoneellesi.
2. Linkitä karttatiedosto Condes -tapahtumatiedoston luonnin yhteydessä tai valikkovalinnalla [Näkymä - Kartta](#). Tällöin näkyviin tulee valitun näkymän [Kartan asetukset -valintaikkuna](#). Tämän valintaikkunan avulla voit myös vaihtaa näkymän kartan.

Condes etsii karttatiedostoa

Condes tarvitsee karttatiedostoa joka kerran kun se näyttää kartan, joten karttatiedostoa ei tule siirtää pois paikasta, josta se otettiin tapahtumatiedostoon mukaan.

1. Condes etsii ensiksi karttatiedostoa kansioista, josta se linkitettiin tapahtumatiedostoon.
2. Jos Condes ei löydä karttatiedostoa tästä kansioista, Condes hakee karttaa oletuskarttahakemistosta. Karttojen oletuskansio voidaan määritellä [Tiedosto](#) -valikon [Yleiset asetukset tälle tietokoneelle](#) -valintaikkunassa.
3. Lopuksi Condes etsii karttatiedostoa samasta kansioista kuin itse tapahtumatiedosto on.

Jos Condes ei löydä karttatiedostoa mistään näistä sijainneista, Condes pyytää kertomaan tiedostonsijainnin.

Bittikarttatiedostojen resoluutio (DPI)

Bittikarttatiedostojen kohdalla tulee varmistaa, että resoluutio -tieto on oikein. Normaalisti bittikarttatiedosto sisältää tämän tiedon. Condes käyttää tätä tietoa jos se on saatavilla. Condes käyttää tätä tietoa kartan näyttämiseen oikeassa mittakaavassa, joten on erityisen tärkeää, että tämä tieto on oikein.

Kun resoluutiotieto puuttuu...

Joskus resoluutiotieto puuttuu tiedostosta. Condes varoittaa jos näin on. Sinun tulee syöttää vaaka- ja pystysuuntainen resoluutio dpi -arvoina (pistettä tuumalle) painamalla [Asetukset](#) -painiketta. Jos et tiedä oikeaa resoluutiota, sinun tulee ehkä haarukoida oikea resoluutio - yleensä resoluutio on 100-300 dpi. [Vihje](#): Mittaa kahden suunnanottoviivan etäisyys painetulta kartalta ja katso vastaako se koordinaattien erotukseen kun siirrät hiiriosoitinta samojen kahden suunnanottoviivan välillä.

Jos - milloin tahansa - haluat muuttaa kartan alkuperäistä mittakaavaa, voit tehdä sen [Näkymä](#) -valikon [Kartta](#) -valintaikkunan [Asetukset](#) -painikkeella.

Muuttamalla DPI -arvoja voit "korjata" karttaa, jonka mittakaava on hieman pielessä (muuta vaaka- ja/tai pystysuuntaista resoluutiota hieman). Tai voit muuttaa mittakaavaa, esimerkiksi 1:10 000 -> 1:15 000 (kerro vaaka- ja pystysuuntainen resoluutio 1.5:llä).

Miten vaihdetaan näkymän kartta

[Tapahtumavelho](#) on helppo tapa luoda uusi tapahtumatiedosto. Sen avulla voit valita yhden tai kaksi karttaa näkyviin 1 ja 2. Mutta miten karttoja vaihdetaan tai lisätään uusiin näkyviin?

Voit myöhemmin muuttaa kaikki tapahtumavelhossa tekemäsi valinnat.

Näkymän kartan vaihto

Jos haluat vaihtaa näkymän karttaa, valitse ensin haluamasi näkymä [Rataeditorin](#) työkalurivistä ja valitse sitten valikosta [Näkymä / Kartta](#) . Näkyviin tulee [Kartan asetukset](#) -valintaikkuna.

Tämän valintaikkunan avulla voit määritellä mikä kartta on käytössä nykyisessä näkymässä. Täällä voit myös muuttaa kartan mittakaavaa (kun käytät bittikartta -muotoista karttaa) sekä tulostusmittakaavaa .

Näkymän rastipisteiden vaihto

Normaalisti kaikissa näkymissä on samat rastit. Eli kun siirrät rastia yhdessä näkymässä, rastit siirtyvät myös muissa näkymissä.

Joskus tämä ei kuitenkaan ole se mitä haluaisit tehdä. Käytössäsi voi esimerkiksi olla kaksi näkymää viereisistä maastoista ja radat alkavat toiselta kartalta ja jatkuvat toiselle kartalle.

[Rastien asetukset](#) -valintaikkunalla voit valita miten rastit käyttäytyvät kyseisessä näkymässä. Erityisesti, voit määritellä linkitetäänkö rastien koordinaatit toisen näkymän kanssa vai ei. [Vaikka et käyttäisi samoja rastien koordinaatteja toisen näkymän kanssa, tapahtumassa on vain yksi joukko rasteja.](#) Ja sama rasti voidaan määritellä näkymään kahdella (pällekkäisellä) kartalla.

Tämän valintaikkunan avulla voit määritellä myös käytetäänkö näkymässä samoja rastiympyröiden ja rastiväliviivojen katkoja ja käytetäänkö samoja ratasymboleja.

[Rastien asetukset](#) -valintaikkunan voit avata valikosta [Näkymä / Rastit](#) .

Miten siirretään karttaa, jos kaikki rastit ovat väärässä paikassa

Joskus, esimerkiksi kun saat kartasta uuden version, saattaa käydä niin, että rastit eivät ole enää oikeassa paikassa kartalla. Tämä saattaa johtua siitä, että [karttatiedoston koordinaattijärjestelmä on muuttunut](#) (OCAD -tiedostot) tai [kartan mitat ovat erit](#) (Bittikartta- ja metatiedostot).

Condes voi auttaa tämän ongelman korjaamisessa siirtämällä kartan oikeaan paikkaan.

Voit tehdä tämän valitsemalla [Näkymä](#) -valikosta [Siirrä karttaa](#) -toiminnon. Näytölle tulee tarkat ohjeet. Lisätietoja löydät myös [täältä](#).

Miten lisätään kohdistusmerkit

[Rataeditorin](#) avulla voit lisätä ja poistaa kohdistusmerkkejä.

Kohdistusmerkit ovat tarpeellisia tulostuksen kohdistamisessa.

Valitse [Uusi kohdistusmerkki](#) -työkalu ja napsauta hiirellä kohdassa, johon haluat lisätä kohdistusmerkin.

Miten kartan tulostusmittakaava muutetaan

Kartan tulostusmittakaava on mittakaava, jossa kartta tulostetaan. Tulostusmittakaava voi olla eri kuin on kartan natiivi mittakaava. Eli 1:10 000 kartta voidaan tulostaa mittakaavassa 1:5 000. Condes muuntaa kartan automaattisesti tulostusmittakaavan mukaiseksi.

Eri näkymissä voi olla eri tulostusmittakaavat, vaikka niissä käytetäänkin samaa karttaa. Näin voit käyttää samaa rataa eri mittakaavoissa.

Kartan tulostusmittakaavaa voi muuttaa milloin tahansa [Kartan asetukset -valintaikkunassa](#), jonka voit avata [Näkymä - Kartta](#) -valikkotoiminnolla.

Tästä valintaikkunasta löytyy tieto [Tulostusmittakaava](#).

Geo -viittaukset ja maastokoordinaatit

Monet kartat ovat geo -viitattuja, jolloin on mahdollista määritellä kartalle sijoitettujen rastien ja muiden kohteiden maastokoordinaatit (pituus- ja leveysaste). Tämä on erityisen hyödyllistä kun siirretään tietoja esimerkiksi GPS -seurannan sovelluksiin ja reitinvalintasovelluksiin.

Condes tukee geo -viitattuja karttoja ja lukee automaattisesti geo -viittaustiedot karttatiedostosta, jos ne ovat saatavilla:

[OCAD -karttatiedostot](#) voivat sisältää geo -viitattua tietoa, jota Condes voi käyttää suoraan. Jos koordinaatit on määriteltä UTM WGS84 -koordinaattijärjestelmässä, Condes pystyy muuntamaan koordinaatit pituus- ja leveysasteiksi. Condes ei tue muuntoja useissa maissa olevista paikallisista koordinaattijärjestelmistä, jotka ovat saattaneet olla käytössä OCAD -karttaa piirrettäessä.

[Bittikarttatiedostojen](#) mukana saattaa tulla ns. [World File -tiedosto](#), joka sisältää bittikartan vasemman yläkulman UTM -koordinaatit. Condes voi käyttää näitä koordinaatteja. World File -tiedosto ei sisällä UTM -vyöhykettä, joten sinun tulee syöttää UTM -vyöhyke suoraan Condesiin. Käytettävissä on useita web -sivustoja, jotka auttavat määrittelemään missä UTM -vyöhykkeessä olet. Hae sanoilla "UTM Zone" internetistä. Jos Condes löytää World File -tiedoston, se pyytää syöttämään UTM -vyöhykkeen. [Yleiset asetukset tälle tietokoneelle](#) -valintaikkunassa voit tallentaa oletusarvon bittikarttojen yhteydessä käytettävälle UTM -vyöhykkeelle.

[Rataeditorissa](#) näytetään hiiren maastokoordinaatit kartan alapuolella, jos kartta on geo -viitattu.

Tiedostoon vietäessä Condes vie jokaisen rastin sijainnen maastokoordinaateissa tiedostoon:

IOF XML -tiedostot. Jos pituus- ja leveysaste on saatavilla, niitä käytetään. Muutoin käytetään paperikoordinaatteja.

Bittikarttatiedostot. Saman niminen World File -tiedosto luodaan. World File -tiedosto sisältää kartan vasemman yläkulman maastokoordinaatit.

SVG -tiedostot. Jos pituus- ja leveysasteet ovat saatavilla, niitä käytetään. Muutoin käytetään paperikoordinaatteja.

KMZ -tiedostot. Pituus- ja leveysasteet tulee olla saatavilla. Tämä tarkoittaa, että käytettävä koordinaattijärjestelmä tulee olla UTM.

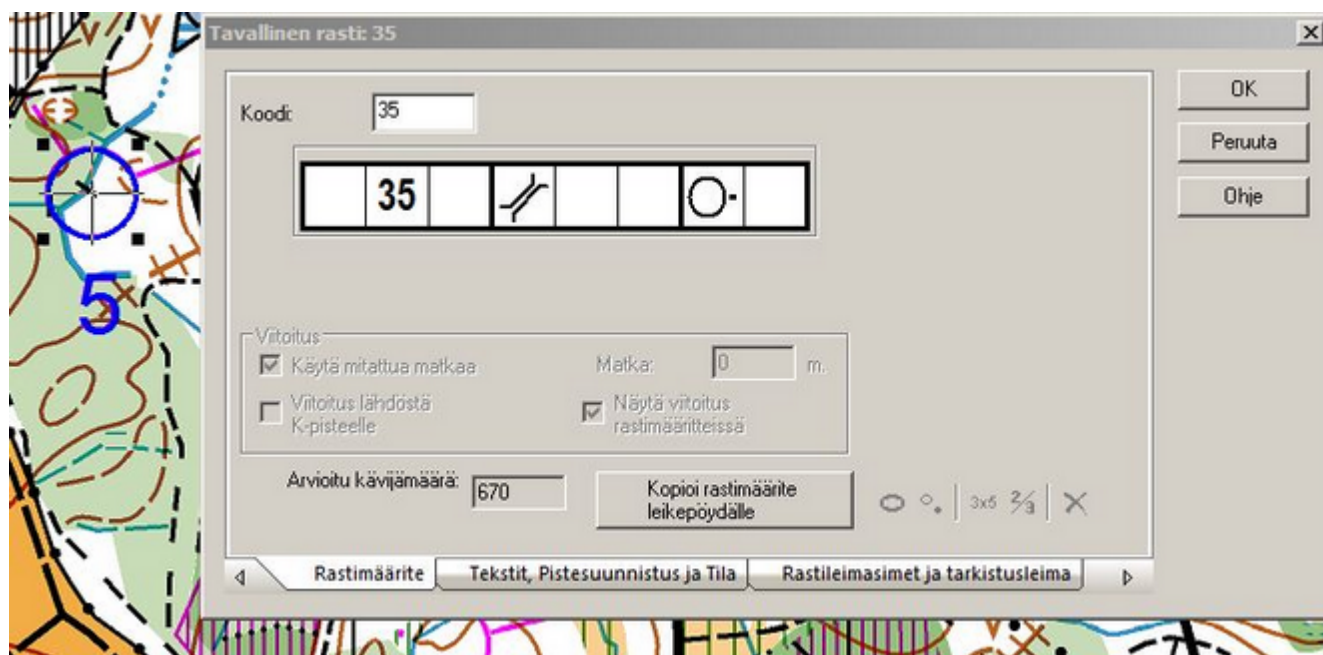
Jotta Condes voi tarjota geo -viitattuja tietoja vientitiedostossa, kartan täytyy olla geo -viitattu. Jotta pituus- ja leveysasteet voidaan näyttää, maastokoordinaatit tulee olla UTM -koordinaattijärjestelmässä.

Miten (rastit) ...

Miten rastin rastimäärityksen määrittely

Alla olevassa esimerkissä ratamestari työskentelee radan rastin 7 kanssa. Hän on kaksoisnapauttanut rastiympyrää saadakseen näkyviin [Rasti -valintaikkunan](#), jossa hän voi syöttää rastin rastimäärityksen. Kunkin rastimäärityksen sarakkeen kohdalla siihen sopiva symboli voidaan valita oikealla puolella näkyvästä symbolijoukosta.

[Rasti -valintaikkunan](#) muiden välilehtien avulla voit määrittää esimerkiksi rastin leimasinkuviot ja aloittelijasarjojen tekstirastimääritykset.

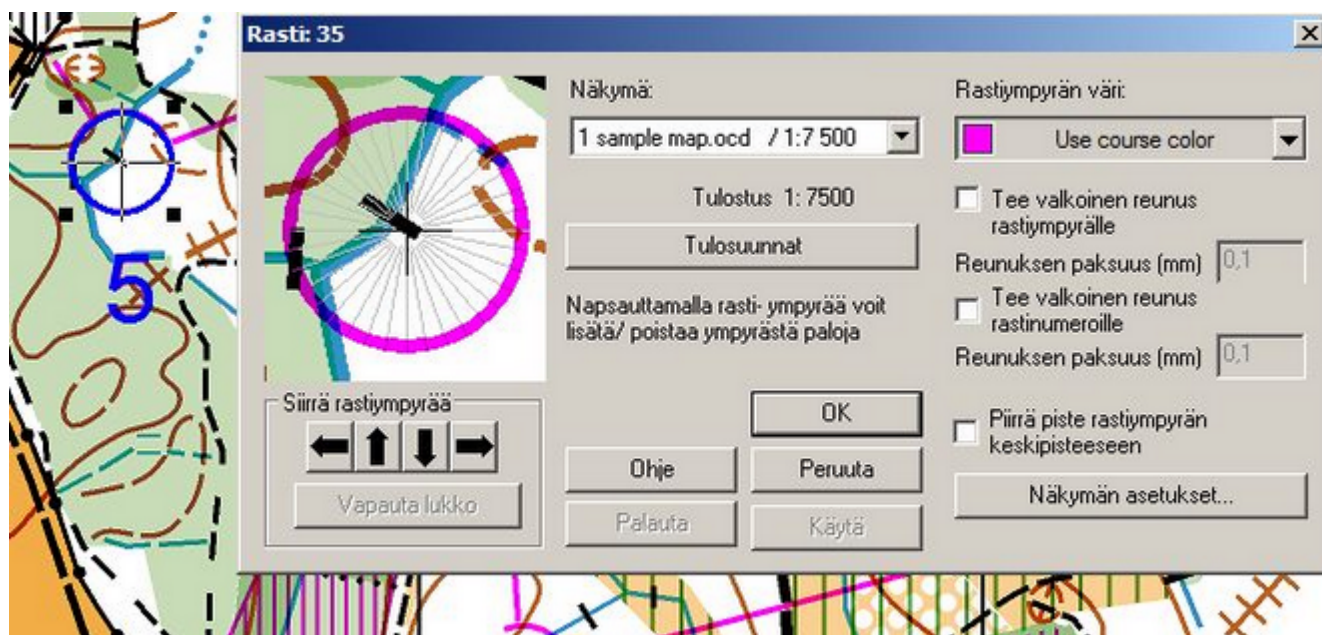
Voit aina painaa näppäimistön F1 -näppäintä saadaksesi esiin senhetkiseen tilanteeseen sopivan ohjeen.

Miten rastiympyrän sijainti hienosäädetään

Alla olevassa esimerkissä Course 1 -rata on valittuna. Tämä on tehty valitsemalla se kartan vasemmalla puolella olevasta Muokkaa ratoja -luettelosta Course 1.

Ratamestari on päättänyt hienosäätää rastin numero 7 rastiympyrää (rastikoodi 37), joten hän on valinnut rastin ja hiiren kaksoisnapsautuksella avannut [Rasti -valintaikkunan](#) ja valinnut [Ympyrä -välilehden](#).

Ympyrä -välilehden avulla rastiympyrän sijaintia voidaan hienosäätää 1/10 mm askeleilla.

Voit aina painaa näppäimistön F1 -näppäintä saadaksesi esiin senhetkiseen tilanteeseen sopivan ohjeen.

Miten poistetaan pala rastiympyrästä

Kun ratoja tulostetaan kartalle, rastiympyrät useasti peittävät kartan tärkeitä kohteita. Tämä ongelma voidaan Condesissa poistaa [poistamalla pala/paloja rastiympyrästä](#).

Tämä voidaan tehdä usealla tavalla:

Kun kartta on näytöllä

- Valitse haluamasi rasti ja valitse rataeditorin työkalurivin [Leikkaa viivaa](#) –painike. Napsauta hiirellä rastiympyrän kohtaa josta haluat palan poistettavan.

Tai

- Valitse haluamasi rasti ja valitse hiiren kakkospainikkeella aukeavasta ponnahtusvalikosta [Rastiympyrä](#) –toiminto. Poista haluamasi pala Rastiympyrä -valintaikkunassa.

Miten rastin kuormitus lasketaan

Condes voi laskea arvioidun kävijämäärän halutulla rastilla.

Miten arvioitu kävijämäärä lasketaan

Laskenta perustuu [arvioituun kilpailijamäärään jokaisessa sarjassa](#), jonka voit syöttää [Sarjat -taulukossa](#).

Huomaa: Viestiradan kohdalla syötetään joukkueiden lukumäärä.

Jos et käytä sarjoja, voit [Rata -valintaikkunassa](#) syöttää arvioidun kilpailijamäärän jokaiselle radalle.

Condes päättlee, mitkä radat käyvät annetulla rastilla ja mitkä sarjat käyttävät tätä rataa. Arvioitu kävijämäärä saadaan sitten laskemalla yhteen näiden sarjojen arvioitu

osallistujamäärä. Viestiradan yhteisten rastien kohdalla Condes laskee joukkueiden juoksijoiden määrän ja hajontarastien kohdalla lasketaan oikea osuus joukkueen juoksijoista.

Miten saat arvioidut kävijämäärät näkyviin

Rastien arvioitu kävijämäärä saadaan näkyviin ja voidaan tulostaa [Rastit](#) -valikon [Avaaja rastit -taulukko](#) -toiminnolla. [Radat](#) -valikon [Avaaja radat -taulukko](#) -toiminnolla saadaan puolestaan selville arvioitu kävijämäärä radoittain.

Miten käytetään Rastin tila maastossa –tietoja maastossa olevien merkkien kontrolloimiseen

Jokaisella Condesiin määritellyllä rastilla on [Rastin tila maastossa](#) –arvot, joita voidaan käyttää kontrolloimaan maastossa olevia merkkejä (prikkoja, rastilippuja jne.). Näiden arvojen käyttö on vapaaehtoinen ominaisuus, jota voit halutessasi käyttää.

Voit vapaasti nimetä nämä tiedot Rasti valintaikkunan [Tekstit, Pistesuunnistus ja Tila](#) -välilehdellä.

Ensimmäiset 3 tietoa on etukäteen määritetty:

- Rastipaikka merkitty
- Rastilippu viety
- Rastilippu haettu pois

Voit muuttaa näitä arvoja milloin tahansa.

Eli, kun [merkitset rastipisteen maastoon](#) prikalla tai vastaavalla, voit asettaa vastaavan arvon Condesissa. Tällöin voit kontrolloida, mitkä rastit on merkitty jo maastoon. Vastaavasti muilla tiedoilla voit kontrolloida, mille rastille on [rastilippu \(ja/tai leimauslaite\) viety](#) ja myös milloin se on [kerätty pois](#) jne.

Voit asettaa tämän arvon [Rasti](#) -valintaikkunan [Tekstit, Pistesuunnistus ja Tila](#) -välilehdellä. Arvon asettaminen onnistuu myös [Rataeditorissa](#), painamalla hiiren kakkospainiketta halutun rastin päällä ja valitsemalla avautuvasta ponnahdusvalikosta [Rastin tila maastossa](#) ja haluttu arvo.

[Rastit -taulukossa](#) on sarake kullekin näille arvoille. **X** tarkoittaa, että kyseinen arvo on asetettu.

Miten (radat) ...

Miten taivutetaan rastiväliiviä

Joskus on tarpeen muokata rastiväliiviä esimerkiksi kiertämään kielletyn alueen.

Tämä toiminto voidaan suorittaa ainoastaan [rataeditorissa](#).

1. Valitse haluamasi rastiväliivi hiirellä. Rastiväliivi näkyy valittuna (punaisena), ja päätepisteet näkyvät pieninä mustina laatikoina.
2. Lisää viivaan kulmapiste Lisää piste –painikkeella , joka löytyy Rataeditorin työkalurivistä ja napsauta rastiväliiviä.
3. Rastiväliiviin tulee musta laatikko kertomaan, että kyseisessä pisteessä on kulmapiste.
4. [Pidä näppäimistö Ctrl -näppäin painettuna](#) ja siirrä kulmapiste haluamaasi paikkaan. Jos et pidä Ctrl -näppäintä painettuna, pisteen pystyy siirtämään ainoastaan suoralla rastivälillä (kun halutaan tehdä katkoja rastiväliiviin).

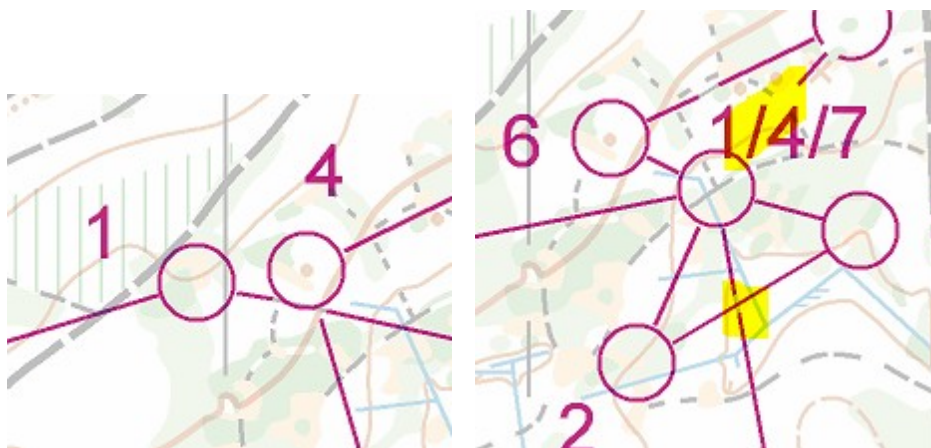
Rastiväliivi voi olla joko

1. sama kaikilla radoilla, jotka käyttävät tätä rastiväliä
2. erilainen eri radoilla

Ensimmäisessä tapauksessa Condes muistaa näiden kahden rastin välisen rastiväliiän muutokset ja piirtää tämän [rastiväliiän samalla tavalla kaikille radoille](#), jotka käyttävät tätä samaa rastiväliä

Jos haluat [rastiväliiän olevan erilainen eri radoilla](#) (jälkimmäinen tapaus), kaksoisnapsauta rastiväliiviä ja voit valintaikkunassa määritellä onko rastiväliivi vain tälle radalle vai kaikille muillekin radoille. Tämä voi olla hyödyllistä esimerkiksi, jos rastiväliivi menee jollain radalla rastiympyrän yli, jolloin rastiväliivi tulee katkaista tai taivuttaa vain tämän radan kohdalla.

Miten rastiväliiivat katkotaan automaattisesti

Rastiväliivi voi mennä päällekkäin muiden ratakohteiden, kuten rastiympyrät, rastinumerot tai muut rastiväliiivat, kanssa.

Tällöin [Condes leikkaa rastiväliiviin automaattisesti katkot](#), jotta tärkeää tietoa ei peity.

Voit muuttaa oletuskatkoa, tai ottaa tämän automaattitoiminnon päältä kokonaan Näkymä -valikon Ratatulostuksen symbolit ja mitat -toiminnossa. [Lisämitat ja fontit](#) -välilehdellä löytyy nämä asetukset.

Miten poistetaan rastiväliiviivan osa

Joskus rastiväliiivasta halutaan poistaa osa, jotta se ei peitä tärkeitä maastonkohtia kartalta.

Tämä voidaan tehdä ainoastaan rataeditorissa.

1. Valitse haluamasi rastiväliiviiva hiirellä. Rastiväliiviiva näkyy valittuna (punaisena), ja päätepisteet näkyvät pieninä mustina laatikoina.
2. Napsauta rataeditorin työkalurivin Leikkaa viivaa -painiketta .
3. Joko:
 - Napsauta hiirellä viivan kohtaa, johon haluat katkon. Viivaan tehdään n. 1 mm katko.
 - Napsauta ja vedä hiirellä haluamasi kokoinen katko.
4. Poistetun osan päihin tulee mustat laatikot. Poistetun osan kokoa voidaan muuttaa siirtämällä jompaakumpaa mustaa laatikkoa.

Vaihtoehtoisesti voit lisätä kulmapisteitä rastiväliiviivaan Lisää piste -painikkeella ja sitten poistaa kahden kulmapisteen välinen osa Poista viivanosa -painikkeella .

Rastiväliiviiva voi olla joko

1. yhteinen kaikille radoille
2. vain kyseiselle radalle

Ensimmäisessä vaihtoehdossa (oletus) Condes muistaa, että haluat muokata rastiväliiviivaa, ja muokkaus on voimassa kaikilla radoilla jotka käyttävät tätä rastiväliä.

Jos haluat, että rastiväliiviivan muotoilut ovat voimassa vain kyseisellä radalla (jälkimmäinen vaihtoehto), kaksoinapsauta rastiväliiviivaa ja voit Rastivälin asetukset -valintaikkunassa määritellä, että rastiväliiviivan tulee olla vain kyseiselle radalle. Tämä voi olla hyödyllistä esimerkiksi silloin kun rastiväliiviiva menee tällä kyseisellä radalla toisen rastiympyrän yli ja näin ollen tulee katkaista vain tällä radalla.

Katso myös aihe Miten rastiväliiviivat katkotaan automaattisesti

Poista rastiväliiviivaan leikattu katko

Käytettävissä on [poista viivanosa](#) -painike, joka löytyy [leikkaa viiva](#) -painikkeen vierestä. Jos käytät tätä työkalua viivanosalla, joka oli jo poistettu, se palautetaan jälleen näkyviin.

Leikkaa viiva -työkalu lisää viivalle kaksi pistettä ja poistaa viivanosan niiden välistä. Tästä syystä voit palauttaa viivanosan samalla tavalla yhä uudelleen ja uudelleen, ja voit [Poista piste](#) -työkalulla poistaa itse pisteet.

Voit yhdessä [Lisää piste](#) -työkalun kanssa tehdä suurempia ja pienempiä katkoja viivaan.

Miten käsitellään kartanvaihto

Jos radalla on kartanvaihto, Condes voi tulostaa radat ja rastimääritteet osissa. Condes pystyy käsittelemään miten monta tahansa kartanvaihtoa radalla.

Eri kartanvaihtotyypit

Kartanvaihto rastilla

Yksinkertaisimmassa tapauksessa, kun rastilla on kartanvaihto ja kaikki radat vaihtavat karttaa tällä rastilla, määrittele rasti kartanvaihdoksi. Tämä rasti tulee olla molemmilla kartoilla.

Viitoitus kartanvaihtoon, joka ei ole rastilla

Jos kartanvaihto on jossain muualla kuin rastilla, luo [uusi lähtö kartanvaihtopaikkaan](#) ja sijoita tämä lähtö radalle tavallisen rastin tapaan. Määrittele tämä rasti kartanvaihdoksi.

Kun lisää lähtöpaikan radalle, Condes olettaa, että rastiväli edelliseltä rastilta on viitoitettu ja se merkitään katkoviivalla.

Lähtöpaikka näytetään vain radan jälkimmäisellä osalla. Radan ensimmäisellä osalla näytetään viitoitus edelliseltä rastilta ja se merkitään rastimääritteisiin viitoituksena kartanvaihtoon.

Radan tai rastimääritteiden osien tulostus

Kun haluat tulostaa yksittäiset radan osat, käytä [Tulosta](#) -valikon [Radat ja kartat](#) -toimintoa.

Rataluettelossa kartanvaihdon sisältävien ratojen edessä on "+" merkinä siitä, että sillä on [monta osaa](#).

Kun napsautat "+" -merkkiä, rata laajenee ja sen osat tulevat näkyviin. Valitse tulostettavaksi haluamasi osa. Käytettävissä on myös [Koko rata](#) -vaihtoehto, jos haluat tulostaa koko radan.

Kun tulostat [Rataeditorista](#), tulostetaan koko rata. Tämä tulostus ei ole tarkoitettu kilpailijoille, ainoastaan ratamestarille.

Kahdella eri kartalla olevan radan luonti

Tietyissä tilanteissa tarvitaan automaattisesti [kartanvaihtoa](#). Kuvittele tilannetta, että käytössä on kaksi vierekkäistä karttaa sijoitettuna näkymään 1 ja näkymään 2. Voit sijoittaa eri rastit näihin kahteen näkymään ja voit luoda radan, joka käyttää kummankin näkymän rasteja.

Näin voidaan luoda rata, joka alkaa [näkymän 1](#) rasteilla ja päättyy [näkymän 2](#) rasteilla. Kartanvaihdon paikka on tietystikin kun siirrytään näkymästä 1 näkymään 2. Voit luoda rastin, joka on molemmilla kartoilla, jos kartat menevät sen verran päällekkäin. Tällainen rasti on tietystikin luonnollinen kartanvaihtopaikka.

Jos kartat ovat vierekkäiset, mutta eivät mene päällekkäin, voit lisätä viitoituksen kahden kartan välille Viitoituksen pää -työkalun avulla. Sijoita viitoituksen pää näkymään 2 ja lisää se sen jälkeen radalle näkymän 1 viimeisen rastin perään (tai toisin päin, jos rata alkaa näkymästä 2). Voit lisätä viitoitukselle pituuden, jotta radan pituus lasketaan oikein.

Jos et käytä 1) rastia, joka on sekä näkymässä 1 että 2, tai 2) viitoitusta Viitoituksen pää -pisteellä, Condes ei pysty laskemaan radan kokonaispituutta.

Kun tulostat, ensin valitset näkymän 1 ja tulostat radan, sitten valitse näkymän 2 ja tulostat radan.

Kartanvaihdon sisältävän radan luonti

Kartanvaihdon sisältävä rata luodaan seuraavasti: Luo rata aivan samaan tapaan kuin muutkin radat. Älä jaa rataa osiin tässä vaiheessa - lisää kaikki radan rastit yhdelle radalle! Näytöllä näkyy yksi kokonainen rata.

Kun tiedät tarkalleen missä kohdassa rataa kartanvaihto on, määrittele tämä rasti kartanvaihdoksi [Kartta - Kartanvaihto](#) -valikkovalinnalla. Hiiren kakkospainikkeella avautuvassa ponnahdusvalikossa on myös [Kartanvaihto](#) -valinta.

Miten tehdään rata, joka on useammalla kartalla

Condes tukee ratoja, jotka jakaantuvat useammalle kartalle.

Rata voi [alkaa yhdellä kartalla ja jatkua sitten toiselle kartalle](#). Esimerkkinä tilanne, kun rata jatkuu vierekkäiseen maastoon, jossa on eri kartta. Toisena esimerkkinä rata, jossa radan osa on eri kartalla (esimerkiksi labyrinthisuunnistus).

Voit tehdä tämän sijoittamalla eri kartat eri näkymiin.

1. Valitse [Kartan asetukset -valintaikkunalla](#) ([Näkymä](#) -valikon [Kartta](#) -toiminto) valitun näkymän kartta. Sijoita pääkartta näkymään 1 ja toinen kartta näkymään 2.
2. Määrittele [Rastien asetukset -valintaikkunalla](#) ([Näkymä](#) -valikon [Rastit](#) -toiminto), että näkymässä 2 käytetään [erillisiä rastikoordinaatteja](#).
Jotta rata voi jakaantua useammalle kartalle, jokaisessa näkymässä tulee olla erilliset rastikoordinaatit. Tällöin rastit voidaan sijoittaa erikseen kuhunkin näkymään.
Voit silti käyttää "yhteisiä" rasteja, esimerkiksi rasti, jossa kartanvaihto tapahtuu - luo saman koodinen rasti molemmille kartoille. Tämä rasti jakaa rastimääritteet molemmissa näkymissä, mutta voit siirtää rastiympyrää toisistaan riippumatta molemmissa näkymissä.

Kun rata jakaantuu useammalla kartalle, voit [Rata -valintaikkunan](#) (kaksoisnapsauta radan nimeä rataluettelossa) avulla syöttää radan rastikoodit oikeassa järjestyksessä.

[Labyrinthisuunnistuksen](#) kohdalla, labyrinthissä tarvittavat rastit luodaan näkymään 2. Älä lisää niitä näkymään 1, paitsi ehkä labyrinthin sisäänmeno- ja ulostulorastia.

Jos haluat läbyrintin näkyvän pääkartalla näkymässä 1, voit luoda grafiikkakohteen, jossa näytetään näkymän 2 kartta. Määrittee grafiikkakohteelle, että siinä näytetään karttaa toisesta näkymästä ja valitse näkymä 2. Valitse myös [Näytä rata kartalla](#) -valinta. Nyt labyrinthi näkyy grafiikkakohteena näkymässä 1, mukaan lukien näkymästä 2 tuleva rata.

Lisätietoja kartanvaihdosta saat aiheesta [Miten käsitellään kartanvaihto](#).

Miten lasketaan ratojen pituudet

Radan pituus näytetään rastimääritteiden otsikkotiedoissa. Se on myös mukana kun ratatiedot viedään XML -tiedostoon tuloslaskentaohjelmistoja varten.

Voit syöttää radan pituuden [manuaalisesti](#) tai voit antaa [Condesin laskea sen](#).

Rata -valintaikkunan [Käytä laskettua pituutta](#) -valinnalla voit määrätä käytetäänkö rastimääritteiden ratapituutena laskettua pituutta vai syöttämäsi omaa lukua. Lisäksi käytettävissä on valinta, lasketaanko radan pituus optimireitinvalinnan mukaan.

Lisäksi käytettävissä on [Laske "reitINVALinnan" mukaan](#) -valinta, jolla valitaan lasketaanko radan pituus määritellyn reitINVALintaviivan mukaan (Valitse reitINVALintaviiva). Kun tämä valinta ei ole valittuna, Condes laskee radan pituuden kunkin rastiväliVIIVAN perusteella. Kun tämä valinta on valittuna, ja rastivälillä on määritelty reitINVALintaviiva, Condes käyttää reitINVALintaviivaa radan pituuden laskennassa.

Radan pituuden laskenta

Condes laskee radan pituuden [rastiväliVIIVojen mukaan](#). Tämä laskenta perustuu kunkin rastin koordinaatteihin (koordinaatit lasketaan 0,01 millimetrin tarkkuudella). Myös maali ja lähtö lasketaan mukaan.

Condes käyttää kartan mittakaavaa muuntaessaan radan pituuden millimetreistä kartalla metreihin maastossa. Tästä syystä on tärkeää, että kartan mittakaava on syötetty oikein.

Jos rata sisältää rastipisteen, joka toimii pakollisena ylitys / alituspaikkana, ratapituuden laskennassa huomioidaan sen aiheuttama lisä.

Condes huomioi [rastiväliVIIVAN tarkan muodon](#), eli jos rastiväliVIIVaa muokataan (taivutetaan jne.), se vaikuttaa ratapituuteen.

Jos haluat myös lisätä [matkan lähdöstä K-pisteeseen](#) (lähtökolmioon), voit lisätä tämän matkan lähtöön syöttämällä matkan Rasti -valintaikkunassa.

Radan pituuden laskenta optimireitINVALinnan mukaan

Joillakin ratatyypeillä radan pituus tulee laskea optimireitINVALintojen mukaan.

Tätä varten sinun tulee piirtää reitINVALinnat. Tämä tehdään Rataeditorissa. Valitse haluamasi rata ja valitse ReitINVALintatila. Piirrä reitINVALintaviivan jokaiselle rastivälille.

ReitINVALinnat tulee piirtää jokaiselle rastivälille, muutoin radan pituuden laskenta menee väärin.

Jos rastivälille on piirretty useampi reitINVALintaviiva, Condes käyttää niistä lyhyintä.

Jos haluat käyttää radan laskentaan reitINVALintaa, valitse Rata -valintaikkunassa yllä mainittu valinta.

Miten radan noususumma lasketaan

Radan noususumma näytetään rastimääritteiden otsikon oikeanpuoleisimmassa sarakkeessa, juuri lähdön yläpuolella.

Oletuksena on, että tämä arvo tulee antaa manuaalisesti Rata -valintaikkunassa.

Noususumman automaattinen laskenta

Condes voi kuitenkin myös auttaa radan noususumman laskennassa, laskemalla kunkin rastivälin noususummat yhteen.

Tällöin sinun tulee mitata radan kunkin rastivälin nousun ja syöttää tämä arvo Condesiin. [Condes laske rastivälien nousujen summan](#) ja käyttää tätä arvoa rastimäärittelyssä.

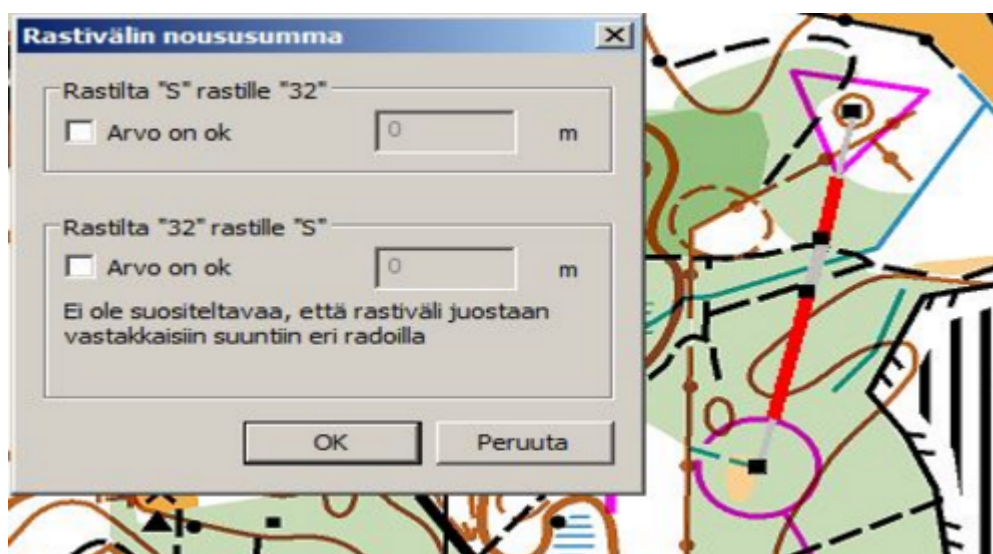
Kunkin rastivälin nousu tulee syöttää vain kerran, myös silloin kun rastiväli on käytössä usealla radalla. Jos sama rastiväli on käytössä toisella radalla vastakkaiseen suuntaan (tämä ei kuitenkaan ole normaalisti suositeltavaa), sinun tulee syöttää noususummat molempiin suuntiin.

Rata -valintaikkunan valinnan avulla voit määritellä käytetäänkö manuaalisesti syötetty noususummaa vai lasketaanko noususumma. Jos valinta ei ole valittuna, voit syöttää noususumman. Noususumma tulee määritellä erikseen kullekin radalle.

[On tärkeää, että syötät nousun jokaiselle rastivälille](#): Valitse rastiväli napsauttamalla sitä hiirellä ja valitse hiiren kakkospainikkeesta avautuvasta ponnahdusvalikosta Nousu. Syötä [Rastivälin nousu](#) -valintaikkunassa metreissä haluamaasi suuntaan. Voit valintaikkunassa syöttää nousut molempiin suuntiin. Vaihtoehtoisesti voit käyttää [Noususumma -taulukkoa](#) , jossa voit syöttää nousun kaikille rastiväleille.

Muista, että jos siirrät rastia, se voi muuttaa optimireitinvalintaa ja sitä kautta myös nousua. Jos siirrät rastia merkittävästi, Condes automaattisesti merkitsee [rastivälin nousut ei OK -tilaan](#).

Jos radalla käytetään automaattista noususumman laskentaa ja jollakin rastivälillä on ei OK -tilainen nousu, rata korostetaan punaisella taustalla rataluettelossa.

Miten käytetään useampaa viimeistä rastia

Monissa tapahtumissa käytetään useampaa kuin yhtä viimeistä rastia. Etäisyys näistä rasteista maaliin voi olla eri ja Condes automaattisesti laskee pituuden ja käyttää laskettua arvoa rastimäärittelyssä.

Myös viitoituksen tyyppi saattaa vaihdella. Viitoituksen tyyppi määritellään [maalipisteen Rasti](#) -valintaikkunassa.

Niin kauan kuin viitoituksen tyyppi on sama kaikille viimeisille rasteille, voit käyttää yhtä maalirastia.

Jos kyseessä on harvinainen tapaus, että [viitoituksen tyyppi on eri viimeisillä rasteilla eri](#), tulee sinun määritellä useampia, samassa pisteessä olevia maalipisteitä - yksi jokaiselle eri viitoitustyyppille. Tämän jälkeen liitä jokaiselle radalle sille kuuluvan tyyppinen viitoitus.

Miten (rastimääritteet) ...

Miten kartalle lisätään rastimääritteet

Jos haluat rastimääritteet tulostettavan kartalle, voit luoda kartalle *Rastimäärite* -kohteen. Käytä *Ratamerkinnät* -työkalurivin [Uusi rastimäärite](#) -työkalua.

1. Valitse [Uusi rastimäärite](#) -työkalu.
2. Napsauta hiirellä kohtaa, johon haluat lisätä rastimääritteen vasemman yläkulman.
3. Paina OK avautuvasta [Rastimäärite](#) -valintaikkunasta.

Rastimäärite voidaan milloin tahansa siirtää toiseen paikkaan hiirellä vetämällä.

Jos kaksoisnapsautat rastimääritettä, näkyviin tulee [Rastimäärite -valintaikkuna](#), jonka avulla voit määritellä monia rastimääritteiden asetuksia.

Miten rastimääritteet jaetaan osiin

Joskus saattaa olla vaikeaa löytää rastimääritteille tarpeeksi tilaa kartalta. Tällöin saattaa auttaa rastimääritteiden jakaminen osiin.

[Rastimääritteet voidaan Condesissa jakaa osiin](#) kahdella eri tavalla.

- Voit jakaa rastimääritteet vierekkäisiin sarakkeisiin
- Voit jakaa rastimääritteet osiin ja sijoittaa osat vapaasti kartalla.

Jako vierekkäisiksi sarakkeiksi tapahtuu seuraavasti:

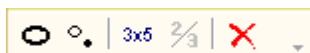
1. Valitse rastimäärite napsauttamalla sitä hiirellä.
2. Muuta rastimääritteiden korkeutta siirtämällä mustia pieniä neliöitä rastimääritteen kulmissa. Rastimäärite [jakaantuu automaattisesti riittävän moniin sarakkeisiin](#) uuden korkeuden mukaan.

Jako vapaasti kartalla oleviin osiin tapahtuu seuraavasti:

1. [Luo rastimäärite](#) jokaiseen niihin kohtiin, johon haluat rastimääritteen osan sijoittaa.
2. Kaksoisnapsauta jokaista näistä rastimääritteistä ja valitse [Rastimäärite -valintaikkunassa](#) kussakin osassa näytettävien rastien numerot. Esimerkiksi ensimmäiseen osaan valitse rastit lähdöstä rastille 5 ja toiseen osaan rastilta 6 maaliin.

Miten näytetään kaksi rastimääritesymbolia samassa ruudussa

Useimmissa tapauksissa rastimääritteiden yhdessä ruudussa on vain yksi symboli. Jos haluat sijoittaa ruutuun kaksi kohdetta (esimerkiksi kivien tai kupareiden väli), täytyy sinun pystyä sijoittamaan kaksi symbolia samaan ruutuun.

1. Avaa halutun rastin [Rasti](#) -valintaikkuna.
2. Valitse kyseinen rastimääriteruutu napsauttamalla ruutua.
3. Paina työkalurivin [Kaksi symbolia](#) -painiketta jakaaksesi ruudun kahteen osaan.

Nyt ruudun kaksi osaa voidaan valita erikseen ja niihin kumpaankin voidaan liittää omat symbolit. Painamalla työkalurivin [Yksi symboli](#) –painiketta voit palauttaa kenttään vain yhden symbolin.

Miten näytetään tekstiä rastimääriteruudussa

Rastimääriteruutu voi olla joko tyhjä, siinä voi olla symboli (kaksi symbolia) tai tekstiä.

Jos haluat näyttää tekstiä ruudussa:

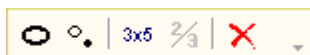
1. Avaa halutun rastin [Rasti](#) -valintaikkuna.
2. Valitse kyseinen rastimääriteruutu napsauttamalla ruutua.
3. Paina työkalurivin [Teksti](#) -painiketta (**3x5**) symbolipaletin alapuolella muuttaaksesi ruudun symbolikentästä tekstikenttään.
4. Symbolipaletin tilalle tulee tekstikenttä.
5. Syötä teksti.

Vihje: Paina työkalurivin [Kaksi symbolia](#) –painiketta, jos haluat, että ruudussa näkyy kaksi tekstiä. Painamalla [Diagonaalinen viiva](#) –painiketta ruutuun piirretään diagonaalinen viiva.

Miten poistetaan symboli rastimääritteistä

1. Avaa halutun rastin [Rasti](#) -valintaikkuna.
2. Valitse kyseinen rastimääriteruutu napsauttamalla ruutua.
3. Poista symboli painamalla näppäimistön [Delete](#) –näppäintä tai työkalurivin [Poista symboli](#) -painiketta (punainen rasti).

Miten määritellään onko rastimääritteet symboli- tai tekstirastimääritteet

Rastimääritteet voivat olla joko symboliset tai tekstimuotoiset.

[Symboliset rastimääritteet](#) käyttävät IOF:n symbolijoukkoa. Symboliset rastimääritteet ovat monissa tapauksissa pakolliset.

Aloittelijoiden tai nuorten suunnistajien kanssa saattaa olla tarkoituksenmukaisempaa käyttää [tekstirastimääritteitä](#). Tekstirastimääriterivillä on leveämpi laatikko, jossa on kuvaava teksti 6 symbolilaatikon sijaan.

Jokaisen rastin kohdalla voit määritellä [Rasti -valintaikkunassa](#) rastin symbolisen rastimääritteen sekä tekstirastimääritteen. Tekstirastimääritteen kohdalla lue lisää aiheesta [Miten määritellään tekstirastimääritteiden teksti](#).

Kartalla olevat rastimääritteet ja erilliset rastimääritteet käyttäytyvät hieman eri tavalla:

Rastimääritteet kartalla

Kartalle tulostettavilla rastimääritekohteilla on kullakin omat asetukset, joita voit muokata kaksoisnapsauttamalla rastimääritettä.

Symboliselle/tekstimuotoiselle [ulkoasun määräytymiselle on kolme vaihtoehtoa](#):

1. Sarja tai rata päättää
2. Symbolit
3. Teksti

Oletusasetuksena on Sarja tai rata päättää. Tämä tarkoittaa, että [Rata -valintaikkunan](#) ja [Sarjat -taulukon](#) asetukset ovat voimassa seuraavasti:

1. Kun tulostat radan rataeditorista, [Rata -valintaikkunan](#) asetukset ovat voimassa.
2. Kun tulostat [Tulosta radat -valintaikkunasta](#), asetukset ovat samalla tavalla kuin erillisten rastimääritteiden kohdalla:
 - [Kun tulostat radoittain](#), määrittelet radan [Rata -valintaikkunassa](#), ovatko rastimääritteet symboliset vai tekstimuotoiset.
 - [Kun tulostat sarjoittain](#), määrittelet sarjan kohdalla [Sarjat -taulukossa](#), ovatko rastimääritteet symboliset vai tekstimuotoiset.

Voit vaihtoehtoisesti myös [määritellä erikseen](#), että rastimääritteet ovat symboliset tai tekstimuotoiset. Tämä ohittaa radan ja sarjan asetukset.

Tämä mahdollistaa esimerkiksi sen, että sijoitat radalle useita rastimääritteitä, joista yksi on symbolinen ja toinen tekstimuotoinen. Tämä voi olla hyödyllistä aloittelijoille, jotka eivät vielä niin hyvin tunne symbolisia rastimääritteitä.

Irralliset Rastimääritteet

Irralliset rastimääritteet tulostetaan erillään kartasta ja kilpailija pitää niitä usein käsivarressa. Ne tulostetaan [Tulosta rastimääritteet -valintaikkunassa](#) (Valikkovalinnalla [Tulosta - Rastimääritteet](#)).

Irralliset rastimääritteet voidaan tulostaa radoittain tai sarjoittain:

- [Kun tulostat radoittain](#), määrittelet radan [Rata -valintaikkunassa](#), ovatko rastimääritteet symboliset vai tekstimuotoiset.
- [Kun tulostat sarjoittain](#), määrittelet sarjan kohdalla [Sarjat -taulukossa](#), ovatko rastimääritteet symboliset vai tekstimuotoiset.

Tämä tarkoittaa, että jos määrittelet tekstirastimääritteet tietylle radalle, ja kun valitset tämän radan Tulosta rastimääritteet -valintaikkunassa, rastimääritteet ovat tekstimuotoiset, riippumatta rataa käyttävien sarjojen asetuksista. Jos kuitenkin valitset sarjan, vaikuttaa sarjan asetukset, riippumatta sarjan radan asetuksista.

Irralliset rastimääritteet tulostetaan yleensä radoittain, eli kaikki radan sarjat käyttävät samaa rastimääritettä. Jos haluat kuitenkin, että kahdessa saman radan sarjassa on erilaiset rastimääritteet; toisessa on symboliset ja toisessa on tekstirastimääritteet, tällöin sinun tulee määritellä näin sarjoille ja valita sarjat - ei ratoja - kun tulostat irralliset rastimääritteet.

Miten määritellään tekstirastimääritteiden teksti

Tekstirastimääritteiden teksti määritellään [Rasti -valintaikkunan Tekstit, Pistesuunnistus ja tila](#) -välilehdellä. Kaksoisnapsauta rastiympyrää tai valitse hiiren kakkospainikkeella avautuvasta ponnahdusvalikosta [Ominaisuudet](#).

Voit antaa Condesin luoda rastin tekstirastimääritteen tai voit manuaalisesti syöttää tekstin.

Condesin luoma teksti muodostuu symbolisen rastimääritteen symbolien nimistä, nimet yksinkertaisesti liitetään tekstiin peräkkäin.

Condes tukee useita eri kieliä. Käytettävä kieli riippuu Windowsin ohjauspaneelin kieliasetuksista. Voit ohittaa tämän asetuksen muuttamalla [Symbolien kieli](#) -asetuksen [Tiedosto - Yleiset asetukset tälle tietokoneelle](#) -valikkotoiminnon [Ohjelman asetukset](#) -välilehdellä.

Symbolien nimet sijaitsevat tietokoneesi [symbolitiedostossa](#). Voit muuttaa symbolien nimiä sulkemalla ensin tapahtumatiedoston ja valitsemalla [Symboli](#) -valikosta [Avaa](#) -toiminnon. Huomaa, että tekemäsi muutokset koskevat vain tätä tietokonetta. Jos lähetät tapahtumatiedoston jollekin toiselle, hänen tietokoneen symbolitiedostoa käytetään.

Condes tukee seuraavia kieliä:

Kieli	Käytetään, kun Windowsin kieliasetus on:
<i>Tanska</i>	<i>Tanska, Islanti</i>
<i>Englanti</i>	<i>Kaikki muut asetukset</i>
<i>Englanti (Australia)</i>	<i>Australian Englanti</i>
<i>Suomi</i>	<i>Suomi</i>
<i>Ranska</i>	<i>Ranska</i>
<i>Saksa</i>	<i>Saksa</i>
<i>Italia</i>	<i>Italia</i>
<i>Norja</i>	<i>Norja</i>
<i>Espanja</i>	<i>Espanja</i>
<i>Ruotsi</i>	<i>Ruotsi</i>
<i>Turkki</i>	<i>Turkki</i>

Miten viedään rastimääritteet Condesista Tekstinkäsittelyohjelmaan

Condes voi kopioida rastimääritteet ja radat leikepöydälle grafiikkana, jolloin ne voidaan liittää tekstinkäsittelydokumenttiin tai piirto-ohjelmaan.

Toimi seuraavasti, jos haluat kopioida tietyn sarjan rastimääritteet leikepöydälle:

1. Esikatsele rastimääritteitä valitsemalla [Rata](#) -valikosta [Esikatsele rastimääritteet](#) -toiminto.
2. Valitse rata esikatseluikkunan yläosasta.
3. Valitse [Muokkaa](#) -valikosta [Kopioi](#) tai paina työkalurivin -painiketta.

Condes käyttää yleisesti käytettyä [Windowsin metatiedostomuotoa \(WMF\)](#) viedessään grafiikkaa leikepöydälle, joten ohjelman, johon rastimääritteet liitetään, tulee myöskin tukea tätä muotoa.

Miten (viestit) ...

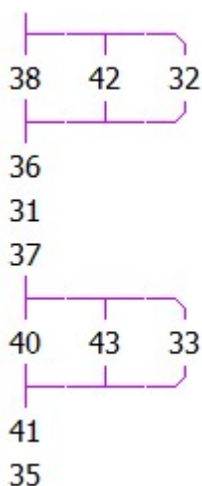
Condesin tuki viestiradoille

Condes tukee viestiratoja.

Viestirata koostuu yhdestä tai useammasta [jaksosta](#), jotka koostuvat useista [vaihtoehtoista](#) rasteineen, yleensä niin monta kuin viestijoukkueessa on osuuksia. Jakson tarkoituksena on erotella eri joukkueiden jäsenet niin, että he eivät pysty seuraamaan toisiaan.

Viestijoukkueen jäsenen rata käyttää yhtä viestiradan kunkin jakson yhtä vaihtoehtoa. Joukkueen toinen jäsen käyttää toista vaihtoehtoa siten, että lopulta joukkue on käyttänyt kaikki vaihtoehdot. Kaikkien joukkueen jäsenten yhdistetty rata on sama kaikilla joukkueilla, mutta joukkueet juoksevat vaihtoehdot eri järjestyksessä.

[Normaali jakso](#) on standardi "Farsta -jakso". Jokainen joukkueen jäsen juoksee yhden vaihtoehdon satunnaisessa järjestyksessä. Esimerkiksi joukkue 101 juoksee osuudella 1 vaihtoehdon B, osuudella 2 juoksee vaihtoehdon C ja osuudella 3 vaihtoehdon A. Joukkue 102 juoksee osuudella 1 vaihtoehdon A, osuudella 2 vaihtoehdon C ja osuudella 3 vaihtoehdon B.

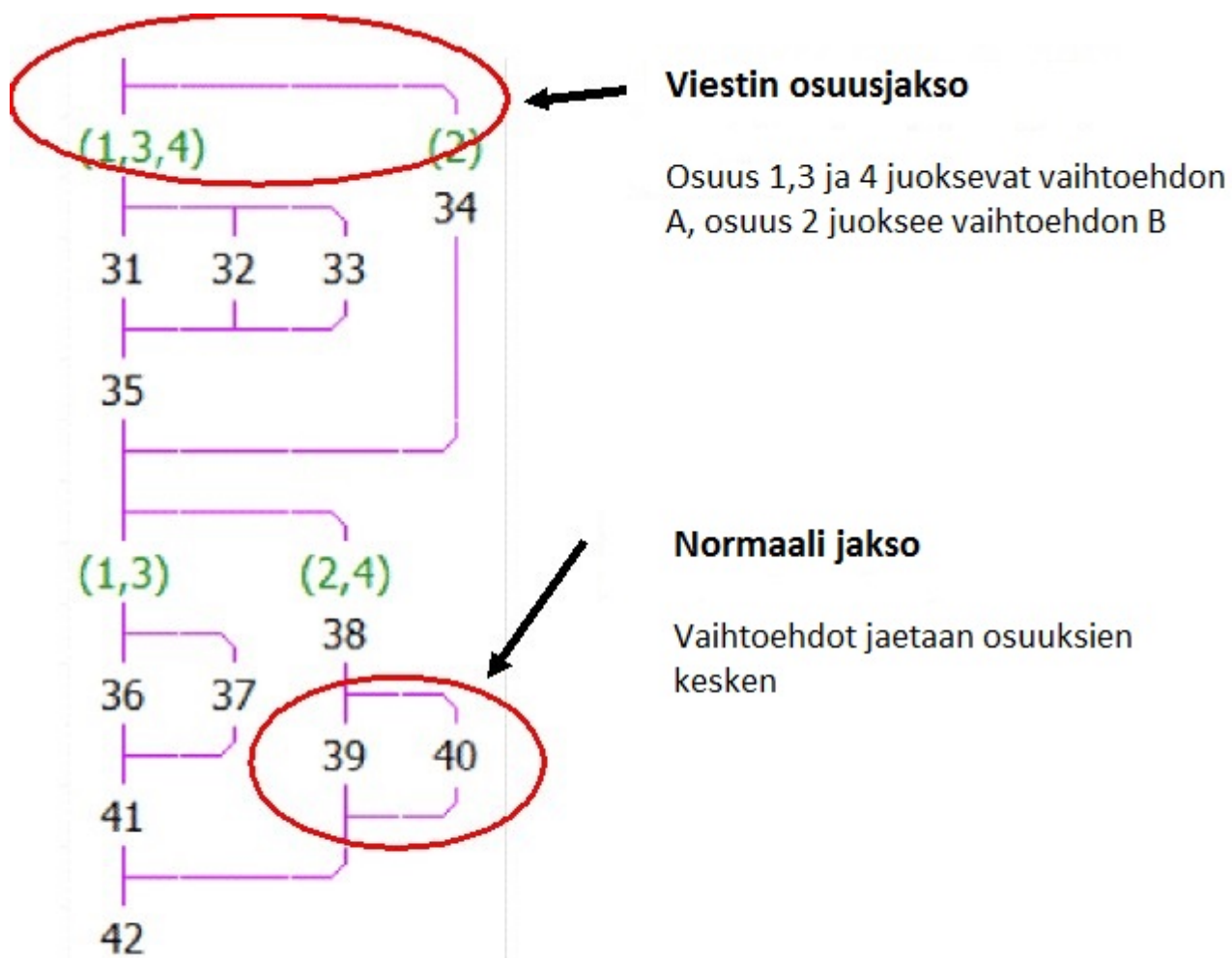
Yksinkertainen viestirata, joka koostuu kahdesta normaalijaksosta, joissa kummassakin on 3 vaihtoehtoa. Tämä rata on viestirata, jossa on kolme osuutta, ja tästä muodostuu $3 \times 3 = 9$ erilaista [ratahajontaa](#). Kun nämä ratahajonnat jaetaan joukkueille [joukkuehajonnoiksi](#), ne voidaan jakaa eri tavalla (3×3) (osuus 1) $\times$ (2×2) (osuus 2) = 36 joukkueelle, jolloin yksikään joukkue ei juokse koko viestiä läpi samoja vaihtoehtoja käyttäen.

Viestien hajontamalleja on kuitenkin kehitetty jo vuosia sitten ja yleisesti käytetään erilaisia muunnoksia siitä. Esimerkiksi kolmannella osuudella saattaa olla yhteinen ylimääräinen osuus, jolloin se on pidempi kuin muut osuudet. Condes tukee tällaisia "laajennettuja" rakenteita.

Koska käytettävissä olevien ratahajontojen määrä kasvaa eksponentiaalisesti jaksojen määrän kasvaessa, Condes tukee kahta erilaista tapaa ratahajontojen lukumäärän rajoittamisessa:

1. Viestin osuusjakso

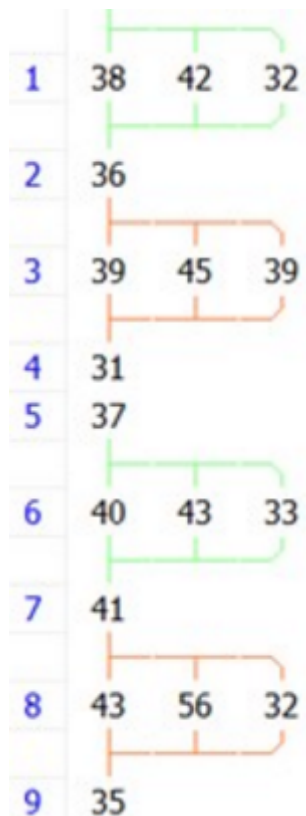
Tämä on jakso, jossa jokainen vaihtoehto on sidottu tietylle osuudelle, katso alla oleva kuva. Kuvassa osuudet 1,3 ja 4 juoksevat vaihtoehdon A ensimmäisessä jaksossa. Osuus 2 juoksee vaihtoehdon B. Vaihtoehto B on lyhyempi kuin vaihtoehto A.

2. Jakson sidonta

Kun sidot kaksi jaksoa, ratahajonta käyttää samaa vaihtoehtoa kummassakin näissä jaksoissa. Eli jos ratahajonta käyttää vaihtoehtoa A ensimmäisessä jaksossa, se käyttää vaihtoehtoa A myös toisessa jaksossa. Tämä vähentää mahdollisten ratahajontojen määrää, koska sidottu jakso lasketaan yhdeksi jaksoksi, kun lasketaan ratahajontojen lukumäärää.

Alla olevassa kuvassa radalla on neljä jaksoa, jotka ovat sidottu yhteen 2 ja 2. Ensimmäinen jakso on sidottu kolmanteen jaksoon (vihreä väri) ja toinen ja neljäs jakso ovat sidottu keskenään (oranssi väri). Jaksot sidotaan asettamalla jaksolle [sidontaryhmän numero](#), eli kaikki jaksot, joilla on sama sidontanumero, sidotaan keskenään.

Miten tehdään viestirata

Miten tehdään viestirata

Tavallisen radan voit piirtää napsauttamalla rasteja, jotka haluat lisätä radalle. Viestirata tulee aina tehdä [Rata -valintaikkunassa](#).

Rata -valintaikkunassa näkyy vain olemassa olevat rastit - et voi luoda siellä uusia rasteja. Tämä tarkoittaa sitä, että sinun tulee luoda uudet rastit ensin Luo uusi rasti -toiminnolla

Kun olet luonut rastit (ei välttämättä kaikkia rasteja; voit lisätä niitä lisää myöhemminkin):

1. Luo uusi rata [Rata](#) -valikon [Uusi](#) -toiminnolla.
2. Avaa radan [Rata -valintaikkuna](#) kaksoisnapsauttamalla kartalla tai valitsemalla hiiren kakkospainikkeella avautuvasta ponnahdusvalikosta [Radan ominaisuudet](#).
3. Määrittele sarjan viestiosuuksien lukumäärä valintaikkunan vasemmanpuoleisessa osassa.

Lisää jakso viestiradalle

Lisää jakso viestiradalle [Lisää jakso](#) -painikkeella, ja valitsemalla joko [Tavallinen jakso](#) tai [Osuusjakso](#):

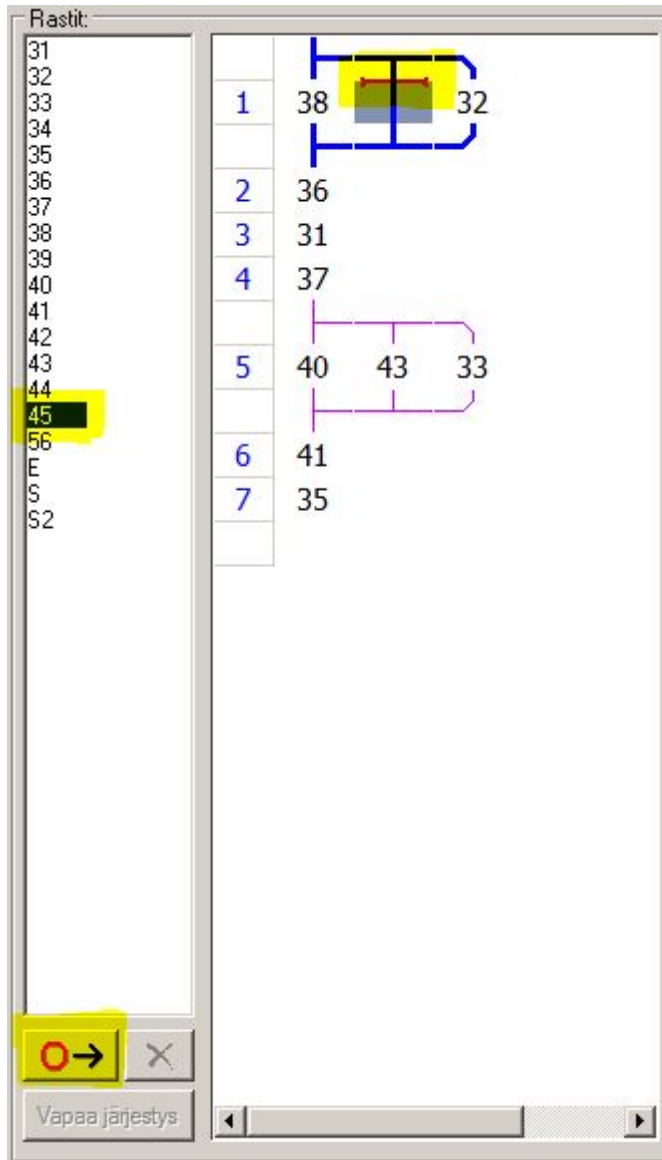

Jakso lisätään purplen [lisäysmerkin](#) alapuolelle radalla.

Lisää vaihtoehdon rastit

Nyt voit lisätä rastit kullekin vaihtoehdolle.

1. Siirrä [lisäysmerkki](#) haluamallesi vaihtoehdon päälle
2. Valitse rastien joukosta haluamasi rastikoodi
3. Lisää rasti painamalla [Lisää rasti](#) -painiketta tai kaksoisnapsauttamalla haluamaasi rastia.

Osuusjakson määrittely

Osuusjakson käyttäytymisen voit määrittellä kaksoisnapsauttamalla jakson sinistä osaa. Näkyviin tulee [Jakson käyttäytyminen -valintaikkuna](#) , jossa voit määrittellä mitkä osuudet juoksevat minkäkin hajonnan. Katso lisätietoja aiheesta [Condesin tuki viestiradoille](#) .

Miten (ulkoasu) ...

Miten sivun ulkoasu suunnitellaan

Käytettävän kartan ulkoasu ei ehkä aina ole riittävä ilman muokkausta.

- Ehkä tarvitset vain [pienen osan suuresta kartasta](#), ja kun tulostat vain pienen osan kartasta, kartan tekstit ovat tulostettavan sivun ulkopuolella... Ehkä haluat tulostaa kartan eri mittakaavalla kuin kartan tekstit osoittavat...
- Ehkä kartalla [ei ole tietolaatikkoo](#) tai se on väärässä paikassa...
- Ehkä sinun tarvitsee lisätä [sponsorin logo](#) tai [tapahtuman logo](#)...
- Ehkä sinun tarvitsee lisätä sarjakuvia tehdäksesi lasten kartan...

Condesissa on hyödyllisiä työkaluja, joilla voit luoda tarvitsemasi ulkoasun, jotta voit käyttää karttaa, [muuttamatta itse karttaa](#):

- Voit leikata karttaa ja peittää karttaa pienentääksesi käytettävän kartan kokoa.
- Voit lisätä kehyksen tulostettavan alueen ympärille tulostusalueen avulla.
- Voit sijoittaa uusia tekstejä kartalle.
- Jos jokin teksti (tai tietolaatikko, mainos tai muu kohde) alkuperäisellä kartalla ei ole siellä missä sinä tarvitset sitä, voit kopioida kartan osan yhdestä kohtaa kartalla ja liittää sen toiseen paikkaan grafiikkakohteena.
- Voit suurentaa/pienentää kartan osaa ja sijoittaa sen sivulla johonkin toiseen paikkaan - myöskin grafiikkakohteena.
- Voit tuoda eri kartan ja voit asettaa sen osia karttasi päälle - jos esimerkiksi tarvitset tietolaatikon, voit ottaa sen toiselta kartalta, jälleen grafiikkakohteena.
- Voit myös tuoda bittikarttakuvia (BMP/GIF/JPG/PNG/TIF) ja metatiedostoja (EMF/WMF) ja sijoittaa ne osaksi layoutia. Tällä hetkellä Condes ei kuitenkaan tue EPS ja PDF -tiedostoja.
- Voit sijoittaa peittoalueen grafiikkakohteen päälle, jos haluat piilottaa osan siitä.

Sivun ulkoasu on yleensä vain tiettyä näkymää koskeva. Jos näkymä käyttää karttaa toisesta näkymästä, voidaan määritellä, että myös toisen näkymän ulkoasua käytetään näkymässä. Tämän voit tehdä Kartan asetukset -valintaikkunassa, jonka voit avata [Näkymä - Kartta](#) -valikkovalinnalla.

Tulostusalue

Tulostusalue on tärkeä käsite. Se on kehys, jonka avulla määrittelet minkä alueen kartasta haluat tulostaa. Tulostusalue näkyy yleensä [värillisenä kehyksenä](#) (oletusväri on sininen), jolla on pyöristetyt kulmat. Kun tulostat, myös tämä kehys näkyy tulosteella.

Jos et halua tulostaa kehystä tulostusalueen ympärille, voit poistaa sen käytöstä kaksoisnapsauttamalla sitä ja muuttamalla sen asetuksia näkyviin tulevassa Tulostusalueen asetukset -valintaikkunassa. Kun kehys on poistettu käytöstä, tulostusalue näytetään (ohuemmalla) punaisella kehyksellä.

Voit siirtää tulostusaluetta ja muuttaa sen kokoa napsauttamalla sitä ja vetämällä mustia pisteitä kehyksen kulmissa ja sivuilla. Kaksoisnapsauttamalla voit määritellä kehyksen paksuutta ja väriä.

Kullakin [näky-mällä](#) on oma tulostusalueensa. Näin ollen jokaisella näky-mällä voi olla oma layout.

Tämän avulla voit käsitellä esimerkiksi eri mittakaavoja (1:10,000 ja 1:15,000) tai eri

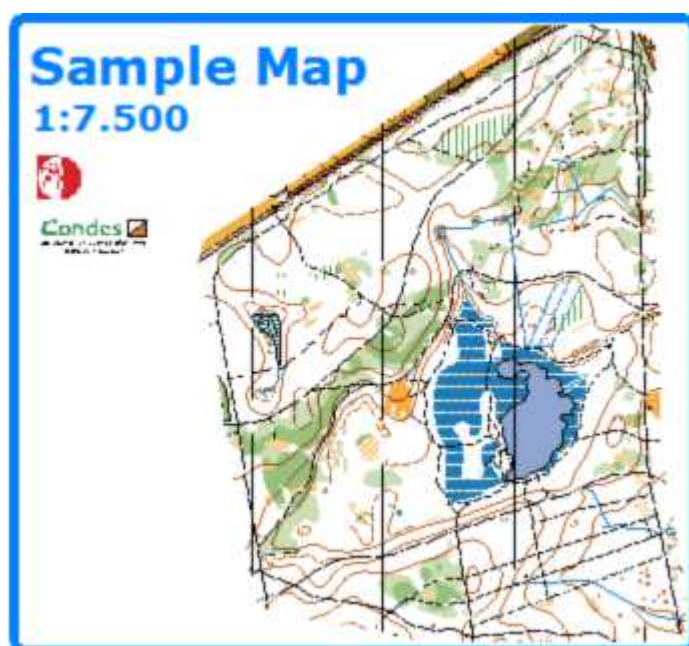
tulostuskokoja. Jos lyhyille radoille on oma layout ja pidemmille radoille suurempi layout, voit sijoittaa saman kartan näkymille 1 ja 2 ja määrittellä näkymälle 1 tietyn tulostusalueen, joka sopii paremmin lyhyille radoille, ja suuremman tulostusalueen näkymälle 2, pidempiä ratoja varten.

Oletusarvoisesti tulostusalueen koko on sama näkymän kaikille radoille. Tulostusalueen kehystä kaksoisnapsauttamalla avautuvassa Tulostusalue -valintaikkunassa voit kuitenkin määrittellä, että tulostusalue on ratakohtainen. Tämä on hyödyllistä, jos radat ovat hyvin erilaisia - mutta käytä tätä vaihtoehtoa varovasti, jos ratoja on useita.

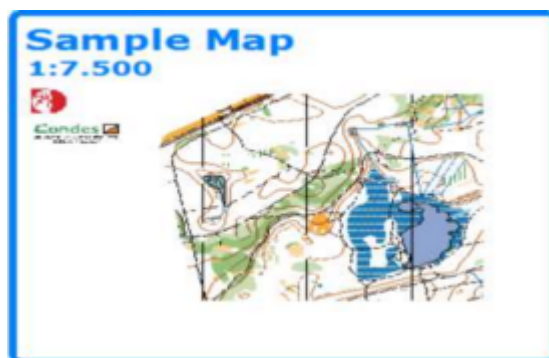
Kartan leikkaaminen

Joskus voi olla että et tarvitse koko karttaa.

Esimerkkinä voisi olla esimerkiksi suuri kartta, josta tarvitaan vain osa kyseiseen tapahtumaan. Tällöin voit leikata karttaa.

Condes voi leikata karttatiedostoa jos kaikkia kartan alueita ei tarvita. Voit leikata kaikista suunnista kartan reunoista. Kartta säilyy aina suorakaiteen muotoisena.

Kartan leikkaus voidaan tehdä kahdella tapaa:

Tapa 1:

1. Valitse Rataeditorin [Valitse grafiikkakohde](#) -työkalu ja napsauta kartan reunalla

valitaksesi kartan.

2. Kartalle tulee nyt näkyviin valintapisteet kartan sivuille ja kulmiin.
3. Leikkaa karttaa vetämällä näistä pisteistä.

Tapa 2:

1. Valitse [Näkymä](#) -valikosta [Kartta](#) -toiminto ja paina [Kartan asetukset](#) -valintaikkunassa [Asetukset...](#)
2. Voit syöttää (millimetreissä) leikkauksen suuruuden jokaisesta kartan reunasta.

Vastaavantyyppinen toiminto on [kartan peittäminen](#).

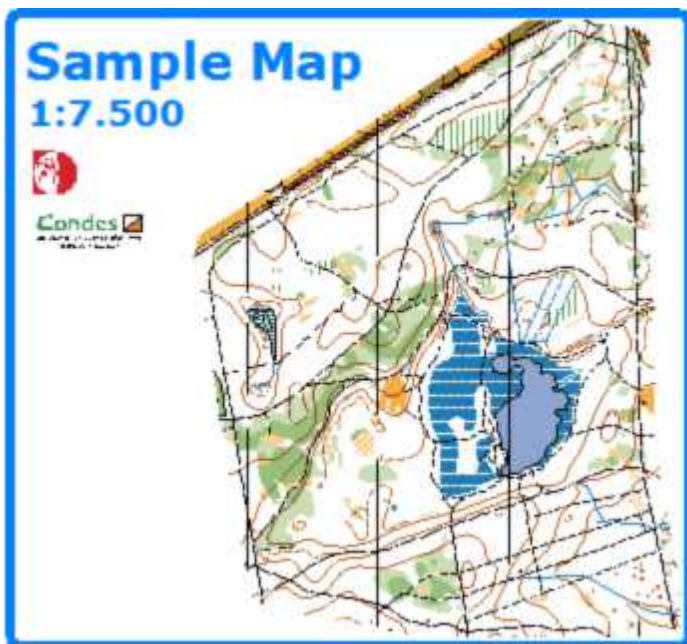
Kartan peittäminen

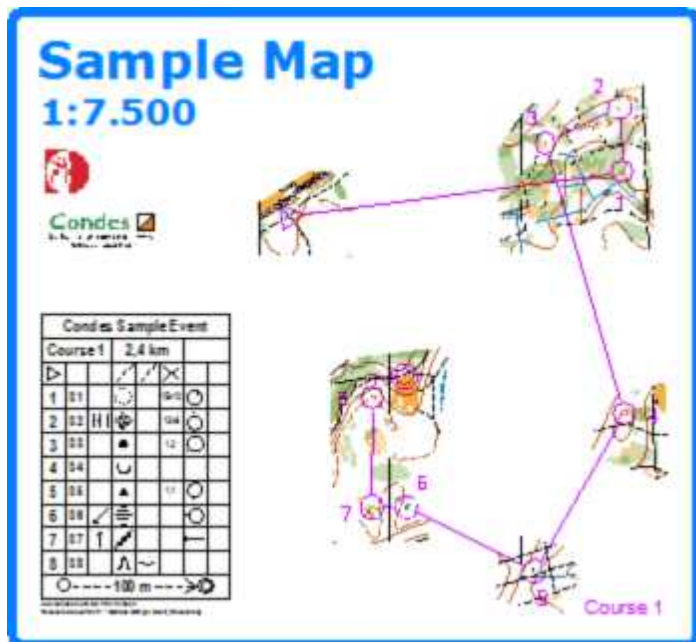
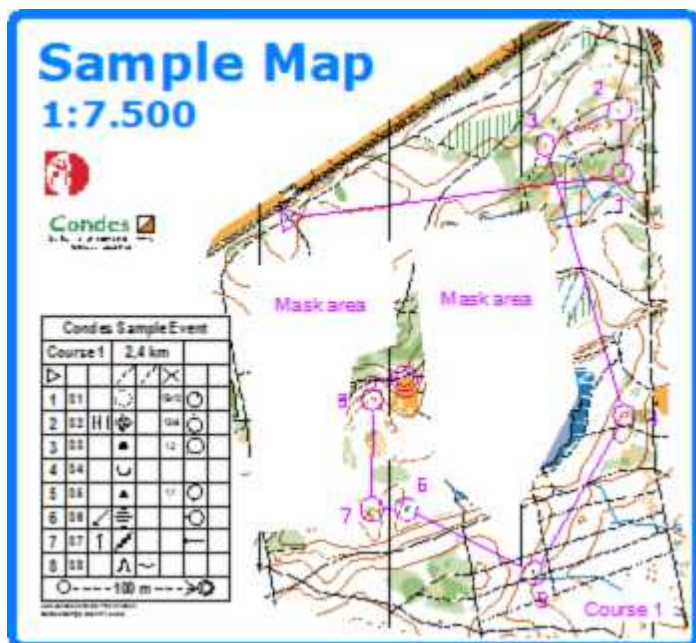
Joskus voi olla tilanne, että et tarvitse koko karttaa.

Esimerkkinä voisi olla esimerkiksi suuri kartta, josta tarvitaan vain osa kyseiseen tapahtumaan.

Toisena esimerkkinä voisi olla harjoitus, joissa haluat kartan näkyviin vain rastien läheisyydessä.

Tai jos haluat luoda grafiikkalayoutin, jossa ei tarvita joitain kartan osia.

Kartan alueiden peittäminen voidaan tehdä **kahdella eri tapaa**:

1. Luot "peittäviä" grafiikkakohteita ja sijoitat ne kartan päälle niihin kohtiin, jotka haluat peittää. Tämä on hyvä tapa, jos haluat peittää vain pieniä osia kartasta.
2. Voit peittää ensin koko kartan ja sitten tehdä peittoon aukkoja, joista kartta näkyy. Tämä on hyvä tapa jos haluat peittää suuria alueita kartalta.

Tapa 1:

Käytä työkalurivin [Uusi peittoalue](#) -työkalua piirtääksesi peittoalueen kartan päälle.

Tapa 2:

1. Aloita peittämällä koko kartta. Tämän voit tehdä valikkotoiminnolla **Näkymä - Peitä kartta**.
2. Peittoalue peittää nyt koko kartan. Näytöllä kartta näkyy himmennettynä himmeimmällä tasolla - tulostettaessa kartta on kokonaan piilossa.
3. Valitse ensin kartta työkalurivin [Valitse grafiikkakohde](#) -työkalu ja napsauta kartan reunaa.
4. Kartan kulmissa ja reunoilla näkyy nyt valintapisteet (niiden avulla voidaan leikata karttaa)
5. Valitse työkalurivin [Lisää peittoalueen piste](#) -työkalu.

6. Piirrä reikä peittoalueeseen napsauttamalla reiän kulmissa.
7. Voit siirtää kulmia vetämällä niitä ja voit poistaa kulmia [Poista piste](#) -työkalulla .
8. Jos haluat poistaa koko reiän, poista kaikki kulmat.

Vastaavantyypinen toiminto on [kartan leikkaaminen](#).

Grafiikkakohteen lisääminen

Grafiikkakohteen lisäät seuraavasti:

1. Paina Erikoissymbolit -työkalurivin [Uusi grafiikka](#) -työkalua .
2. Napsauta kartalla kohtaa johon haluat grafiikkakohteen vasemman yläkulman.
3. Näkyviin tulee [Lisää grafiikkaa](#) -valintaikkuna, jossa voit valita käytettävän grafiikan.

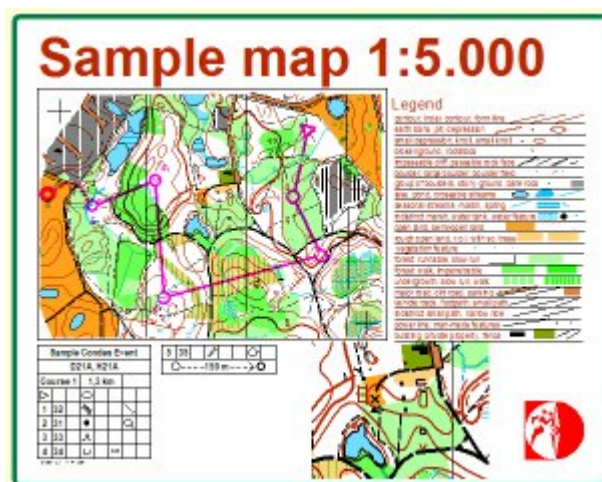
Voit valita grafiikkakohteeksi jonkun olemassa olevan näkymän kartan tai valita kokonaan uuden tiedoston.

Kun valitset uuden tiedoston, tämän tiedoston kopio liitetään Condesin tapahtumatiedostoon, josta se on aina saatavilla, vaikka siirrät tiedoston toiseen tietokoneeseen. Tämä tarkoittaa myös sitä, että [jos muutat alkuperäistä tiedostoa ja haluat näiden muutosten tulevan myös Condesin tapahtumatiedostoon, sinun tulee päivittää se valitsemalla sama tiedosto uudelleen](#). Tämä voidaan tehdä muuttamatta grafiikkakohteen muita ominaisuuksia.

Grafiikkakohteen muokkaus

Kun olet sijoittanut grafiikkakohteen näkymään, voit siirtää, leikata ja muuttaa sen kokoa (skaalata) tilanteen mukaan.

1. Valitse ensin Valitse grafiikkakohde -tila painamalla [Radan muokkaustyökalut](#) -työkalurivin -painiketta.
2. Valitse grafiikkakohde napsauttamalla sitä - valitun kohteen tunnistat kulmissa ja sivuilla olevista pisteistä.

Voit nyt

- [Siirtää kuvaa](#) hiirellä vetämällä.

- [Siirtää kuvaa](#) näppäimistön nuolinäppäimillä. Yksi askel on 0,1 mm. Jos tarvitset vielä pienempiä askelia, paina Ctrl tai Shift -näppäimiä siirron aikana. Tällöin askeleen koko on 0.05 mm.
- [Muuttaa \(skaalata\) kuvan kokoa](#) vetämällä kulmapisteistä.
- [Leikata kuvaa](#) vetämällä sivulla olevista pisteistä.

Jos haluat peittää kuvan osia, voit käyttää Peittoalueita.

Huomaa, että vasemman yläkulman piste on kohteen kiinnityspiste. Kun muutat kuvan kokoa, vasemman yläkulman sijainti näkymällä ei muutu.

Grafiikkakohteiden järjestäminen

Kun karttanäkymässä on useita grafiikkakohteita ja ne ovat osittain päällekkäin, on tärkeää voida kontrolloida [järjestystä, jossa kohteet näytetään](#); toisin sanoen: mikä kohde on päällä ja mikä alla.

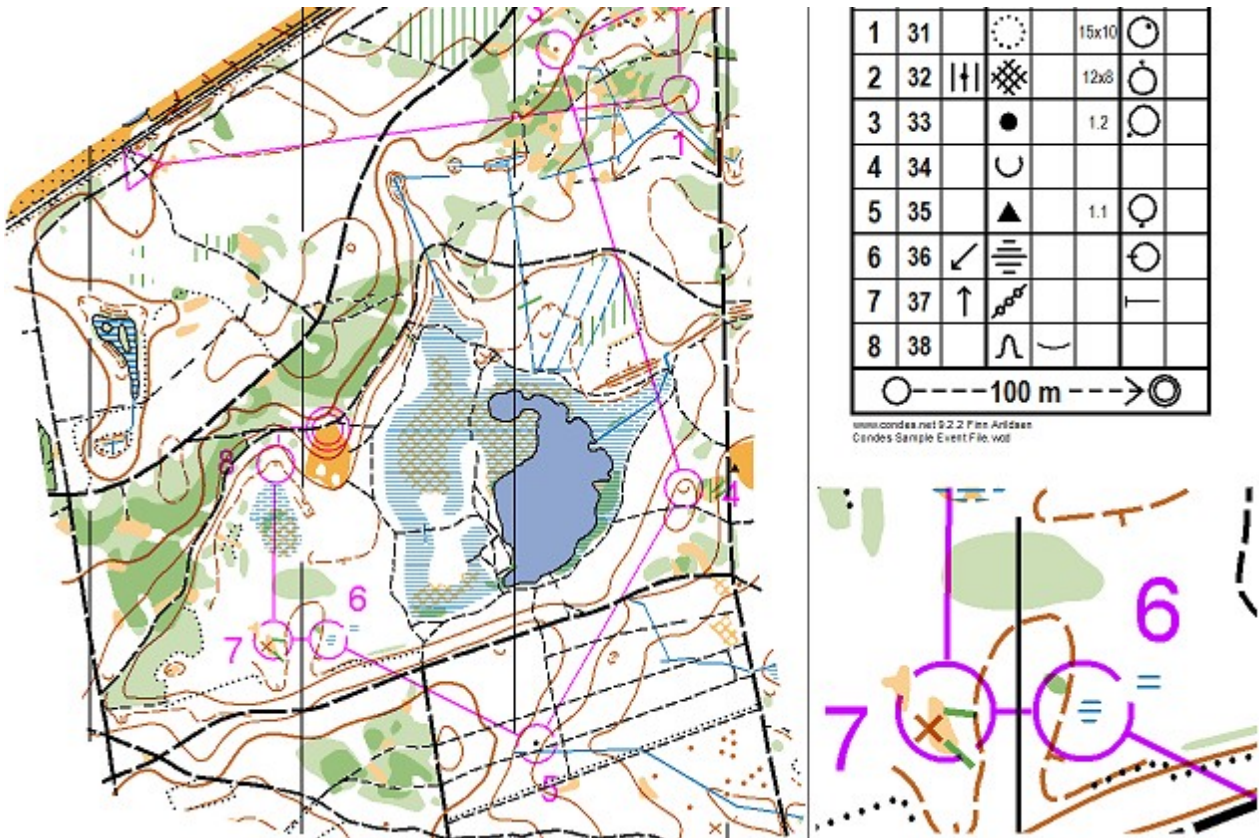
Grafiikkakohteet (grafiikat, peittoalueet, tekstit ja Condes logot) järjestetään ns. [Z -järjestyksen tasojen mukaan](#). Tämä tarkoittaa sitä, että voit siirtää jokaista kohdetta erikseen ylös ja alas tässä järjestyksessä. Ratakohteet (rata, rastimääritteet ja ratasymbolit) ovat yhdellä Z -järjestyksen tasolla, eli voit sijoittaa grafiikkakohteet joko ratakohteiden päälle tai alle.

Kun haluat järjestellä grafiikkakohteita, valitse se ja valitse valikosta [Kohde / Grafiikkakohteet / Järjestä](#) tai valitse kohde ja valitse hiiren kakkospainikkeella avautuvasta ponnahdusvalikosta [Järjestä](#). Jos haluat siirtää kohteen ylöspäin yhden tason, valitse [Siirrä ylös](#), jos haluat siirtää kohteen yhden tason alaspäin, valitse [Siirrä alas](#).

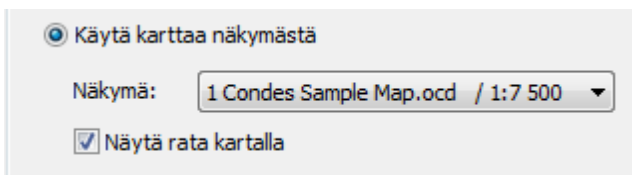
Kun kohdetta siirretään ylös tai alas, huomioi että siirto voi olla suhteessa kohteeseen, joka ei ole päällekkäin siirrettävän kohteen kanssa eli siirrolla ei näyttäisi olevan mitään näkyvää vaikutusta. Jos alaspäin siirrettävä kohde oli juuri ratakohteiden tason yläpuolella, siirto siirtää sen ratakohteiden alle ja päinvastoin siirrettäessä ylöspäin.

Suurennetun karttapalan lisääminen

Tässä esimerkissä kartan ulkoasu, jossa kartalla näytetään suurennettu pala kartasta. Tätä voidaan käyttää, kun halutaan näyttää erittäin monimutkainen osa kartasta suurennettuna. Esimerkissä käytetään [grafiikkakohde -ominaisuutta](#). Vastaavalla tavalla voidaan näyttää karttapala [eri kartasta](#), kuten esimerkiksi labyrinthisuunnistuksen labyrinthiosa.

Kun haluat luoda kartalle suurennetun karttapalan, aloita luomalla grafiikkakohde [Uusi Grafiikka](#) -työkalulla. Kun määrittelet kohdetta, valitse [Käytä karttaa näkymästä](#) -valintaa ja - tässä tapauksessa - valitse sama näkymä millä jo olet.

Aluksi näytetään koko kartta ja sinun täytyy leikata kohde sopivan alueen sisältäväksi kohteen sivun kahvoilla. Voit suurentaa kohdetta (muuttaa kohteen suurennosta) kohteen kulmien kahvoilla. Siirrä lopuksi kohde haluamaasi paikkaan kartalla.

Tekstien ja Condes -logon lisääminen

Grafiikkakohteiden lisäksi voit lisätä myös tekstiä näkymälle.

1. Paina työkalurivin [Uusi teksti](#) -painiketta
2. Napsauta kartalla kohtaa johon haluat tekstin sijoittaa
3. Näkyviin tulee [Teksti-valintaikkuna](#). Tässä valintaikkunassa voit syöttää tekstin ja muotoilla sitä (fontti, tasaus jne.)

Hyvä tapa osoittaa tuke Condesille on sijoittaa Condes -logo kartalle.

1. Käytä työkalurivin Uusi Condes logo -painiketta . Kiitos jo etukäteen!

Grafiikkalayoutin linkitys toiseen näkymään

Näkymän grafiikkalayout on normaalisti vain tiettyä näkymää varten.

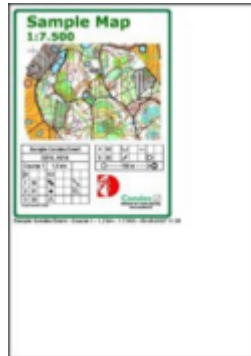
Jos näkymä käyttää toisen näkymän karttaa, voit määritellä, että näkymä käyttää myös samaa grafiikkalayouttia toisesta näkymästä. Tämän voit tehdä [Kartan asetukset -valintaikkunassa](#), jonka voit avata [Näkymä - Kartta](#) -valikkovalinnalla.

Miten (tulostukset ja viennit) ...

Miten tulostetaan kartat ja radat

Condes voi tulostaa kartat ja radat lähes mille tahansa Windows -tulostimelle. Voit tulostaa testitulostuksia ja voit tulostaa useita karttoja samalle paperille.

Tulostus rataeditorista

Voit tulostaa suoraan Rataeditorista painamalla työkalurivin [Tulosta](#) -painiketta. [Rataeditorista tulostus on tarkoitettu ainoastaan testitulostuksia varten](#). Condes lisää päivämäärän ja kellonajan näihin tulostuksiin, joten näet aina, milloin tulostus on tehty.

Voit valita tulostatko

- koko kartta-alueen
- radan peittämän alueen
- määrittelemäsi tulostusalueen.

Voit esikatsella tulostetta ennen tulostusta valitsemalla [Tiedosto](#) -valikosta [Esikatsele](#) -toiminto.

Tulostus Tulosta -valikosta

Voit tulostaa myös [Tulosta](#) -valikosta. Tulostamalla [Tulosta](#) -valikosta on tulostuksessa enemmän asetuksia ja on [tarkoitettu lopullisiin tulostuksiin](#). Valitse [Tulosta](#) -valikosta [Radat ja Kartat](#) -toiminto.

- Voit tulostaa yhden kartan jokaiselle sivulle tai voit tulostaa useamman kartan samalle sivulle säästääksesi paperia.
- Voit täyttää sivun saman radan kopioilla tai voit tulostaa eri ratoja samalle sivulle.
- Voit tasata tulosteen sivun vasempaan yläkulmaan tai keskittää tulosteen sivun keskelle.

Lisätietoja asetuksista löydät täältä.

Sananen tulostuslaadusta

Muista, että [tulostuslaatu vaihtelee tulostinkohtaisesti](#) ja kaikki tulostimet eivät pysty tulostamaan riittävän laadukasta jälkeä suunnistustapahtumaa varten. Tulostuslaatua mitataan tulostimen resoluutiolla (eli miten teräviä viivojen reunat ovat) ja oikealla värin käsittelyllä.

Tulostuslaadusta keskustellaan laajasti ja tämä keskustelu on oikeastaan tämän ohjeen aihealueen ulkopuolella. Olemassa on erittäin hyviä tulostimia sekä erittäin huonoja tulostimia. Tähän asiaan kannattaa kiinnittää huomiota ennen kuin käyttää mitä tahansa tulostinta karttojen tulostamiseen. [Yleissääntönä voidaan pitää, että PostScript -tulostimet tulostavat värit parhaiten](#) ja niitä on helpompi kontrolloida.

Kun tulostetaan PostScript -tulostimella, Condes voi muodostaa kartan käyttämällä CMYK -värejä, jotka ovat karttojen ominaisvärejä. Kun tulostetaan toisenlaiselle tulostimelle, Windows pakottaa Condesin muuntamaan ominaisvärit RGB -väreiksi. Condes tekee tämän 1:1 mappauksella eikä muuta värejä millään tavalla. [Tulostimen tulkinta väreistä voi joskus olla hieman eri kuin kartan ominaisvärit.](#)

Miten - tulostuksen ja viennin mittakaavat

Tulosta radat ja kartat -ikkunassa on [Tulostusmittakaava](#) -asetus.

[Vie radat PDF -tiedostoiksi](#), [Vie radat EPS -tiedostoiksi](#) ja [Vie radat SVG -tiedostoiksi](#) -valintaikkunoissa on [Vientimittakaava](#) -asetus.

[Vie radat OCAD -tiedostoiksi](#) -ikkunassa on [Tulostusmittakaava](#)- ja [Vientimittakaava](#) -asetukset

Tässä on joitain ajatuksia näistä asetuksista.

[Vientimittakaava](#) määrittelee viennin "absoluuttiset" koordinaatit. Eli jos viennin tulee sopia 1:10 000 kartalle, vientimittakaavan tulee olla 1:10 000.

OCAD -viennin [Tulostusmittakaava](#) -asetusta käytetään kun viet esimerkiksi 1:15 000 mittakaavassa tuotavaksi OCAD -kartalle, jonka mittakaava on 1:15 000, mutta kartta tulostetaan eri mittakaavassa, kuten 1:10 000.

EPS -viennin [Vientimittakaava -asetus](#) asetetaan Tulostusmittakaavasta poikkeavaksi yleensä vain silloin, kun kartta on bittikarttatiedosto, piirretty esim. Adobe Illustratorilla. Tällöin radat viedään alkuperäisen karttatiedoston mittakaavan mukaisesti, jotta se sopii kartalle tuotaessa Adobe Illustratoriin. Jotta symboleiden koot olisivat oikein Illustratoriin tulostettaessa, "vientimittakaava" skaalaa symbolien koot siten, että kun Illustrator skaalaa symbolit uudelleen tulostuksen yhteydessä, tulostuvat symbolit ovat oikean kokoisina.

Kun radat viedään [EPS -tiedostoon painettavaksi painotalossa](#) olemassa olevan kartan päälle, sekä vientimittakaavan että tulostusmittakaavan tulee olla tulostetun kartan mukaiset. Eli jos

karttatiedoston mittakaava on 1:15 000, mutta radat tulostetaan 1:10 000 tulostetulle kartalle, sekä tulostusmittakaavan että vientimittakaavan tulee olla 1:10 000.

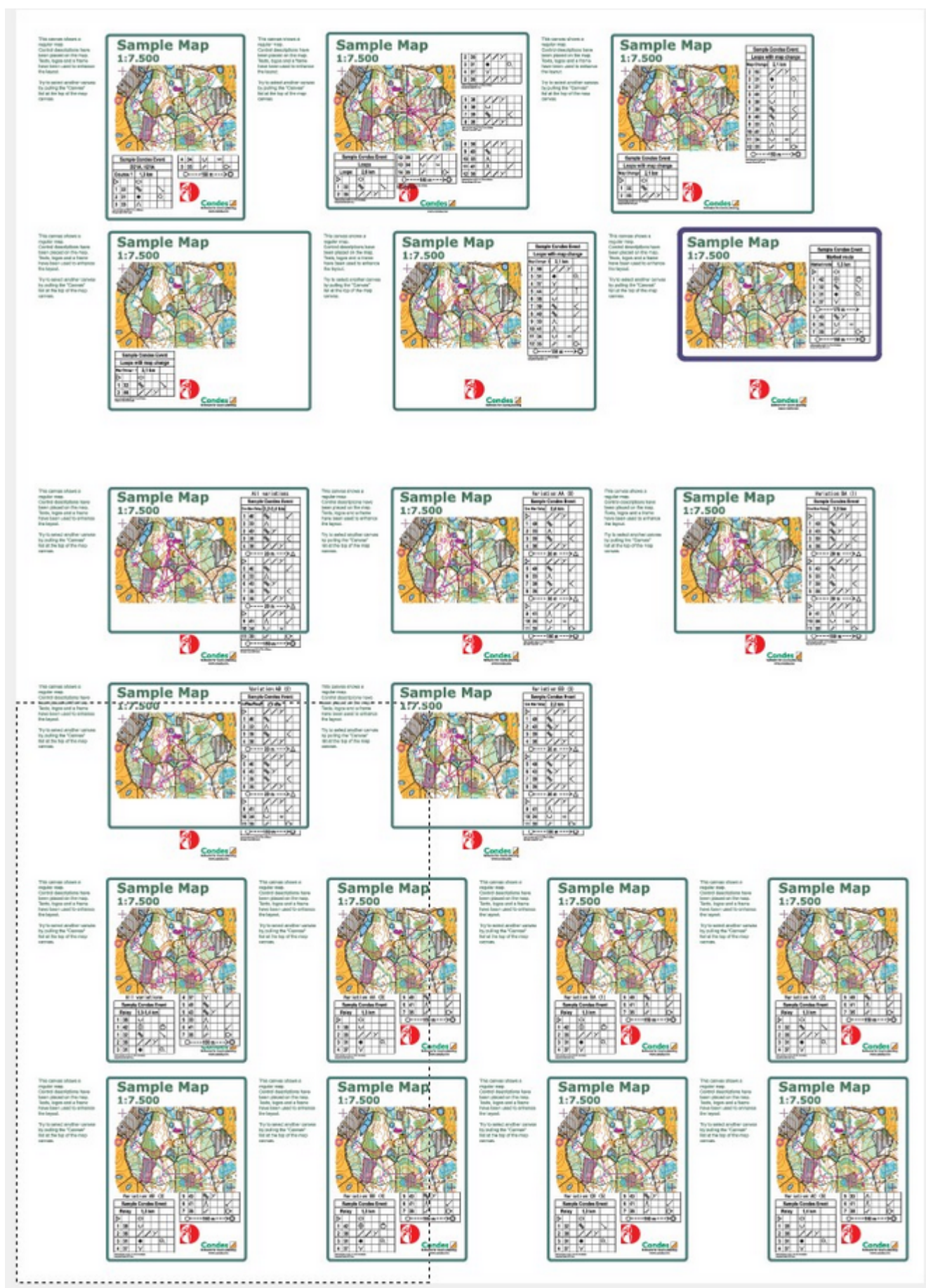
Tulostusalue -valinta riippuu työnkulusta. Kun käytetään "Koko näkymän alue" -valintaa, vientitiedoston (EPS ja PDF) koko täsmää tarkasti OCAD -kartan EPS -vientikokoa, eli Condesin EPS tai PDF (rata) ja OCAD EPS (kartta) ovat mitoiltaan samat. Tällöin painotalossa on helpompi kohdistaa nämä kaksi kuvaa toisiinsa. Jos näkymän alue on jostain syystä suurempi kuin kartan alue, saat ilmoituksen ja voit rajoittaa viennin kartan kokoon.

Kaksi muuta tulostusalueen vaihtoehtoa tekevät juuri nimensä mukaisesti, mutta niiden kohdalla painotalon tulee muulla tavoin varmistaa, että rata kohdistetaan oikein kartalle. Yleissääntönä on käyttää kohdistusmerkkejä varmistamaan, että kaksi kuvaa kohdistuvat oikein.

Sivun asetukset - jos valitset "sovita sivu ratakokoon" -vaihtoehdon, EPS tai PDF -tiedoston koko on sama kuin tulostusalueen koko ja yhdessä tiedostossa on vain yksi rata. Jos valitset kiinteän sivukoon, lopputulos on sama kuin tulostaisit tulostimelle - kuva saattaa olla liian suuri sivulle, jos sivukoko on pienempi kuin tulostusalueen koko, tai sivulle voi mahtua useampi rata, jos sivukoko on suurempi kuin tulostusalue.

Sivun asetuksia voi käyttää esimerkiksi silloin kun teet tulostuksen esimerkiksi A0 -kokoiselle sivulle ja yhdellä sivulla on monta rataa. Condes sijoittaa sivulle niin monta rataa kuin pystyy. Muista, että Condes voi viedä myös kartan samaan EPS -tiedostoon (jolloin vältät kohdistusongelmat Condesin EPS -tiedoston ja OCADin EPS -tiedoston välillä).

Tässä on esimerkki viennistä A0 -kokoiselle sivulle (useita eri ratoja):

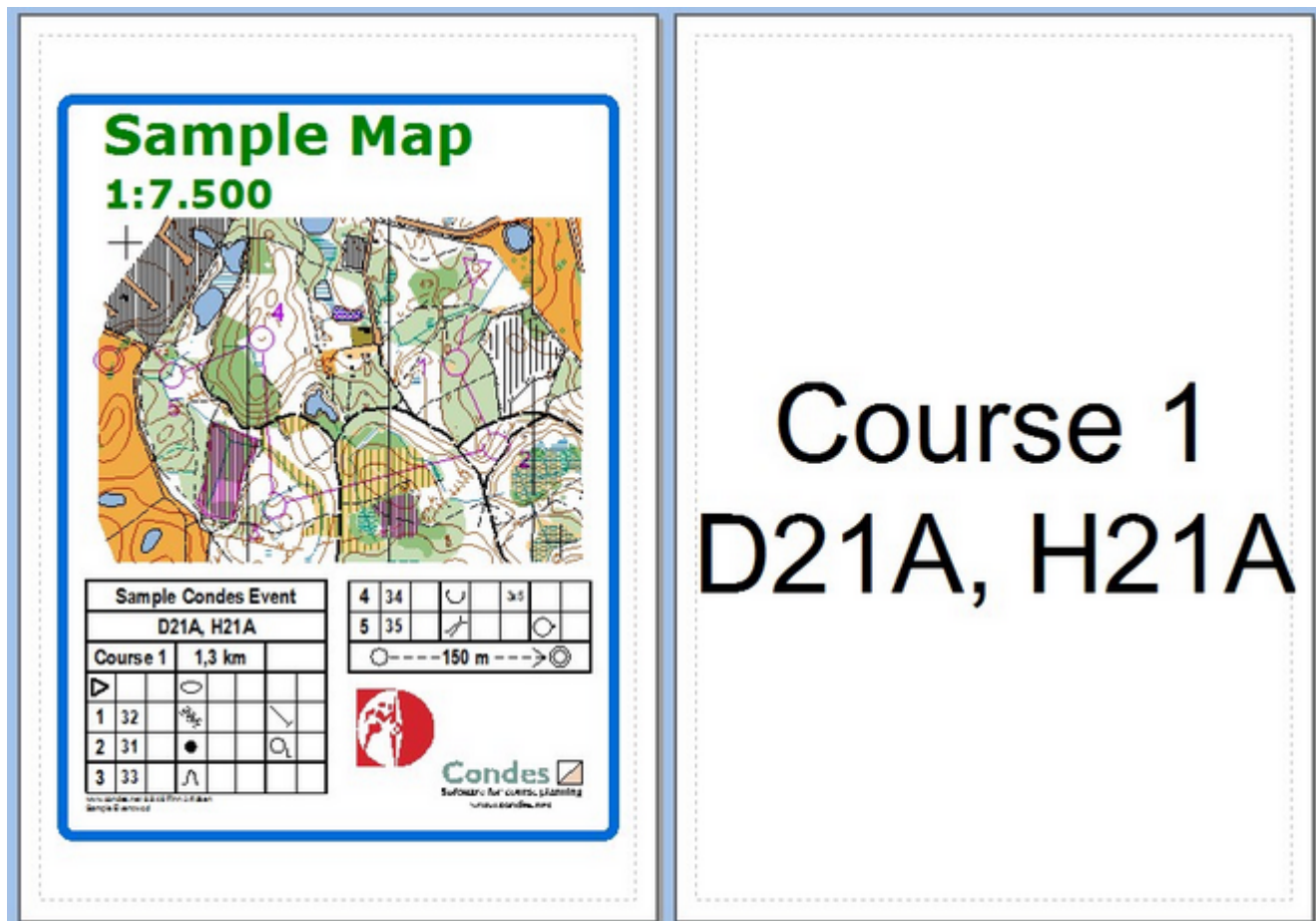
Miten radan nimi tai viestijoukkueen numero

tulostetaan kartan taakse

Condes tukee radan nimen tulostusta kartan taakse.

Tulosta radat -valintaikkunassa on *Tulosta sarja/ratanimi kääntöpuolelle* -valinta, joka kontrolloi tulostetaanko kunkin kartan jälkeen sivu, jossa on radan/sarjan nimi.

Vastaavasti, kun viet kartat ja radat PDF -tiedostoon, Condes voi lisätä kunkin karttasivun perään sivun, jossa on radan nimi.

Luonnollisestikin tämä toimii ainoastaan, jos tulostimesi tukee kaksipuoleista tulostusta.

Tällä toiminnolla voidaan myös tulostaa viestiratojen kohdalla joukkueen numero ja osuus kartan taakse.

Voit monilta osin säätää tämän tulostuksen asetuksia, kuten fonttikokoa, sijaintia sivulla, mitä tietoja tulostetaan. Nämä asetukset tehdään [Ratojen asettelu - Tekstit kartan kääntöpuolella](#) -valikkotoiminnossa.

Miten tulostetaan radat olemassa olevalle kartalle

[Condes voi tulostaa radat lähes millä tulostimella tahansa](#). Tästä syystä Condesia voidaan käyttää yhdessä tulostimen kanssa tulostettaessa radat tapahtuman kartalle.

Toimi näin, jos haluat tulostaa ratoja kirjoittimella:

1. Ensiksi sinun tulee suunnitella radat näytöllä. Käytä tähän Rataeditoria.
2. Älä unohda sijoittaa vähintään kahta kohdistusmerkkiä radan yhteyteen. Tällöin voit kohdistaa kartan ja radan.
3. Tulostaaksesi radat tulostimella, käytä [Tulosta](#) -valikon [Radat olemassa olevalle kartalle](#) -toimintoa. Noudata ohjeita täältä.

Miten kalibroidaan tulostin

Kun sijoitat kartan tulostimeen, ei tietokone eikä tulostin tiedä, missä kartta tarkalleen on. Jotta voit tulostaa radat tulostimella, Condesille tulee kertoa tarkalleen, missä kartta tulostimessa on.

Sinun tulee vain kertoa Condesille mihin kohtaan kohdistusmerkit tulee sijoittaa tulostimessa.

Radan lisäksi on vähintään kaksi kohdistusmerkkiä. Ongelmana on saada radan kaksi kohdistusmerkkiä samaan kohtaan kuin on painetun kartan kohdistusmerkit.

Kuvitellaan, että sinulla on läpinäkyvä kalvo, johon on piirretty rata (sekä kielletyt alueet ja muut symbolit). Jos sijoitat tämän kalvon kartan päälle, voit kalvoa siirtämällä saada kohdistusmerkit samoihin kohtiin.

Aivan samaan tapaan kuin sinä siirrät kalvoa, Condes voi siirtää ja kiertää rataa kartalla, jotta rata saadaan kartalla oikeaan paikkaan.

Radan siirtämiseen on kuitenkin muutama rajoitus:

1. Voit siirtää rataa pysty tai sivusuunnassa.
2. Voit kiertää rataa.

Yksi kohdistusmerkeistä on aina [kiinteä kohdistusmerkki](#). Sitä kutsutaan kiinteäksi, koska se on kiinnekohta, jonka suhteen voit kiertää karttaa.

Kohdistus tehdään siten, että ensin "kiinteä" kohdistusmerkki siirretään oikeaan paikkaan siirtämällä rataa. Tämän jälkeen muut kohdistusmerkit siirretään oikeaan paikkaan, mahdollisesti kiertämällä rataa.

1. Siirrä rata esikatselukehyksen avulla suunnilleen oikeaan paikkaan. Käytä [nuolipainikkeita](#).
2. Tulosta ainoastaan kohdistusmerkit.
3. Valitse kuinka paljon rataa tulee siirtää, jotta kiinteä kohdistusmerkki on oikeassa paikassa.
4. Siirrä rata oikeaan paikkaan [Siirrä rataa](#) -osan nuolipainikkeilla.
5. Toista vaiheet 2-4 kunnes kiinteä kohdistusmerkki on oikeassa paikassa.
6. Tulosta ainoastaan kohdistusmerkit.
7. Tarkista nyt kuinka paljon rataa tulee kiertää, jota [Siirrettävä kohdistusmerkki](#) on oikeassa paikassa.
8. Kierrä rataa tarpeen mukaan oikeaan paikkaan [Kierrä rataa](#) -osan .
9. Toista vaiheet 6-8 kunnes Siirrettävä kohdistusmerkki on oikeassa paikassa.

Siirtämisen ja kiertämisen lisäksi Condes pystyy myös suurentamaan ja pienentämään rataa, jotta se sopii kartalle, jos painetun kartan ja Condesin ratasuunnittelun välillä on pieni heitto (johtuen esimerkiksi paperin kosteudesta).

Miten (sekalaista) ...

Miten OCADiin viedyt radat kohdistetaan oikein

Kun viet radan Condesista ja tuot sen OCADiin, OCAD kysyy ensin haluatko [Sijoittaa hiiren avulla](#) vai [Sijoittaa siirtymän avulla](#).

Jos valitset [Sijoita hiiren avulla](#), OCAD antaa siirtää rataa hiirellä kunnes se on oikeassa paikassa. Tämä voi olla vaikeaa ja epätarkkaa, varsinkin jos sinulla on useampia ratoja tuotavana.

Jos valitset [Sijoita siirtymän avulla](#), OCAD antaa syöttää siirron vaaka- ja pystysuunnassa millimetreinä. Rata on tällöin siirtymän määrän siirrettynä sen alkuperäisestä sijainnista.

Kummatkin näistä vaihtoehtoista voi olla työläisiä, jos sama täytyy tehdä yhä uudelleen ja uudelleen jokaisen radan kohdalla...

[Parempi ratkaisu on, jos rata on jo alkujaan oikeissa koordinaateissa kun viet radan Condesista.](#) Tällöin voit valita Sijoita siirtymän avulla ja jättää siirron nolaksi - ja rata sijoittuu oikeaan paikkaan.

Jos käytössäsi on OCAD -kartta, Condes ja OCAD käyttävät samaa koordinaatistoa, eikä sinun tarvitse tehdä mitään.

Jos kuitenkin käytät bittikarttatiedostoa tai olet siirtänyt OCAD -karttaa, toimi seuraavasti:

Muunnos tehdään kohdistusmerkkien avulla:

1. Kun työskentelet Condesissa, valitse sopiva kohde läheltä kartan vasenta yläkulmaa, mielellään siellä jo mahdollisesti oleva kohdistusmerkki OCAD -kartalla.
2. [Luo kohdistusmerkki](#) Condesissa tähän vertailupisteeseen.
3. Lue OCADissa tämän vertailupisteen koordinaatit (hiiren avulla ja lue koordinaatit tilariviltä).
4. Valitse Condesista [Vie](#) -valikosta [Vie radat OCAD -tiedostoiksi](#)
5. Paina [Koordinaattimuunnos](#) -painiketta.
6. Valitse [Koordinaattimuunnos](#) -valintaikkunassa [Muunna](#) -valinta ja syötä kohdan 3 koordinaatit ja paina [OK](#) -painiketta

Condes tallentaa koordinaatit radalle ja muistaa ne myös kun seuraavan kerran avaat tapahtuma tiedoston.

Huomaa, että Condes tallentaa erilliset muunnoskoordinaatit eri karttatiedostoille - syötä muunnoskoordinaatit jokaiselle näkymälle.

Miten siirretään tapahtuman tiedot tulospalveluohjelmaan

Voit siirtää kilpailun tiedot [tiedostoon kilpailun tulospalveluohjelmaa varten](#). Tiedosto sisältää tiedot jokaisesta radasta: Radan nimen, pituuden, rastien lukumäärän, rastien koodit ja mitkä sarjat käyttävät rataa.

Condes tukee vientiä XML -muotoon, joka on IOF:n liittymärajapintastandardin mukainen (IOF Standard Interfaces for data exchange). Lisätietoja saat IOF:n sivuilta: <http://www.orienteering.org> (siirry IOF / IT Commission / Standard Interfaces).

Valitse [Vie](#) -valikosta [Vie tapahtuman tiedot / Vie tapahtumatiedot \(IOF XML\)](#) -toiminto viedäksesi tiedot.

Miten käytetään samoja leimasinkuvioita useammassa tapahtumassa

Jos seurallasi on käytössä tietty joukko valmiita rastilaitteita kiinteine koodeineen, voit tallentaa näiden rastilaitteiden leimauskuvat ja käyttää niitä tulevissakin tapahtumissa.

Condes kutsuu niitä [Määritellyiksi leimasinkuvioiksi](#).

Miten määritellään leimasinkuviot

Ennen kuin leimasinkuvioita voidaan käyttää, ne tulee määritellä.

1. Valitse [Tiedosto - Yleiset asetukset tälle tietokoneelle](#) -valikkotoiminto ja [Määritellyt leimasinkuviot](#) -välilehti.
2. Näytölle tulee Määritellyt leimasinkuviot -valintaikkuna.
3. Tämän valintaikkunan avulla voit luoda uusia leimasinkuvioita ja/tai muuttaa ja poistaa olemassa olevia.

Miten leimasinkuvioita käytetään

Jokaisen rastin kohdalla voit määritellä, että rastin kohdalla käytetään määriteltyjä leimasinkuvioita tai voit määritellä rastille oman leimasinkuvion. Oma leimasinkuvio koskee vain tätä tapahtumatiedostoa, kun taas määritelty leimasinkuvio on sama kaikille tämän tietokoneen tapahtumille.

Tätä Rasti -valintaikkunan [Käytä määriteltyjä leimoja](#) -valinta.

Huomaa: Määritellyt leimasinkuviot sijaitsevat tietokoneellasi eikä niitä kopioida tapahtuma tiedostoon, eli jos kopioit (tai lähetät sähköpostilla) tapahtumatiedoston toiselle tietokoneelle, ne eivät kopioitu automaattisesti. Sinun tulee itse kopioida leimasinkuviotiedosto toiselle tietokoneelle.

Lue lisää määrittelyistä leimasinkuvioista aiheesta [Määritellyt leimasinkuviot](#) -valintaikkuna.

Miten lisätään uusia symboleita tai muokataan olemassa olevia

Voit lisätä itse uusia symboleita Condesin symbolijoukkoon. Kun Condes on käynnissä, mutta yksikään tapahtumatiedosto ei ole avoinna, valikossa on [Symboli](#) -valikko. Tässä valikossa on kolme toimintoa, [Uusi symboli](#), [Avaa symboli](#) ja [Poista symboli](#). Näillä toiminnolla voidaan muokata Condesin symboleita.

Uusia symboleita voidaan luoda piirto-ohjelmilla ja tuoda Condesiin Windowsin Metatiedostosta (.WMF/.EMF) tai leikepöydältä.

Huomaa: Condesin oletussymbolitiedosto on samassa kansiossa kuin on Condesin suoritettava ohjelma (tyypillisesti kansiossa C:\Program Files\Condes 10). Tätä tiedostoa ei voi muokata. Jos haluat muokata symboleita, määrittele, että Condes käyttää standardisymbolitiedoston kopiota. [Symboli](#) -valikossa on toiminto tähän tarkoitukseen.

VAROITUS: Symboliluettelon muokkaamisella saattaa olla vakavia sivuvaikutuksia. Älä muokkaa symboliluettelon symboleita, jos et ole aivan varma, mitä haluat tehdä.

Valintaikkunat ja näkymät

Rataeditori

Rataeditori on graafinen editori, [jossa suoritetaan ratojen suunnittelu näytöllä](#). Rataeditori tunnetaan myös nimellä CLE.

Tässä käsitellään seuraavia aiheita:

- Näkymä ja navigointipalkki
- Rastit
- Radat
- Grafiikkakohteet
- Selaa ratoja
- [Radan muokkaus-, Grafiikka-, Reitinvalinta- ja Lisää rasti rastivälille -tila](#)
- [Työkalurivit](#)
- [Radan muokkaus, vakiotyökalurivi](#)
- [Radan muokkaustyökalurivi](#)
- [Ratamerkinnot -työkalurivi](#)
- [Grafiikka -työkalurivi](#)
- [Condesin vakiotyökalurivi](#)

Näkymä ja navigointipalkki

Rataeditorin suurin osa koostuu [Näkymästä](#), eli alueesta, jossa näytetään kartta ja rata.

Kaikkialla näkymän päällä voidaan avata hiiren kakkospainikkeella ponnahdusvalikko, joka sisältää tilanteen mukaiset vaihtoehdot.

Näkymän vasemmalla puolella on [Navigointipalkki](#). Navigointipalkissa on kolme osaa, joita voi vaihtaa näkyviin otsikkoa napsauttamalla: [Rastit](#), [Muokkaa ratoja](#) ja [Selaa ratoja](#).

Navigointipalkki määrittelee mitä näkymässä näkyy:

[Rastit](#)

Näkymä sisältää kaikki rastit. Voit muokata olemassa olevia rasteja, lisätä uusia rasteja ja poistaa rasteja.

[Muokkaa ratoja](#)

Näkymässä näkyy valittuna oleva rata. Näytettävä rata näytetään luettelossa korostettuna ja voit vaihtaa ratojen välillä napsauttamalla rataa luettelossa. Voit muokata tätä rataa, lisätä siihen rasteja, poistaa siitä rasteja, muokata radan grafiikkaa, muokata radan reitinvalintaviivaa.

[Selaa ratoja](#)

Näkymässä voidaan näyttää useampi rata samalla kertaa. Näin saadaan hyvä yleiskuva radoista.

Jokainen rata näytetään omalla värillään, jotta ne on helppo erottaa toisistaan. Vit vaihtaa radan väriä napsauttamalla radan nimen vieressä olevaa väriä.

Rastit

Voit [luoda rastin](#), lähdön tai maalin valitsemalla halutun työkalun näkymän oikealla puolella olevasta [Ratamerkinnot](#) -työkalurivistä ja napsauttamalla kartalla kohdassa, johon haluat

rastin (tai lähdön tai maalin) sijoittaa

Jos haluat muokata rastiympyrää tai rastinumeroa, sinun tulee ensin [valita rasti](#). Napsauta hiirellä rastiympyrän sisällä. Mustat laatikot rastin ympäröivän suorakaiteen kulmissa tarkoittaa, että kyseinen rasti on valittuna. Myöskin rastiympyrä muuttuu siniseksi.

Kun rasti on valittuna, voit:

[Siirtää rastiympyrää](#)

Siirrä ympyrä haluamaasi paikkaan pitämällä hiiren ykköspainike painettuna.

[Siirtää rastin numeron](#)

Siirto tapahtuu vastaavalla tavalla kuin rastiympyränkin. Tämä vaikuttaa vain tähän rataan, joten rastinnumero tulee siirtää jokaisella radalla erikseen.

[Määritellä rastin asetukset](#)

Kaksoisnapsauttamalla rastiympyrän sisältä voit avata Rasti -valintaikkunan , jossa voit määritellä rastin rastimääritteet sekä muita rastin asetuksia.

[Muokata rastiympyrää](#)

Voit muokata rastiympyrää suoraan kartalla. Voit poistaa paloja rastiympyrästä [Leikkaa viiva](#) -työkalulla. Saman voit tehdä myös hiiren kakkospainikkeella avautuvan ponnahtusvalikon [Rastiympyrä](#) -painikkeella, jossa voit huomioida myös mahdolliset eri mittakaavat.

Radat

Voit [luoda uuden radan](#) valitsemalla [Rata](#) -valikosta [Uusi](#), työkalurivin painikkeella tai valitsemalla hiiren kakkospainikkeella avautuvasta ponnahtusvalikosta [Uusi rata](#) -toiminnon.

Kun rata on valittuna ja näkyvissä näkymässä, voit avata [Rata](#) -valintaikkunan missä tahansa kohtaa tahansa kaksoisnapsauttamalla. [Rata](#) -valintaikkunassa voit muokata monia radan asetuksia, kuten radalle kuuluvia rasteja.

Kun olet luonut uuden radan, voit sijoittaa sille rasteja [Lisää rasti](#) -työkalulla. Katso esimerkkiä kohdasta Miten ratoja suunnitellaan näytöllä.

Kun rastiväliivi on valittuna, voit:

[Muokata rastiväliiviä](#)

Voit taivuttaa sitä, poistaa osia jne.

Kun muokkaat rastiväliiviä, muokkaus on voimassa kaikilla radoilla, jotka käyttävät samaa rastiväliä.

[Muuttaa rastivälin asetuksia](#)

Voit kaksoisnapsauttamalla rastiväliiviä avata [Rastivälin asetukset](#) -valintaikkunan, jossa voit valita vaikuttaako rastivälin muokkaukset, kuten osien poistot, vain tälle radalle vai kaikille radoille.

Täällä voit myös määritellä, piirretäänkö rastiväliivi yhtenäisenä viivana vai katkoviivana.

Grafiikkakohteet

Voit määritellä radalle grafiikkakohteita, kuten [tekstejä](#), [ulkoista grafiikkaa](#) (bittikarttatiedostoja tai karttatiedostoja).

Käytössäsi on seuraavat työkalut: Teksti, grafiikkakohte, Peittoalue ja Condes -logo.

Voit sijoittaa näiden tyyppisiä kohteita näkymään. Ne näkyvät kartan päällä, mutta radan alla. Voit siirtää kohteita ylös- ja alaspäin (ns. Z -tasoilla), eli voit sijoittaa tietyn kohteen toisen kohteen päälle. Jokaisen kohteen kohdalla voit valita onko se näkyvissä kaikilla näkymän radoilla vai vain valitulla radalla. Näin voit määritellä kunkin radan ulkoasun

haluamallasi tavalla.

Tämän lisäksi käytettävissä on [tulostusalueen kehys](#), jota voit muokata radan koon mukaisesti tai pitää samana kaikilla näkymän radoilla. Kehyksen leveys ja väri voidaan määritellä erikseen.

[Näin voit muodostaa tarpeen mukaan monimutkaisenkin muotoilun kartasta, radasta ja grafiikkakohteista, jota voidaan suoraan käyttää tulostuksessa.](#)

Selaa ratoja

Selaa ratoja -tilassa voit tarkastella useampia ratoja samalla kertaa. Kukin rata näytetään omalla värillään. Voit valita näytettävät radat erikseen kartan vasemmalla puolella olevasta luettelosta.

Radan muokkaus-, Grafiikka-, ReitINVALinta- ja Lisää rasti rastivälille -tila

Rataeditorilla on neljä erilaista tilaa: Radan muokkaus-, Grafiikka-, ReitINVALinta- ja Lisää rasti rastivälille -tila.

Nämä tilat ovat olemassa sen takia, että erilaisten kohteiden muokkaus on mahdollista ilman, että vahingossa siirrettäisiin väärän tyyppistä kohdetta:

[Radan muokkaustila \(työkalurivin painike \)](#)

Voit valita ratakohteita: rasteja, rastiväliviivoja, rastimääritteitä, ratasymboleita (juomapaikka, ensiapupaikka jne.)

[Grafiikkatila \(\)](#)

Voit valita grafiikkakohteita: Tekstejä, peittoalueita, grafiikkaa ja Condes -logoja

[ReitINVALintatila \(\)](#)

Rastien välillä olevat viivat ovat reitINVALintaviivoja (vaalean sinisiä), joita voit taivuttaa optimaalisen reitINVALinnan määrittelemiseksi. Voit lisätä rastivälille useita reitINVALintoja, jotta voit vertailla eri reitINVALintoja. Niiden ratojen kohdalla, joille olet määritellyt, että radan pituus lasketaan reitINVALintaviivan mukaan, radan pituus lasketaan lyhyimpien reitINVALintaviivojen perusteella. Älä sekoita niitä rastiväliviivoihin - reitINVALintaviivoja ei tulosteta kartalle.

[Lisää rasti rastivälille -tila \(\)](#)

Helppo tapa "piirtää" rata. Katso lisätietoja aiheesta [Luo ensimmäinen ratasi...](#)

Tila valitaan valitsemalla haluttu työkalu , , tai .

Työkalurivit

Rataeditorissa on käytettävissä neljä työkaluriviä:

- Radan muokkaus, vakiotyökalurivi
- Radan muokkaustyökalurivi
- Ratamerkinnot -työkalurivi
- Grafiikka -työkalurivi

Näiden lisäksi käytettävissä on Condesin vakiotyökalurivi.

Jokainen näistä kuvataan tarkemmin alla.

Radan muokkaus, vakiotyökalurivi

Näkymän yläpuolella on Radan muokkaus, vakiotyökalurivi. Sen avulla voit valita yhden Condesin tukemista viidestä näkymästä. Lisäksi siinä näkyy mikä rata ja hajonta on kulloinkin näkyvissä sekä zoomaustaso ja radan pituus.

	Valitse ratakohde
	Valitse grafiikkakohde
	Valitse reitinvalintaviiva
	Lisää rasti
	Lisää piste
	Poista piste
	Lisää peittoalueen piste
	Poista viivanosa
	Leikkaa viivaa
	Kierrä
	Mittaa pituus

Radan muokkaustyökalurivi

Radan muokkaustyökalurivi on näkymän oikeassa reunassa. Sen avulla voit valita erilaisia työkaluja radan muokkaamiseksi.

Ratamerkinnot -työkalurivi

Tämän työkalurivin avulla voit piirtää radan symboleja, kuten rasteja, lähtöjä, maaleja, viitoituksen päitä, rastimääritteitä, juomapaikkoja, kohdistusmerkkejä, pakollisia ylitys/alituspaikkoja, ensiapupaikkoja, kielletty reitti -symboleita, kiellettyjä alueita, reunaviivoja.

Grafiikka -työkalurivi

Tämän työkalurivin avulla voit lisätä grafiikkakohteita, kuten tekstejä, peittoalueita, grafiikkaa sekä Condes -logon.

Condesin vakiotyökalurivi

Seuraavat Condesin vakiotyökalurivin painikkeet ovat erityisen hyödyllisiä Rataeditorissa:

	Lähennä näkymää
	Loitonna näkymää
	Aseta zoomaustaso niin, että rata mahtuu näkymään
	Lukitse/poista rastien koordinaattien lukitus. Kun tätä painiketta

painetaan, rastien [sijainnit lukitaan eikä niitä voi siirtää enää hiirellä](#).

Painamalla tätä painiketta voit määritellä radan (tai kaikkien rastien) tulostusalueen

Painamalla tätä painiketta voit "himentää" karttaa, jota radat erottuvat siitä paremmin

Valitse tulostettava alue -valintaikkuna

Tämän toiminnon avulla voit valita [tulostettavan alueen](#):

Määritelty tulostusalue

Condes tulostaa tulostusalueen, joka on määritelty nykyiselle radalle ja näkymälle.

Tulostusalueen saat näkyviin [Tulostusalue](#) - [Näytä/piilota tulostusalue](#) -valikkovalinnalla. Napsauta kehystä siirtääksesi tai muuttaaksesi tulostusalueen kokoa. Kaksoisnapsauta kehystä, jos haluat määritellä, koskeeko tulostusalue kaikkia ratoja vai onko jokaisella radalla oma tulostusalue.

Koko näkymän alue

Valitsemalla tämän valinnan, tulostat koko näkymän alueen.

Radan alue

Valitsemalla tämän valinnan, tulostat pienimmän mahdollisen suorakaiteen muotoisen alueen, johon koko rata mahtuu.

Voit myös määritellä:

Skaalaus

Tällä on mahdollista tulostaa kartta, jotta se mahtuu varmasti yhdelle sivulle.

Condes muuttaa sivun suuntaa (vaaka tai pysty) sen mukaan, että tulostus mahtuu vähimmälle mahdollisille sivuille.

Selaa ratoja

[Rataeditorin Selaa ratoja](#) -tilassa voit tarkastella useampia ratoja samalla kertaa. Kukin rata näytetään omalla värillään. Voit valita näytettävät radat erikseen kartan vasemalla puolella olevasta luettelosta.

Ohjelman rekisteröinti -valintaikkuna

Jos et ole hankkinut seuralisenssiä tähän ohjelmaan (eli et ole rekisteröinyt ohjelmaa), ohjelman kaikki ominaisuudet eivät ole käytettävissä.

Tämän toiminnon avulla voit syöttää rekisteröintikoodisi, jolloin kaikki ohjelman ominaisuudet ovat käytettävissä.

Syötä rekisteröintitiedot **tarkalleen samanlaisina** kuin olet ne saanut.

Seuran nimi on merkkikoosta riippuva, joten se on syötettävä **juuri sellaisena kuin olet sen saanut**, mukaan lukien suuret ja pienet kirjaimet.

Lue täältä lisää Condesin lisenssin tilaamisesta: www.olfellows.fi/condes

Tiedosto -valintaikkunat

Kilpailuvelho

Tapahtumavelho - Sivu 1

Tapahtumavelho opastaa sinut uuden tapahtumatiedoston luomisen eri vaiheiden läpi. Tapahtumavelho tulee näkyviin valikkovalinnalla [Tiedosto - Uusi tapahtumatiedosto](#) .

Se kysyy tietoja tapahtumamuodosta ja käytettävistä karttatiedostoista. Karttatiedosto (tai tiedostot) tulee olla saatavilla jo tässä vaiheessa.

Tapahtumavelho - Sivu 2

Tapahtumavelho opastaa sinut uuden tapahtumatiedoston luomisen eri vaiheiden läpi. Tapahtumavelho tulee näkyviin valikkovalinnalla [Tiedosto - Uusi tapahtumatiedosto](#) .

Tällä sivulla velho kysyy [tapahtuman nimen](#). Nimi näytetään kaikilla tulosteilla ja kunkin radan rastimääritteiden otsikko -osassa.

Tapahtumavelho - Sivu 3

Tapahtumavelho opastaa sinut uuden tapahtumatiedoston luomisen eri vaiheiden läpi. Tapahtumavelho tulee näkyviin valikkovalinnalla [Tiedosto - Uusi tapahtumatiedosto](#) .

Tällä sivulla velho kysyy [tapahtumatiedoston nimen](#). Oletuksena Condes on jo syöttänyt tiedostonimeksi tapahtuman nimen. Voit vaihtaa nimen haluamaksesi.

Tapahtumavelho - Sivu 4

Tapahtumavelho opastaa sinut uuden tapahtumatiedoston luomisen eri vaiheiden läpi. Tapahtumavelho tulee näkyviin valikkovalinnalla [Tiedosto - Uusi tapahtumatiedosto](#) .

Tällä sivulla velho pyytää valitsemaan tapahtuman lajin.

Voit valita joko [Suunnistus](#) , [Pyöräsuunnistus](#) , [Hiihtosuunnistus](#) tai [Tarkkuussuunnistus](#) .

Condes tapahtumatiedosto voi sisältää kaikkien lajien tyyppisiä ratoja. Tässä tehtävä valinta ei aseta mitään rajoituksia tähän. Valinta määrittelee kuitenkin [rastin ja radan oletustyyppin](#) kun luot uusia rasteja ja ratoja.

Esimerkiksi hiihtosuunnistustapahtumissa, rastien oletuksena on, että rastiympyröiden keskipisteessä on piste. Voit kuitenkin myös muiden lajien kohdalla määritellä radan rasteille pisteet, mutta sinun tulee tehdä tämä manuaalisesti.

Tapahtumavelho - Sivu 5

Tapahtumavelho opastaa sinut uuden tapahtumatiedoston luomisen eri vaiheiden läpi. Tapahtumavelho tulee näkyviin valikkovalinnalla [Tiedosto - Uusi tapahtumatiedosto](#) .

Tällä sivulla velho pyytää määrittelemään käytetäänkö tapahtumassa [yhtä vai useampaa karttaa](#) . Tämä asetus on vain lähtökohta tapahtumalle. Voit milloin tahansa myöhemmin muuttaa tämän,

jos valinta ei enää pidä paikkaansa.

Jos et ole varma, valitse [Yksi kartta](#).

Useimmat tapahtumat käyttävät yhtä karttaa. Useiden karttojen käytön syynä voi olla, että tietyt radat käyttävät yhtä karttaa ja tietyt radat toista karttaa. Syynä voi olla myös se, että tarvitset kaksi karttaa koko alueen käyttöön ja radat siirtyvät kartanvaihdolla kartalta toiselle.

Tämän sivun valinnat vaikuttavat [Näkymä 1](#) :n, ja mahdollisesti [Näkymä 2](#) :n (jos valitsit kaksi karttaa), kartan ja rastien asetuksiin. Voit myöhemmin muuttaa näitä asetuksia seuraavilla valintaikkunoilla: [Näkymä - Kartta](#) - [Kartan asetukset -valintaikkuna](#) ja [Näkymä - Rastit](#) - [Rastien asetukset -valintaikkuna](#)

Tapahtumavelho - Sivu 6

Tapahtumavelho opastaa sinut uuden tapahtumatiedoston luomisen eri vaiheiden läpi. Tapahtumavelho tulee näkyviin valikkovalinnalla [Tiedosto - Uusi tapahtumatiedosto](#) .

Tämä sivu näytetään ainoastaan silloin, kun valitsit edellisellä sivulla [sama kartta kahdella tulostusmittakaavalla](#) tai [kaksi karttaa samasta alueesta](#) .

Tällä sivulla määritellään, linkitetäänkö kahden tulostusmittakaavan rastiympyrät niin, että kun katkot rastiympyrää yhdessä näkymässä, se vaikuttaa myös toisen näkymän katkoihin.

Tämän sivun valinnat vaikuttavat [Näkymä 1](#) :n, ja mahdollisesti [Näkymä 2](#) :n (jos valitsit kaksi karttaa), rastien asetuksiin. Voit myöhemmin muuttaa näitä asetuksia seuraavalla valintaikkunalla: [Näkymä - Rastit](#) - [Rastien asetukset -valintaikkuna](#)

Tapahtumavelho - Sivu 7

Tapahtumavelho opastaa sinut uuden tapahtumatiedoston luomisen eri vaiheiden läpi. Tapahtumavelho tulee näkyviin valikkovalinnalla [Tiedosto - Uusi tapahtumatiedosto](#) .

Tämä on velhon viimeinen sivu. Painamalla [Seuraava](#) -painiketta aktivoit edellisillä sivuilla tekemäsi asetukset.

Tapahtumavelho - Sivu 8

Tapahtumavelho opastaa sinut uuden tapahtumatiedoston luomisen eri vaiheiden läpi. Tapahtumavelho tulee näkyviin valikkovalinnalla [Tiedosto - Uusi tapahtumatiedosto](#) .

Tämä sivu näytetään, kun olet valinnut [yhden karttatiedoston](#). Valitse käytettävä karttatiedosto [Valitse](#) -painikkeella.

Condes tallentaa karttatiedoston nimen niin, että kun seuraavan kerran avaat tämän tapahtumatiedoston, Condes tietää mistä löytää karttatiedoston. Jos siirrät karttatiedoston (tai avaat tapahtumatiedoston toisella tietokoneella) niin ettei Condes löydä karttatiedostoa, Condes kysyy karttatiedoston sijainnin, kun seuraavan kerran avaat tämän tapahtumatiedoston.

Tässä voit syöttää myös halutun [tulostusmittakaavan](#) .

Tämän sivun valinnat vaikuttavat [Näkymä 1](#) :n, ja mahdollisesti [Näkymä 2](#) :n (jos valitsit Kaksi karttaa), rastien asetuksiin. Voit myöhemmin muuttaa näitä asetuksia seuraavalla valintaikkunalla: [Näkymä - Kartta](#) - [Kartan asetukset -valintaikkuna](#)

Tapahtumavelho - Sivu 9

Tapahtumavelho opastaa sinut uuden tapahtumatiedoston luomisen eri vaiheiden läpi. Tapahtumavelho tulee näkyviin valikkovalinnalla [Tiedosto - Uusi tapahtumatiedosto](#).

Tämä sivu näytetään, kun olet valinnut [kaksi karttatiedostoa](#). Valitse käytettävät karttatiedostot molemmilla [Valitse](#) -painikkeilla.

Condes tallentaa karttatiedostojen nimet niin, että kun seuraavan kerran avaat tämän tapahtumatiedoston, Condes tietää mistä löytää karttatiedostot. Jos siirrät karttatiedostot (tai avaat tapahtumatiedoston toisella tietokoneella) niin ettei Condes löydä karttatiedostoja, Condes kysyy karttatiedostojen sijainnin, kun seuraavan kerran avaat tämän tapahtumatiedoston.

Tämän sivun valinnat vaikuttavat [Näkymä 1](#) :n, ja mahdollisesti [Näkymä 2](#) :n (jos valitsit Kaksi karttaa), rastien asetuksiin. Voit myöhemmin muuttaa näitä asetuksia seuraavalla valintaikkunalla: [Näkymä - Kartta](#) - [Kartan asetukset -valintaikkuna](#)

Avaa tiedosto -valintaikkuna

Seuraavien kenttien avulla voit määritellä avattavan tiedoston:

Tiedostonimi

Kirjoita tai valitse avattava tiedostonimi. Tässä luettelossa on tiedosto, joiden tarkenne on [Tiedostotyyppi](#) -kentän mukainen.

Tallenna nimellä -valintaikkuna

Seuraavien kenttien avulla voit määritellä [tallennettavan tiedoston nimen ja sijainnin](#):

Tiedostonimi

Kirjoita uusi tiedostonimi, jos haluat tallentaa uudella nimellä. Condes lisää [Tiedostotyyppi](#) -kentän mukaisen tiedostotunnisteen.

Symboli -valintaikkunat

Valitse symboli -valintaikkuna

Valitse symbolin otsikko olemassa olevista symboleista ja paina [OK](#).

Symboli -valintaikkuna

Tämän toiminnon avulla voit muokata rastimääritteiden symboleita.

Huomaa: Symboleita voidaan muokata vain, jos olet ensin määritellyt, että käytät omaa symbolitiedostoa [Kansion asetukset -valintaikkunassa](#).

Jos olet juuri luonut uuden symbolin, tämän valintaikkunan kentät ovat tyhjästä ja niihin tulee syöttää arvot. Itse symboli tulee luoda jollain piirto-ohjelmalla (kuten Corel Draw tai Metafile Companion), joissa se voidaan tallentaa Windowsin metatiedostomuotoon tai kopioida leikepöydälle.

Kun symboli on käytettävissä, tuo symboli .WMF/.EMF –tiedostosta painamalla [Tuo](#) –painiketta tai liitä symboli Windowsin leikepöydältä painamalla [Liitä](#) –painiketta. Skaalaa symboli sopivan kokoiseksi X- ja Y-kenttien kertoimien avulla.

[Älä unohda syöttää symbolin numeroa](#). Numeron perusteella voit erotella symbolin jo olemassa olevista symboleista.

Symbolin koodi

Symbolit erotellaan toisistaan koodin perusteella. Koodi on pakollinen tieto. Syötä koodi muodossa: numero piste kaksi numeroa. Piste edessä olevan numeron tulee olla 0 – 9.

Piste edessä oleva symboli määrittelee, missä rastimääritteiden sarakkeessa symbolia voidaan käyttää:

Ensimmäinen numero...	... menee sarakkeeseen
0	C
1,2,3,4,5,6,7	D, E, F
8	G
9	H

Australia

Tätä symbolin kuvausta käytetään, kun käytössäsi on Windowsin Australian Englanninkielinen versio.

Kiina

Tätä symbolin kuvausta käytetään, kun käytössäsi on Windowsin Kiinankielinen versio.

Tanska

Tätä symbolin kuvausta käytetään, kun käytössäsi on Windowsin Tanskankielinen versio.

Englanti

Tätä symbolin kuvausta käytetään, kun käytössäsi on Windowsin jokin muu Englanninkielinen versio kuin jokin tässä mainittu.

Suomi

Tätä symbolin kuvausta käytetään, kun käytössäsi on Windowsin Suomenkielinen versio.

Ranska

Tätä symbolin kuvausta käytetään, kun käytössäsi on Windowsin Ranskankielinen versio.

Saksa

Tätä symbolin kuvausta käytetään, kun käytössäsi on Windowsin Saksankielinen versio.

Italia

Tätä symbolin kuvausta käytetään, kun käytössäsi on Windowsin Italiankielinen versio.

Norja

Tätä symbolin kuvausta käytetään, kun käytössäsi on Windowsin Norjankielinen versio.

Espanja

Tätä symbolin kuvausta käytetään, kun käytössäsi on Windowsin Espanjankielinen versio.

Ruotsi

Tätä symbolin kuvausta käytetään, kun käytössäsi on Windowsin Ruotsinkielinen versio.

Turkki

Tätä symbolin kuvausta käytetään, kun käytössäsi on Windowsin Turkinkielinen versio.

Skaalaus

Voit skaalata symbolin koon sopivaksi syöttämällä X- ja Y-kertoimet. Syötä 100%, jos haluat palauttaa symbolin alkuperäisen koon.

Käytä

Painamalla tätä painiketta muutat symbolin koon X- ja Y-kertoimien mukaiseksi.

Tuo

Tämän osan painikkeilla voit tuoda symbolin kuten edellä mainittiin.

Lue

Lue symboli Windowsin metatiedostomuotoisesta tiedostosta.

Liitä

Liitä symboli leikepöydältä. Tämä painike ei ole käytettävissä, jos leikepöydällä ei ole oikean muotoista dataa.

Tapahtuman asetukset

Tapahtuman tiedot -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan tiedot koskevat koko tapahtumaa.

Tapahtuman nimi

Syötä tapahtuman nimi. Tämä nimi tulee automaattisesti rastimääritteiden otsikko-osaan sekä muille tulosteille.

Tapahtumapäivä

Syötä tapahtuman päivä. Tämä ei ole pakollinen tieto, valitse tämä valinta ensin, jotta voit muokata päivää. Päivämäärä ja tapahtuman nimi näytetään rastimääritteissä ja tulosteissa.

Tapahtuman tyyppi

Valitse [suunnistus](#), [pyöräsuunnistus](#), [hiihtosuunnistus](#) tai [tarkkuussuunnistus](#). Tämä valinta ohjaa ratasymboleiden oletusasetuksia sekä oletusratatyyppejä, kun uusi rata luodaan.

Oletukset tälle tapahtumalle

1.rastikoodi

Kun Condes ehdottaa rastikoodia uudelle rastille, Condes ei ehdota tätä numeroa pienempää koodia.

Näytä tiedoston nimi rastimääritteiden alla

Kun valitset tämän valinnan, tapahtumatiedoston nimi näytetään rastimääritteiden alla (sekä kartalla tulostettavissa rastimääritteissä että erikseen tulostettavissa).

Tämän avulla voit esimerkiksi pitää kirjaa radan versioista; jos esimerkiksi lisäät päivämäärän tai juoksevan numeron tiedostonimeen.

Piirrä piste rastiympyrään

Kun valitset tämän valinnan, rastiympyröiden keskipisteeseen piirretään piste. Tämä oletusmääritys voidaan kumota ratakohtaisesti.

Rastimääritteiden ulkomuoto

Tämän valintaikkunan avulla voit määritellä rastimääritteiden oletus ulkomuodon.

Koko

Tämä arvo on rastimääriteruudun reunojen koko.

Jaotus

Tämä arvo on rastimääritteiden väli, kun tulostetaan useampia rastimääritteitä.

Ulkomuoto

Valitse onko rastimääritteet symbolinen vai teksti -muotoinen. Sarja tai rata päättää tarkoittaa, että kunkin radan tai sarjan määrittelyt määrittelevät rastimääritteiden tyyppin.

Valitse [Läpinäkyvä tausta](#) -valinta, jos haluat poistaa rastimääritteiden valkoisen taustan.

Valitse [Näytä viestihajonta](#) -valinta, jos haluat, että rastimääritteiden yläpuolella näytetään radan hajontakoodi.

Sarakkeen tasaus

Tällä määritellään minkä rastimääritekulman mukaan rastimääritteet kohdistetaan kartalle. Kohdistus voi olla joko vasen tai oikea ja ylös tai alas.

Esimerkki: Kun kohdistus on vasen ja ylä, tämä kulma on kiinnitetty ja rastimääritteet "täyttyvät" siitä alas ja oikealle.

Pistesuunnistus

Nämä asetukset koskevat ainoastaan pistesuunnistusratoja

Näytä sarakkeessa A

Valitse mikä pistesuunnistuksen rastimääritteen sarakkeessa A näytetään: joko pisteet tai rastinumerot.

Näytä sarakkeessa B

Valitse mikä pistesuunnistuksen rastimääritteen sarakkeessa B näytetään: joko pisteet tai rastinumerot.

Lajittelujärjestys

Valitse lajitellaanko pistesuunnistuksen rastimääritteet sarakkeen A vai B perusteella.

Ratatulostuksen asetukset

Tämän valintaikkunan avulla määrittelet ratatulostuksen asetukset. Nämä asetukset ovat [tapahtumakohtaisia](#), ja niitä käytetään Ratojen ja karttojen tulostuksessa ja PDF -viennissä.

Sivun marginaalit ja limitys

Sivun marginaali

Tämä arvo määrittelee tyhjäksi jätettävän marginaalin leveyden.

Limitys

Tämä arvo on limitys, eli kuinka paljon karttaa tulostetaan reunoista päällekkäin, kun kartta tulostetaan useammalle sivulle.

Väli ratojen välissä

Tämä arvo on väli karttojen välissä, jos useampi kartta tulostetaan samalle sivulle.

Tarkistusleimat

Tämän toiminnon avulla voit määritellä [leimausruudukon \(tarkistusleimat\) ulkoasun](#). Ulkoasun asetuksia käytetään tulostettaessa leimausruudukoita leimantarkistusta varten.

Kortin tyyppi

Käytetäänkö perinteistä leimausta tai Emit –leimausta. Tämä määrittelee millaisen kortin Condes tuottaa.

Malli

Voi olla käyttäjän määrittelemä (määrittele painamalla [Asetukset](#) -painiketta) tai käytä valmista mallia Standardi Tanskalainen / Suuri Tanskalainen.

Leimausruudukon asetukset

Tämän toiminnon avulla määrittelet käyttäjän määrittelemän leimausruudukon asetukset.

Mitat

Rastimääriteruudukon koko. Ruutujen määrä vaaka- ja pystysuunnassa.

Numeroinnin suunta

Numeroinnin suunta, joko vasemmalta oikealle tai oikealta vasemmalle ja alhaalta ylös tai ylhäältä alas.

Ruudukon esikatselu

Ruudukon esikatselu näyttää nykyisten asetusten mukaisen leimausruudukon. Voit poistaa ruudun käytöstä napsauttamalla ruutua hiirellä. Näin voit muodostaa leimausruudukon, jonka jokaisella rivillä ei ole sama määrä ruutuja.

Ruutukoko

Ruudun koko tulostettaessa.

Yleiset asetukset tälle tietokoneelle

Yleiset asetukset tälle tietokoneelle

Tämän toiminnon avulla voit määrittellä koko Condes –ohjelmaa koskevia asetuksia.

Automaattipäivitys

[Tarkista ohjelmapäivitykset Condesin käynnistyksen yhteydessä](#)

Kun tämä valinta on valittuna, Condes käynnistää käynnistyessään automaattipäivitysohjelman, joka tarkastaa onko Condesista olemassa uusi versio.

Kieli

[Symbolien kieli](#)

Symbolien kuvauksen kieli. Kuvauksia käytetään, kun tulostetaan tekstimuotoiset rastimääritteet. Kuvaus myöskin näytetään rastimääritteitä tehtäessä.

Seuraavat kielet ovat käytettävissä: tanska (Danish), englanti (English), Australian englanti (Australian English), suomi (Finnish), ranska (French), saksa (German), italia (Italian), norja (Norwegian), espanja (Spanish), ruotsi (Swedish) ja turkki (Turkish).

Oletusarvona on <Windows default> (Windowsin oletusarvo). Kun tämä valinta on valittuna, kielenä käytetään Windowsin ohjauspaneelissa määriteltyä kieltä.

[Valikoiden kieli](#)

Valikoiden ja valintaikkunoiden kieli. Seuraavat kielet ovat käytettävissä: tanska (Danish), englanti (English), ranska (French), suomi (Finnish), saksa (German), espanja (Spanish), ruotsi (Swedish) ja turkki (Turkish).

Oletusarvona on <Windows default> (Windowsin oletusarvo). Kun tämä valinta on valittuna, kielenä käytetään Windowsin ohjauspaneelissa määriteltyä kieltä.

Tulostimet

[Muista tulostimen asetukset](#)

Kun tämä valinta on valittuna, Condes muistaa edellisellä käyttökerralla määritellyt tulostimen asetukset.

Postscript -tulostimet

[Anna Condesin muodostaa PostScript \(suositeltavaa\)](#)

Kun tämä valinta on valittuna, Condes ei käytä Windowsin kirjoitinajuria OCAD –kartan kohdalla. Tämän sijaan Condes muodostaa PostScript –koodin ja lähettää sen suoraan kirjoittimelle. Tämä lieventää Windows 95/98/ME:n PostScript kirjoitinajurissa olevaa ongelmaa, jossa tulostustyöstä tulee erittäin suuri.

Maastokoordinaatit

[Oletus UTM -vyöhyke](#)

Jos käytät geo -viitattua bittikarttatiedostoa karttatiedostona, sinun tulee syöttää UTM -vyöhyke, joka kertoo kartan sijainnin. Tämä vyöhyke on yleensä sama kaikille lähialueen kartoille, joten se on mukava tallentaa oletukseksi. Katso lisätietoja aiheesta [Geo -viittaukset ja maastokoordinaatit](#).

Rataeditorin asetukset

Tämän valintaikkunan avulla voit määritellä [Rataeditorin käyttäytymisen perusasetukset](#).

Kun uusi tapahtuma luodaan

[Luo automaattisesti kehys tulostusalueen ympärille](#)

Tulostusalueella voi olla ympärillään kehys. Kun tämä valinta on valittuna, rataeditori luo automaattisesti kehyksen tulostusalueen ympärille, [kun uusi tapahtumatiedosto luodaan](#). Poista tämä valinta, jos et halua kehystä tulostusalueen ympärille.

Tällä asetuksella kontrolloidaan ainoastaan sitä, mitä tapahtuu, kun uusi tapahtumatiedosto luodaan. Voit koska tahansa muuttaa tulostusalueen asetuksia kaksoisnapsauttamalla tulostusalueen reunaa/kehystä. Eli, jos haluat ottaa käyttöön/poistaa kehyksen myöhemmin, kaksoisnapsauta tulostusalueen reunaa/kehystä.

Kun uusi rata luodaan

[Luo automaattisesti teksti kartalle, jossa radan nimi](#)

Kun tämä valinta on valittuna, Condes luo kartalle automaattisesti tekstin, jossa on radan nimi.

Poista tämä valinta, jos et halua näin tehtävän.

[Luo automaattisesti rastimäärite kartalle](#)

Kun tämä valinta on valittuna, Condes luo kartalle automaattisesti rastimääritteen, jos kartalla ei jo ole "kaikille radoille" -tyyppistä rastimääritettä.

Poista tämä valinta, jos et halua näin tehtävän.

Kun Condes käynnistetään

[Avaa viimeksi käsitelty tiedosto automaattisesti](#)

Kun tämä valinta on valittuna, Condes avaa käynnistykseen yhteydessä viimeksi käsiteltynä olleen tiedoston automaattisesti.

Tallenna avointen tiedostojen varmuuskopio automaattisesti

[Automaattitallennuksen väli](#)

Syötä minuuttimäärä, jonka välein Condes automaattisesti tallentaa tapahtuma tiedoston.

Kun karttatiedosto muuttuu

[Automaattinen päivitys kun karttatiedosto muuttuu \(Condesin ulkopuolella\)](#)

Kun tämä valinta on valittuna, Condes päivittää kartan rataeditorissa aina kun karttatiedostoa päivitetään, esimerkiksi silloin kun muokkaat karttaa OCADissa ja Condes on auki.

Symbolipaletti

[Symbolipaletin koko](#)

Tämä arvo kontrolloi symbolien kokoa symbolipaletissa.

Muuttamalla tätä arvoa voit saada symbolipaletista paremman kokoisen näytön resoluutiollesi. Näytön resoluutiosta riippuen symbolit saattavat näyttää paremmilta,

kun niiden koko on hieman eri kuin oletuskoko.

Tilarivi

Näytä pituusaste/leveysaste tilarivillä (kun saatavilla)

Kun tämä valinta on valittuna, tilarivillä näytetään hiirisoittimen maastokoordinaatit.

Tällöin Condes näyttää pituusasteen/leveysasteen. Kun tämä valinta ei ole valittuna, Condes näyttää paperikoordinaatit eli millimetreinä kartalla. Maastokoordinaatit ovat saatavilla ainoastaan silloin kun kartta on geo -viitattu.

Kansiot -välilehti

Tapahtumatiedostojen oletushakemisto

Hakemisto, johon Condes oletusarvoisesti tallentaa tapahtumatiedostot (.wcd). Voit määritellä myös eri hakemiston tapahtumatiedoston tallennuksen yhteydessä.

Karttatiedostojen oletushakemisto

Hakemisto, josta Condes oletusarvoisesti etsii karttatiedostoja. Voit määritellä myös eri hakemiston karttatiedoston avaamisen yhteydessä.

Rastimääritteiden symbolitiedosto

Symbolitiedoston nimi. Symbolitiedosto sisältää rastimääritesymbolien grafiikat ja nimet.

Oletuksena tämän tiedoston nimi on [WCONSYMS2018.DAT](#) ja se sijaitsee samassa kansiossa kuin Condesin ohjelmätiedosto. Tämä tiedosto on vain luku -tyyppinen etkä voi muuttaa sen sisältöä.

Jos haluat muuttaa symbolien nimiä tai symbolien grafiikkaa, sinun tulee käyttää [omaa symbolitiedostoa](#). Tällä välilehdellä on kolme painiketta, joilla käsitellään symbolitiedostoa:

Käytä Condesin oletussymbolitiedostoa

Palauta Condesin oletussymbolitiedosto käyttöön.

Käytä omaa symb. tied. -- Kopioi oletussymbolitied...

Kopioi Condesin oletussymbolitiedosto uuteen sijaintiin, jossa voit muokata symbolitiedoston sisältöä.

Käytä omaa symb. tied. -- Valitse tiedosto...

Käytä jo olemassa olevaa symbolitiedostoa.

Kun haluat muokata symbolien nimiä tai grafiikkaa, valitse ensin [Käytä omaa symb. tied.](#) -toiminto, sulje mahdollisesti avoinna oleva tapahtumatiedosto ja muokkaa symboleja [Symboli](#) -valikon avulla.

Raporttien tulostus -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla voit muuttaa raporttien tulostuksen asetuksia. Nämä asetukset [eivät](#) vaikuta ratojen ja karttojen tulostukseen.

Vasen, Oikea, Ylä, Ala

Marginaalit millimetreinä.

Fontit

Raporteissa, kuten [Rastit -taulukko](#), käytettävät fontit

Leipäteksti

Leipätekstin fontti.

Otsikko

Sivun otsikossa käytettävä fontti.

Määritellyt leimasinkuviot -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla voit muokata määriteltyjä leimasinkuvioita. Määritellyt leimasinkuviot voivat esimerkiksi olla seurasi valmiina olevat rastipukit.

Leimasinkuviot tallennetaan tietokoneesi tiedostoon.

Leimasinkuviotiedoston oletusnimi on "Condes standard punches.DAT". Tiedoston oletussijainti on Condes -tapahtumatiedostojen kansio. Tämän voit määritellä Tiedosto - Yleiset asetukset tälle tietokoneelle -valikkovalinnan Kansiot -välilehdellä.

Tällä välilehdellä voit määritellä Condesin käyttämän leimasinkuviotiedoston nimen sekä lisätä, poistaa, muokata ja tulostaa leimasinkuvioita.

Huomaa, että leimasinkuviotiedosto pysyy tietokoneellasi, eikä sitä kopioida tapahtumatiedostoon. Eli jos kopioit (tai lähetät sähköpostilla) tapahtumatiedoston toiseen tietokoneeseen, leimasinkuviotiedosto säilyy tietokoneellasi. Sinun tulee erikseen kopioida leimasinkuviotiedosto toiseen tietokoneeseen, jotta Condes voi käyttää sitä.

Katso lisätietoja aiheesta Miten käytetään samoja leimasinkuvioita useammassa tapahtumassa

Rastin määrittelyn valintaikkunat

Rasti -valintaikkuna

Tämän toiminnon avulla voit muokata rastin rastimäärittettä sekä miten ja missä rasti näkyy ratatulosteessa.

Valintaikkunassa on seuraavat välilehdet:

- [Rastimäärite](#)
- [Ympyrä](#)
- [Tekstit, Pistesuunnistus ja Tila](#)
- [Rastileimasimet ja tarkistusleima](#)

Rastimäärite (Rasti -valintaikkuna)

Rasti -valintaikkunan [Rastimäärite](#) –välilehdellä on seuraavat tiedot:

Rastin koodi

Tämä on rastin koodi. Rastit numeroidaan tavallisesti alkaen numerosta 31 ylöspäin. Ylösalaisin eri tavalla luettavat numerot jätetään tavallisesti väliin.

Rastimääriterivi

Rastin symbolinen rastimäärite:

[Sijoittaaksesi symbolin](#), aktivoi haluamasi ruutu hiirtä napsauttamalla. Näkyviin tulee symbolijoukko. Valitse symbolijoukosta haluamasi symboli hiiren avulla.

[Poistaaksesi aikaisemmin valitsemasi symbolin ruudusta](#), paina näppäimistön [Delete](#) -näppäintä tai valitse hiiren kakkospainikkeella avautuvasta ponnahtusvalikosta [Poista symboli](#) -toiminto.

Miten näytetään kaksi rastimääritesymbolia samassa ruudussa

Miten näytetään tekstiä rastimääriteruudussa

Miten poistetaan symboli rastimääritteistä

Rastin tyyppi

Tämä asetus on käytettävissä ainoastaan Trail-O -rasteilla ja maaleilla.

Trail-O -rastien kohdalla, valitse rastin tyyppi:

- Trail O (A)
- Trail O (A-B)
- Trail O (A-C)
- Trail O (A-D)
- Trail O (A-E)

Viitoitus lähdöstä K -pisteelle

Lähdön kohdalla matkaa voidaan käyttää tarkoittamaan matkaa pisteestä, josta aika lähtee juoksemaan, lähtökolmioon. Tämä matka [lisätään laskettuun radan pituuteen](#).

Jos haluat näyttää tämän viitoituksen kartalla, valitse [Viitoitus lähdöstä K-pisteelle](#) -valinta. Tällöin Condes näyttää katkoviivan lähtöpisteestä (poikkiviiva katkoviivan päässä) lähtökolmioon. Kun valitset lähtökolmion kartalta, voit muokata tätä viitoitusta siirtämällä lähtöpistettä tai lisäämällä pisteitä ja taivuttamalla viivaa.

Condes laskee pituuden katkoviivaa pitkin ja lisää pituuden radan pituuteen, ellet poista [Käytä mitattua matkaa](#) -valintaa.

Maaliviitoitukset

Maalien kohdalla valitse maaliviitoituksen tyyppi:

- Maali / Viitoitus rastilta maaliin
- Maali / Kokoava viitoitus
- Maali / Ei viitoitusta

Viitoitus

Syötä matka (metreissä). Matka näkyy rastimääritteen alla olevassa viitoitus -osassa tai jos kyseessä on viitoitus maaliin, se näkyy rastimääritteiden lopussa.

[Matka](#) –kenttä on käytettävissä ainoastaan lähtöpisteen, maalin ja sellaisten rastien kohdalla, joista lähtee viitoitus.

[Maalin](#) kohdalla matka tarkoittaa matkaa viimeiseltä rastilta maaliin. Tämä matka [ei vaikuta laskettuun radan pituuteen](#).

[Rastin, joilta lähtee viitoitus](#) kohdalla matka tarkoittaa rastilta lähtevän viitoituksen pituutta. Tämä matka [ei vaikuta laskettuun radan pituuteen](#).

Jos valitset [Laske matka automaattisesti](#) –valinnan, Condes laskee pituuden matkan viimeiseltä rastilta maaliin. Tämä ei luonnollisestikaan ole mahdollista lähtöpisteiden kohdalla.

Laske matka automaattisesti

Jos tämä valinta on valittuna, Condes laskee matkan automaattisesti.

Arvioitu kävijämäärä

Tässä kentässä näytetään rastilla käyvien ratojen arvioitujen osallistujamäärien summa. Napsauta tästä , jos haluat nähdä miten kävijämäärä on laskettu.

Rastiympyrä (Rasti -valintaikkuna)

The Control Circle tab of the [Rasti -valintaikkunan](#) Rastiympyrä -välilehden avulla voit [hienosäätää rastiympyrää](#).

Valintaikkunan avulla voit tarkastella rastiympyrää kaikilla viidellä eri näkymällä.

Vaihda näkymien välillä ylöosan näkymävälilehdillä. Jos olet tehnyt muutoksia, paina Käytä -painiketta ennen kuin siirryt toiselle näkymävälilehdelle.

Siirrä rastiympyrää

Voit siirtää rastiympyrää 5/100 mm askelin karttapalan alla olevilla nuolinäppäimillä.

Jos rastit on [lukittu](#), nuolinäppäimet eivät ole käytettävissä. Voit poistaa lukon [Vapauta](#)

[lukko](#) -painikkeella.

Poista rastiympyrän osia, jotka peittävät tärkeitä kartan kohteita

Rastiympyrä on jaettu [36 osaan](#). Voit poistaa kunkin näistä osista erikseen. Napsauta haluamaasi osaa jos haluat poistaa tai palauttaa tämän rastiympyrän osan.

Aseta rastiympyrän väri ja mitat

Valintaikkunan oikeanpuoleisimmassa palstassa voit määritellä tämän [rastiympyrän värin ja ympyrän mitat](#). Nämä asetukset ohittavat näkymän asetukset rastiympyrän värille ja mitoille.

Voit muokata näkymän rastiympyrän asetuksia (jotka koskevat kaikkia näkymän rastiympyröitä) [Näkymän asetukset](#) -painikkeella.

[Käytä](#) -painikkeella tallennat muutokset poistumatta Rastiympyrä -valintaikkunasta.

[Tulosuunnat](#) -painikkeella näet kaikkien ratojen tulosuunnat tälle rastille. [Punainen nuoli](#) kertoo suunnan, josta rata tulee rastille; [sininen nuoli](#) näyttää lähtösuunnat.

Huomaa: Kun olet muuttanut rastiympyrää - joko siirtämällä sitä tai muuttamalla katkoja - olet lukittu kyseiseen näkymään. Voit vaihtaa näkymää vasta kun olet tallentanut muutokset [Käytä](#) -painikkeella.

Tekstit, Pistesuunnistus ja Tila (Rasti -valintaikkuna)

[Rasti -valintaikkunan Tekstit, Pistesuunnistus ja Tila](#) -välilehdellä on seuraavat tiedot:

Rastin tila maastossa

Rastin tilalla on viisi tilaa: Vakiotilat [Rastipaikka merkitty](#), [Rastilippu viety](#) ja [Rastilippu haettu pois](#), sekä kaksi itse määriteltävää tilaa. Näitä tiloja voi käyttää ilmaisemaan rastin tämänhetkistä tilaa maastossa.

Eli voit esimerkiksi asettaa Rastipaikka merkitty -tilan, kun olet vienyt prikan rastille valvojaa varten.

Rastin tila näkyy [Rastit -taulukossa](#) ja myöskin [Rataeditorissa](#), kun siirrät hiiren rastiympyrän päälle.

Pistesuunnistuksen pisteet

Tästä rastipisteestä saatavat pisteet, kun sitä käytetään pistesuunnistusradalla.

Tekstimuotoinen rastimäärite

Tämä kontrolloi, mikä teksti näytetään tämän rastin tekstimuotoisena rastimääritteenä. Voit valita, että Condes muodostaa yksinkertaisen tekstirastimääritteen tai voit syöttää oman vapaasti muotoillun tekstin. Katso lisätietoja aiheesta [Miten määritellään onko rastimääritteet symboli- tai tekstirastimääritteet](#).

Lisäteksti

Voit syöttää tekstin, joka näytetään [erillisessä laatikossa kyseisen rastin määriterivin alla](#).

Tätä voidaan käyttää, jos halutaan kommentoida rastia tai viitoitusta maaliin (esim. maalin sulkemisaika).

Rastileimasimet ja tarkistusleima (Rasti -valintaikkuna)

Rasti -valintaikkunan [Rastileimasimet ja tarkistusleima](#) -välilehdellä on seuraavat tiedot:

Rastileimasimet (ei pakollinen)

Syötä rastin leimasinten koodi/koodit. Oletuksena Condes olettaa, että leimasimen koodi on sama kuin rastin koodi.

Joskus voi olla tarpeen sijoittaa rastille, joko eri koodinen leimasin, tai useita leimasimia, joiden yhden tai useamman koodi eroaa rastikoodista.

Leima (ei pakollinen)

Tässä 9x9 ruudukossa näytetään rastin leimasinkuvio. [Käytä määriteltäviä leimoja](#) -valinta on oletusarvoisesti valittuna, jolloin käytetään tälle koodille määriteltäviä leimasinkuviota (määriteltä: Määritellyt leimasinkuviot). Voit määritellä tälle rastille oman leimasinkuvion poistamalla tämän valinnan ja painamalla [Muokkaa](#) -painiketta.

Emit -tarkistusleima (ei pakollinen)

Tässä määritellään mikä on tämän rastin Emit -koodi (ja missä kohtaa on sen tarkistuspiikki). Jos et käytä samaa Emit -koodia kuin on rastin koodi, valitse [Useita rastileimasimia, joilla on eri koodit](#) -valinta ja syötä haluamasi Emit -koodit.

Tarkistusleimauksen asetukset

Painamalla tätä painiketta saat näkyviin Tarkistusleimat -valintaikkunan, jossa voit määritellä käytetäänkö perinteistä leimausta vai Emit -leimausta.

Uusi rasti -valintaikkuna

Olet luomassa uutta rastia. [Syötä rastin koodi](#) ja paina [OK](#) -painiketta. Koodi on maksimissaan kolmen merkin mittainen ja voi sisältää numeroita tai kirjaimia.

Myös lähdölle ja maalille tulee antaa oma koodi.

Nimeä rasti uudelleen

Tämä valintaikkuna tulee näkyviin, kun olet muuttamassa rastin koodia.

Sinulla on kaksi vaihtoehtoa:

Nimeä uudelleen ja korvaa (oletus)

Valitsemalla tämän valinnan, muutat rastin koodin [JA samalla vanha koodi muunnetaan uudeksi koodiksi kaikilla radoilla](#) , jotka käyttävät tätä rastia.

Tämä valinta on erityisen käyttökelpoinen, kun haluat muuttaa rastin koodin siten, että kaikki rastilla käyneet radat käyvät siellä edelleenkin.

Nimeä uudelleen

Valitsemalla tämän valinnan, muutat ainoastaan rastin koodin. [Ratojen rasteja Ei muuteta](#) .

Tämä valinta on erityisen käyttökelpoinen, jos haluat vaihtaa kaksi rastia keskenään muuttamatta ratoja.

[Käytä tätä valintaa kuitenkin varovasti:](#)

Kun valitset tämän valinnan, radat käyvät yhä rastilla, jolla on "vanha" koodi. Tällaista rastia ei ole kuitenkaan enää olemassa, joten varmista, että luot "vanhan" koodin mukaisen rastin uudelleen. Vain tällöin radat ovat edelleen virheettömät.

Poista rasti -valintaikkuna

Condes näyttää tämän valintaikkunan, kun olet valinnut rastin [Muokkaa Rasteja -osassa](#) ja painanut näppäimistön *Del* -näppäintä tai valinnut valikosta [Rasti/Poista](#) .

Jos jatkat ja painat [Poista tämä rasti näkymästä](#) -painiketta, rasti poistetaan tästä näkymästä (ja muista näkymistä, jotka käyttävät tämän näkymän kanssa samoja rasteja).

Rasti voi tämän jälkeen esiintyä vielä näkymässä, joka Ei käytä samoja rasteja tämän näkymän kanssa. Jos tällaisia ei ole, rasti poistetaan koko tapahtumasta.

Valintaikkuna näytetään ainoastaan silloin kun poistettava rasti on jollain radalla.

Valintaikkunassa näytetään luettelon radoista, joihin poisto vaikuttaa. Luettelossa on radat, joilla tämä rasti on:

- Radat tässä näkymässä
- Radat toisessa näkymässä, joka käyttää samoja rasteja tämän näkymän kanssa
- Jos rata on aktiivinen näkymässä, joka Ei käytä tämän näkymän rasteja, sitä ei näytetä luettelossa. Rata on tällöin kahdessa näkymässä, joissa on ERILLISET rastit, eli Condes olettaa, että näiden kahden näkymän välillä on kartanvaihto.
- Viestiratoja ei näytetä

Luettelon alla on valinta:

[Poista rasti myös yllä olevilta radoilta](#)

Jos valitset tämän valinnan, Condes poistaa rastin ja poistaa rastin myös kaikilta luettelossa näkyviltä radoilta.

Tätä toimintoa ei voi peruuttaa [Kumoa](#) -toiminnolla.

Normaalisti radalla olevaa rastia ei tule poistaa.

Poistossa on kolme vaihtoehtoa:

[Poista rasti](#)

Jos valitset tämän vaihtoehdon, Condes poistaa rastin, ja jos valinta on valittuna, poistetaan rasti myös luettelossa näkyviltä radoilta.

[Peruuta](#)

Tällä toiminnolla peruutat poiston - eikä rastiin kosketa millään lailla.

[Käytä kuitenkin varovasti:](#)

Jos esimerkiksi radalla on rastikoodi 45 rastilla 5 ja rastikoodia 45 ei ole enää olemassa, radalla on tällöin "aukko" rastinumeron 5 sijaan. Rata on tällöin virheellisessä tilassa.

Saattaa olla joskus oikein toimia niin, että rasti poistetaan tällä tavalla, jos aikomuksena on luoda uusi rasti samalla koodilla. Tällöin rata tulee täydelliseksi jälleen.

Rastit -taulukko

Rastit -taulukko on Excel -tyyppinen taulukko, jossa on [kaikki rastit ja niiden asetukset](#). Jokainen rasti on omalla rivillään ja jokainen asetus on omassa sarakkeessaan.

Rastien muokkaus Rastit -taulukossa ei ole mahdollista.

Radan määrittelyn valintaikkunat

Rata -valintaikkuna

Valintaikkunan oikeanpuoleisessa osassa on radan rastit. Voit lisätä ja poistaa rasteja radalta ja voit suunnitella viestin jaksoja ja vaihtoehtoja.

Rastit

Osassa on kaksi ruutua: Toisessa on kaikki rastit ja toisessa on rastit, jotka muodostavat tämän radan.

Lisää rasti:

1. Valitse ensin radan kohta, johon haluat lisätä uuden rastin. Napsauta rastia, jonka eteen haluat uuden rastin lisätä niin, että "lisäyskursori" on niiden rastien välissä, johon haluat rastin lisätä.
2. Valitse uuden rastin koodi - tämän jälkeen paina *Lisää rasti* -painiketta tai kaksoisnapsauta rastikoodia.
3. Uusi rasti lisätään lisäyskursorin paikkaan ja lisäyskursori siirtyy lisätyn rastin alapuolelle.

Huomaa: Condes estää lisäämästä saman rastin peräkkäin.

Poista rasti

Valitse rasti listasta ja paina näppäimistön *Delete* -näppäintä tai paina radan alla olevan työkalurivin *Poista rasti* -painiketta (punainen rasti).

Condes ei salli samaa rastia peräkkäin samalla radalla, eli et voi poistaa rastia, jos poistosta aiheutuisi tällainen tilanne.

Perhoshajonta

Lenkeillä voi olla jopa 20 vaihtoehtoa, jotka nimetään A, B, C, ... Lisää perhoshajonta *Lisää hajonta* -painikkeella haluamaasi kohtaan radalla.

Lenkki voidaan sijoittaa ainoastaan henkilökohtaiselle radalle, ei viestiradoille.

Salmiakkihajonta

Lenkeillä voi olla 3 vaihtoehtoa, jotka nimetään A, B, C. Lisää salmiakkihajonta *Lisää hajonta* -painikkeella haluamaasi kohtaan radalla.

Lenkki voidaan sijoittaa ainoastaan henkilökohtaiselle radalle, ei viestiradoille.

Viestin jaksot

Viestin jaksoilla voi olla jopa 20 vaihtoehtoa, jotka nimetään A, B, C, ..., riippuen *Viestiosuuksia* -asetuksesta. Käytä radan alla olevan työkalurivin *Lisää jakso* -painiketta.

Katso lisätietoja aiheesta Condesin tuki viestiradoille sekä Jakson käyttäytyminen -valintaikkunasta.

Vapaa järjestys -rastit

Jos osa radan rasteista voidaan leimata vapaavalintaisessa järjestyksessä, käytä radan alla olevan työkalurivin *Vapaa järjestys* -painiketta merkitäksesi rastin *vapaa järjestys* -tyyppiseksi.

Kun käytetään *vapaa järjestys* -rasteja, niiden yhteydessä ei käytetä rastiväliiviivoja ja

niiden yhteydessä ei näytetä rastinnumeroja, ainoastaan rastin koodi.

Vapaassa järjestyksessä leimattavat rastit näytetään vihreällä taustalla tässä taulukossa.

Kartanvaihtorastit

Jos haluat jakaa radan useampaan osaan, voit määritellä rastin kartanvaihtorastiksi. Kartanvaihtorastit näytetään oranssilla taustalla tässä taulukossa.

Valintaikkunan vasemmanpuoleisessa osassa on radan tyyppin, lähdön/maalin, ratatulostuksen, rastimääritteiden ja arvioitujen kilpailijoiden asetukset.

Radan tyyppi

Valitse radan tyyppi:

Tavallinen rata

Normaali suunnistusrata, jonka rastit on numeroitu alkaen numerosta 1.

Pistesuunnistusrata

Rata koostuu rasteista, jotka voidaan hakea missä järjestyksessä tahansa. Jokaisesta rastista saa tietyn määrän pisteitä. Rata piirretään ilman viivoja rastien välillä. Rastista saatava pisteiden määrä näytetään rastiympyrän vieressä. Rastista saatavat pisteet syötetään *Rasti* –valintaikkunan *Tekstit, pistesuunnistus ja Tila* -välilehdellä.

Pyöräsuunnistusrata

Pyöräsuunnistuksen radan pituus lasketaan optimireitinvalintaa pitkin. Voit muokata rastivälien optimaalista reitinvalintaviivaa työkalurivin *Valitse reitinvalintaviiva* -työkalulla. Reitinvalintaviivaa käytetään ainoastaan radan pituuden laskentaan. Muokkaa tätä viivaa parhaan reitinvalinnan mukaan. Viiva EI tulosteta tulostuksissa.

Hiihtosuunnistusrata

Hiihtosuunnistusradalla on oletuksena piste jokaisen rastin keskipisteessä.

Tarkkuussuunnistusrata

Tarkkuussuunnistusradan rastimääritteissä on sarakkeessa B rastin koodin sijaan "A-B", "A-C", "A-D" tai "A-E". Tämä teksti kertoo tämän rastin kohdalla maastoon sijoitettujen rastilippujen määrän.

Rastireitti

Rata on merkitty maastoon yhtenäisellä viitoituksella ja kaikki radan rastit ovat tällä viitoituksella. Rata piirretään viivalla lähdöstä maaliin ja viitoituksen varrella on radan rastit. Radan pituus lasketaan viitoituksen pituuden perusteella.

Tukireitti

Vastaava kuin rastireitti, mutta rastit eivät ole välttämättä viitoituksella. Radan pituus lasketaan normaalin suunnistusradan tapaan rastilta rastille linnuntietä.

Lähtö

Radan lähtöpisteen koodi. Katso lisätietoja aiheesta Rasti.

Maali

Radan maalin koodi. Katso lisätietoja aiheesta Rasti.

Viestiosuuksia

Jos rata on viestirata, syötä tähän joukkueen juoksijoiden lukumäärä, eli osuuksien lukumäärän.

Pituus

Teksti, joka näkyy rastimääritteiden otsikossa *pituus* -kentässä.

Pituus voidaan laskea automaattisesti tai syöttää manuaalisesti. Tätä ohjaa:

Käytä laskettua pituutta

Valitse tämä valinta, jos haluat automaattisesti laskea radan pituuden rastien koordinaattien perusteella. Katso lisätietoja aiheesta Miten lasketaan ratojen pituudet.

Laske optimireitinvalinnan mukaan

Valitse tämä valinta, jos haluat, että radan pituus lasketaan piirretyn optimireitinvalintaviivan mukaan. Tämä on erityisesti pyöräsuunnistusratojen vaatimus.

Katso myös: Miten ratapituudet lasketaan.

Ratatulostus

Numeroiden muoto

Tämän asetuksen avulla voit määritellä, miten rastinumerot näkyvät kartalla. Valitse *Käytä vakioasetusta* -valinta, jos haluat, että numerot näytetään kuten ne on määritelty tapahtuman asetuksissa (*Ratojen asettelu* -valikon *Ratatulostuksen numeromuodot* -valikkovalinnalla)

Näytä maali vain viimeisessä osassa

Tällä valinnalla on merkitystä ainoastaan radoilla, joilla on kartanvaihto. Kun tämä valinta on valittuna, maali näytetään ainoastaan radan viimeisen osan kartalla. Jos valinta ei ole valittuna, maali näytetään kaikkien osien kartoilla.

Normaalisti kaikilla osilla tulisi olla myös maali, jotta kilpailija tarvittaessa aina tietää missä on maali.

Piirrä piste rastiympyrään

Valitse piirretäänkö kaikkien tämän radan rastien keskipisteeseen piste - kuten on vaatimus hiihtosuunnistusratojen kohdalla.

Rastiympyrä -valintaikkunassa voit rastikohtaisesti määritellä piirretäänkö piste. Tämä asetus on voimakkaampi kuin radan asetus.

Tapahtuman tiedot -valintaikkunassa voit määritellä, että KAIKILLA radoilla on piste rastiympyrässä. Tuo asetus voidaan kumota tämän valintaikkunan asetuksella.

Nousu (ei pakollinen)

Teksti, joka näkyy rastimääritteiden otsikossa *noususumma* -kentässä.

Laske noususumma automaattisesti

Kun valitset tämän valintaikkunan, Condes laskee yhteen kullekin rastivälille syötetyt nousut. Katso lisätietoja ohjeesta Miten radan noususumma lasketaan.

Erilliset rastimääritteet

Tämän asetuksen avulla voit määritellä näytetäänkö rastimääritteet teksti- vai

symbolimuotoisina [kun ne tulostetaan erillisinä ilman karttaa](#).

Rastimääritteiden asetukset [kartalla](#) määritellään kaksoisnapsauttamalla rastimääritettä kartalla.

Katso lisätietoja aiheesta Miten määritellään symboli- tai tekstirastimääritteet

Arvio osallistujamäärästä

Tässä kentässä näkyy kaikkien tätä rataa käyttävien sarjojen arvioitujen osallistujamäärien tai joukkueiden summa.

Kentällä on kaksi tilaa:

[Harmaa tausta](#)

Kentällä on harmaa tausta, jos olet luonut sarjoja, jotka käyttävät tätä rataa ja [syöttänyt arvioidun osallistujamäärän sarjalle](#). Tällöin kentässä näkyy sarjojen arvioitujen osallistujamäärien/joukkueiden summa.

[Valkoinen tausta](#)

Kentällä on valkoinen tausta (ja voit syöttää arvon kenttään), jos ET ole luonut yhtään tätä rataa käyttävää sarjaa, tai et ole syöttänyt arvioituja osallistujamääriä näille sarjoille.

Syötä arvioitu osallistujien määrä. Viestiradan kohdalla syötä arvioitu joukkueiden lukumäärä.

Katso lisätietoja aiheesta Miten rastin kuormitus lasketaan

Uusi rata -valintaikkuna

Olet luomassa uutta rataa. Syötä radan nimi ja paina OK.

[Radan nimi](#)

Syötä radan nimi.

[Ratatyyppi](#)

Valitse radan tyyppi:

[Tavallinen rata](#)

Normaali suunnistusrata.

[Pistesuunnistusrata](#)

Rata koostuu rasteista, jotka voidaan hakea missä järjestyksessä tahansa. Jokaisesta rastista saa tietyn määrän pisteitä. Rata piirretään ilman viivoja rastien välillä. Rastista saatava pisteiden määrä näytetään rastiympyrän vieressä. Rastista saatavat pisteet syötetään *Rasti* -valintaikkunan *Tila ja lisäteksti* -välilehdellä.

[Pyöräsuunnistusrata](#)

Pyöräsuunnistuksen radan pituus lasketaan parasta reitinvalintaa pitkin. Tästä syystä tällä ratatyypillä on "lisäviiva" lähdöstä maaliin, jolla radan pituus lasketaan. Tätä viivaa käytetään ainoastaan radan pituuden laskentaan. Muokkaa tätä viivaa optimireitinvalinnan mukaan. Viivaa ei tulosteta tulostuksissa.

[Hiihtosuunnistusrata](#)

Hiihtosuunnistusradalla on piste jokaisen rastin keskipisteessä.

[Tarkkuussuunnistusrata](#)

Tarkkuussuunnistusradan rastimääritteissä on sarakkeessa B rastin koodin sijaan "A-B", "A-C", "A-D" tai "A-E". Tämä teksti kertoo tämän rastin kohdalla maastoon sijoitettujen rastilippujen määrän.

Rastireitti

Rata on merkitty maastoon yhtenäisellä viitoituksella ja kaikki radan rastit ovat tällä viitoituksella. Rata piirretään viivalla lähdöstä maaliin ja viitoituksen varrella on radan rastit. Radan pituus lasketaan viitoituksen pituuden perusteella.

Tukireitti

Vastaava kuin rastireitti, mutta rastit eivät ole välttämättä viitoituksella. Radan pituus lasketaan normaalin suunnistusradan tapaan rastilta rastille linnuntietä.

Kopio radasta

Valitse olemassa oleva rata, jos haluat, että uuden radan pohjaksi kopioidaan jokin olemassa oleva rata. Jätä tämä kohta tyhjäksi, jos et halua tehdä kopiota olemassa olevasta radasta.

Tämä toiminto on hyödyllinen esim. Jos uusi rata poikkeaa vain vähän olemassa olevasta radasta.

Rata käytössä näissä näkymissä

Valitse onko rata käytössä vain yhdessä vai useamassa näkymässä. Näin voit organisoida ratoja, eli esimerkiksi radat, jotka on tarkoitus olla vain 1:10 000 kartalla, on vain tätä mittakaavaa käyttävässä näkymässä. [Tällä vähennetään riskiä, että rata tulostetaan väärässä mittakaavassa.](#)

Nimeä rasti uudelleen -valintaikkuna

Tämä valintaikkuna tulee näkyviin, kun olet muuttamassa rastin koodia.

Sinulla on kaksi vaihtoehtoa:

Nimeä uudelleen ja korvaa (oletus)

Valitsemalla tämän valinnan, muutat rastin koodin [JA samalla vanha koodi muunnetaan uudeksi koodiksi kaikilla radoilla](#) , jotka käyttävät tätä rastia.

Tämä valinta on erityisen käyttökelpoinen, kun haluat muuttaa rastin koodin siten, että kaikki rastilla käyneet radat käyvät siellä edelleenkin.

Nimeä uudelleen

Valitsemalla tämän valinnan, muutat ainoastaan rastin koodin. [Ratojen rasteja EI muuteta](#) .

Tämä valinta on erityisen käyttökelpoinen, jos haluat vaihtaa kaksi rastia keskenään muuttamatta ratoja.

[Käytä tätä valintaa kuitenkin varovasti:](#)

Kun valitset tämän valinnan, radat käyvät yhä rastilla, jolla on "vanha" koodi. Tällaista rastia ei ole kuitenkaan enää olemassa, joten varmista, että luot "vanhan" koodin mukaisen rastin uudelleen. Vain tällöin radat ovat edelleen virheettömät.

Radat -taulukko

Radat -taulukko on Excel -tyyppinen taulukko, jossa on [kaikki radat ja niiden asetukset](#) . Jokainen rata on omalla rivillään ja jokainen asetusta on omassa sarakkeessaan.

Ratojen muokkaus Radat -taulukossa ei ole mahdollista.

Jakson käyttäytyminen -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla määritellään, miten valittu jaksokäyttäytyy. Valitse yksi kolmesta jaksotyypistä.

Lisätietoja jaksotyypeistä saat aiheesta [Condesin tuki viestiradoille](#).

Viestin osuusjakso

Kun valitset jaksotyypiksi [viestin osuusjakso](#), valintaikkunan alaosassa näkyy osuustaulukko. Voit siirtää osuuksia hajontojen välillä napsauttamalla osuusnumeroa ja hiirellä vetämällä.

Alla olevassa esimerkissä osuudet 1 ja 3 juoksevat hajonnan A ja osuus 2 juoksee hajonnan B. Tällä tavoin voidaan osuudelle 2 antaa pidempi osuus kuin osuuksille 1 ja 2.

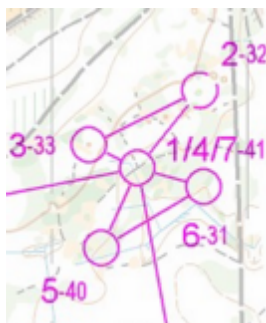
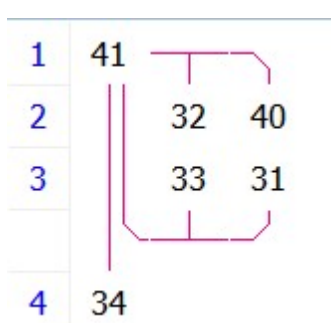
A	B	C
1	2	
3		

Hajontalenkien asetukset -valintaikkuna

Tämä valintaikkuna tulee näkyviin, kun lisäät hajontalenkit (silmukan) radalle. Sillä määritellään [hajontalenkkien lukumäärä](#).

Hajontalenkit alkavat keskusrastilta, jonka jälkeen juostaan hajontalenkki ja palataan keskusrastille ja juostaan seuraava hajontalenkki. Jotta juoksijoiden välille saadaan hajontaa, he juoksevat hajontalenkit eri järjestyksessä. [Condes luo tässä ratahajonnat](#).

Alla olevassa esimerkissä hajontalenkit on määritelty alkavan ensimmäiseltä rastilta, jonka jälkeen on kaksi hajontalenkkiä A ja B. Kahden hajontalenkin hajontaa kutsutaan yleensä [perhoslenkeiksi](#). Lopputuloksena on kaksi erilaista ratahajontaa, AB ja BA.

Rastivälin määrittelyn valintaikkunat

Rastivälin asetukset -valintaikkuna

Tämä valintaikkuna tulee näkyviin, kun kaksoisnapsautat rastiväliä. Sen avulla voidaan määritellä, miten rastiväliviiva näytetään ja miten se näkyy rastimääritteissä.

Onko tämä rastiväli vain tällä radalla?

Kahden rastin välillä oleva rastiväliviiva voi olla [yhteinen kaikille radoille](#) tai se voi olla [vain tietylle radalle](#).

Asetukset voidaan tallentaa kahdella tavalla:

1. Asetukset tallennetaan radalle ja koskevat näin vain tätä rataa.
2. Asetukset tallennetaan tapahtumaan ja koskevat näin kaikkia ratoja, joilla ei ole omia määrittelyjä tälle rastivälille.

Viivan muotoilut

[Rastivälillä on viitoitus](#)

Valitse tämä valinta, jos koko rastiväli on viitoitettu rastilta rastille. Rastiväliviiva näytetään katkoviivalla. Rastimääritteissä näkyy rivi [Viitoitettu rastiväli](#).

Huomaa: Et voi määritellä vain tietyn radan rastiväliä viitoitetuksi. Viitoitettu rastiväli voi olla viitoitettu vain tietyllä radalla.

Lisärastimäärite tälle rastivälille

Tällä asetuksella voit näyttää [Pakollinen ylityspaikka](#) -symbolin, [Pakollinen reitti kielletyn alueen läpi](#) -symbolin tai [vapaan tekstin](#) tämän rastivälin rastien rastimääriterivien välissä.

Huomaa: Pakolliset ylityspaikat TULEE näyttää kartalla, mutta tieto niistä on VAPAAEHTOINEN rastimääritteissä. Tietoa ei tarvitse lisätä rastimääritteisiin, ellei siitä ole merkittävää hyötyä osallistujalle.

Huomaa: Jos olet valinnut [Rastivälillä on viitoitus](#) -valinnan, tämä asetusta ei ole mahdollinen. Rastimääritteisiin lisätään automaattisesti viitoituksesta kertova rivi.

Vielä sananen hyvästä ratasuunnittelusta:

Kun kilpailijoiden tulee seurata pakollista viitoitusta, sijoita rasti pakollisen viitoituksen alkuun ja viitoita reitti rastilta alkaen. Älä käytä viitoituksia, jotka eivät ala rastilta. Tämä varmistaa oikeudenmukaisuuden kaikille.

Rastivälin noususumma -valintaikkuna

Tämä toiminto löytyy [Rastivälit - Nousu](#) -valikkovalinnasta tai rastivälin ponnahdusvalikosta [Nousu](#) -valinnasta.

Tällä valintaikkunalla voit syöttää rastivälin nousun. Rastivälien nousuja käytetään, kun Condes laskee radan kokonaisnousun summaamalla kunkin rastivälin nousun.

Katso lisätietoja aiheesta [Miten radan noususumma lasketaan](#).

Rastivälien noususumma -taulukko

Rastivälien noususumma -taulukko on Excel -tyyppinen taulukko, jossa luetellaan kaikki rastivälit ja kullekin rastivälille syötetyt nousut.

Rastivälien nousuja käytetään, kun Condes laskee radan kokonaisnousun summaamalla kunkin rastivälin nousun.

Tällä hetkellä taulukon tietoja ei voi muokata. Käytä sen sijaan [Rastivälin nousu -valintaikkunaa](#).

Katso lisätietoja aiheesta [Miten radan noususumma lasketaan](#).

Kopioi kohteet -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla voit kopioida/tuoda rasteja, ratoja ja sarjoja olemassa olevasta tapahtumatiedostosta nykyiseen Condes -tapahtumatiedostoon.

Voit joko kopioida [koko rasti/rata/sarja -kohteet](#), eli kaiken minkä Condes on tallentanut kohteesta tai voit kopioida [ainoastaan kohteen tunnisteet](#).

Pelkästään tunnisteiden kopioiminen voi olla hyödyllistä esim. silloin kun haluat tapahtumaan "tyhjät" radat mallitiedostosta. Mallitiedostoa voidaan käyttää uudelleen ja uudelleen määrittelemään standardiradat ja -sarjat.

Kopioi kohteet -valintaikkuna voidaan avata seuraavasti:

- Käyttämällä [Rasti](#)-, [Rata](#)- tai [Sarja](#) -valikoiden [Tuo](#) -toimintoja
- Painamalla työkalurivin [Tuo tiedostosta](#) -painiketta [Rastit](#)-, [Radat](#)- tai [Sarjat](#) -taulukossa.

Ennen kuin tämä valintaikkuna tulee näkyviin, sinulta kysytään tiedoston nimeä, josta tietoja tuodaan:

[Avaa tiedosto](#) -valintaikkuna tulee näkyviin. Valitse haluamasi tiedosto ja paina [Avaa](#) -painiketta.

Tämä valintaikkuna tulee näkyviin. Valintaikkunassa on kaksi osaa: vasemmanpuoleisessa on [lähdetiedoston](#) rastit/radat/sarjat ja oikeanpuoleisessa on [nykyisen tapahtumatiedoston](#) rastit/radat/sarjat.

1. Valitse valintaikkunan välilehtien avulla haluatko kopioida rastit, radat vai sarjat.
2. Valitse rastit/radat/sarjat, jotka haluat kopioida.
3. Kopioi kohteet (tai niiden tunnisteet).

Virhemahdollisuus: Condes kopioi aina lähdetiedoston tallennetusta versiosta. Jos sinulla on lähdetiedosto avoinna Condesissa, ja sinulla on tallentamattomia muutoksia, ne eivät tule mukana kopioinnissa.

Sarjat -taulukko

Sarjat -taulukko on Excel -tyyppinen taulukko, jossa on [kaikki sarjat ja niiden tiedot](#). Jokainen sarja on omalla rivillään ja jokainen tieto on omassa sarakkeessaan.

Sarjat -taulukon avulla muokataan sarjan tietoja. Kaksoisnapsauttamalla solua pääset muokkaamaan asetuksen arvoa.

Sarja

Sarjan nimi.

Rata

Sen radan nimi, jota tämä sarja käyttää.

Rastimäärite

Valitse, haluatko teksti- tai symbolimuotoiset rastimääritteet.

Kilpailijoita

Voit syöttää [arvioidun osallistujamäärän tässä sarjassa](#). Tietoa käytetään laskettaessa radan ja rastien kuormitusta.

Viestiradan kohdalla syötä tähän [arvioitu joukkueiden lukumäärä](#).

Näkymän asetusten valintaikkunat

Kartan asetukset -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla asetetaan valitun näkymän kartan asetukset.

Huomaa: Kartan asetukset -valintaikkunan asetukset koskevat valittuna olevaa näkymää. Jos haluat määritellä asetukset jollekin toiselle näkymälle, valitse tämä näkymä ensin pudotusvalikosta.

Taustakartalle on kolme vaihtoehtoa:

1. Taustakartta ei ole käytössä näkymässä lainkaan.
2. Taustakartta voi olla [karttatiedosto](#). Määrittelemääsi karttatiedostoa käytetään taustakarttana tässä näkymässä
3. Taustakartta voi olla [linkitetty toiseen näkymään](#). Käytetään toisen näkymän karttatiedostoa.

Normaalisti käytetään vaihtoehtoa 1. Vaihtoehto 2 on käyttökelpoinen, jos haluat tulostaa saman kartan kahdessa eri mittakaavassa tai haluat muuten erilaiset layoutit. Tällöin linkität näkymän 2 näkymän 1 karttaan ja määrittelet näkymille eri tulostusmittakaavat.

Condes lukee karttatiedoston, kun sen tulee näyttää tai tulostaa kartta, mutta Condes ei muuta karttatiedoston sisältöä.

Mikä karttatiedosto

Valitse (yllä olevien vaihtoehtojen 1-3 mukaan):

1. [Älä käytä karttatiedostoa](#)
2. [Käytä eri karttatiedostoa tässä näkymässä](#)
3. [Käytä samaa karttaa kuin näkymässä](#)

Condes voi käsitellä OCAD -karttatiedostoja (.ocd) (versio 6 tai uudempi), bittikarttatiedostoja (.bmp/.gif/.jpg/.png/.tif) ja Windowsin Metatiedostoja (.wmf/.emf).

Käytä eri karttatiedostoa tässä näkymässä -asetukset

Tiedosto

Tämä on "linkki" karttatiedostoon. Käytä [Etsi](#) -painiketta tiedoston etsimiseen.

Condes lukee tiedoston sisällön, mutta ei muuta sitä.

Asetukset

Tätä painiketta painamalla pääsee syöttämään kartan asetuksia, kuten bittikartan resoluution.

Tärkeää bittikarttojen kohdalla: On tärkeää, että bittikarttatiedoston resoluutio (dpi) on oikein syötetty. Muutoin Condes ei pysty näyttämään karttaa oikeassa mittakaavassa.

Normaalisti Condes pystyy lukemaan resoluution tiedostosta, mutta joissain tapauksissa tämä tieto puuttuu tiedostosta ja resoluutio tulee syöttää manuaalisesti.

Tiedoston avauksessa Condes varoittaa, että se ei löydä resoluutiota tiedostosta ja että se käyttää oletuksena 100x100 dpi arvoa, mutta sinun tulee syöttää oikeat arvot painamalla [Asetukset](#) -painiketta.

Maastokoordinaatit

Jos bittikarttatiedostolle löytyi World File -tiedosto, kartta on geo -viitattu. Painamalla tätä painiketta näet World File -tiedostosta luetut maastokoordinaatit ja voit syöttää koordinaattijärjestelmän määrittelevän UTM -vyöhykkeen.

OCAD piirroskohteet

OCAD -karttatiedosto saattaa sisältää piirroskohteita. Kun valitset tämän valinnan, OCAD -tiedoston piirroskohteet. Voit käyttää tätä valintaa, vaikka OCAD -kartta itse olisi määritelty piilottamaan piirroskohteet. Katso lisätietoja OCADin piirroskohteista OCADin dokumentaatiosta.

Näytä OCADin taustakartat

Valitse tämä valinta, jos haluat näyttää OCADin taustakartat.

OCAD -tiedosto saattaa viitata ns. taustakarttoihin. Ne ovat erillisiä tiedostoja, joihin pelkästään viitataan OCAD -karttatiedostosta. Taustakartat ovat yleensä bittikarttatiedostoja tai OCAD -karttatiedostoja. Katso lisätietoja OCAD -taustakartoista OCADin dokumentaatiosta.

Käytä päälletulostusta väreille, jotka on merkitty OCAD -kartassa päälletulostus (Overprint) -väreiksi

Kun valitset tämän valinnan, kaikille OCAD -kartan väritasoille, jotka on merkitty **Overprint (läpikuultava)** -väreiksi OCADin väritaulukossa, käytetään simuloitua päälletulostusta.

Simuloitu päälletulostus simuloi offset -tulostusta spottiväreillä. Tämä tekee kohteista läpinäkyviä ja alla olevat kohteet näkyvät.

Huomaa: Kaikki PostScript -tulostimet eivät tue tätä ominaisuutta.

Tavallisesti tämä valinta tulee olla valittuna. Jotkut tulostinajurit eivät kuitenkaan tue tätä ominaisuutta (tai ominaisuuden toteutuksessa on virheitä, eikä se toimi oikein). Tämä voidaan kiertää poistamalla tämä ominaisuus käytöstä.

Sijoita rataväri tulostettaessa OCADin väritasossa seuraavan OCAD -värin yläpuolelle

Kun tulostetaan tulostimella (kuten PostScript -tulostimella), joka ei tue simuloitua päälletulostusta, voit **matkia läpikuultavaa tulostusta** sijoittamalla ratatulostuksen värin jonkun tietyn OCAD -kartan väritason alapuolelle.

Tämä on kuitenkin huono korvaava toiminta simuloitulle päälletulostukselle, EIKÄ SEN KÄYTTÖ OLE SUOSITELTAVAA.

Jos esimerkiksi sijoitat ratatulostuksen värin mustan, ruskean ja sinisen OCAD -kartan väritason alapuolelle, ratamerkinnot eivät peitä mustia ja ruskeita kohteita, kuten kiviä, kuoppia ja pieniä oja.

Podotusvalikko sisältää valitun OCAD -kartan väritasot. Valitse väritaso, jonka yläpuolelle haluat ratatulostuksen tulevan.

Käytä samaa karttaa kuin näkymässä -asetukset

Näkymä

Valitse näkymä, jonka karttaa haluat käyttää tämän näkymän taustakarttana. Voit valita ainoastaan sellaisen näkymän, jolla on oma karttatiedosto.

Linkitä myös ulkoasu ja käytä grafiikkakohteita tästä näkymästä

Valitse tämä valinta jos haluat linkittää myös ulkoasun, eli valitun näkymän grafiikkakohteet näytetään myös tässä näkymässä.

Mittakaava

Jos karttatiedosto on [OCAD -tiedosto](#), Condes lukee kartan mittakaavan suoraan OCAD -tiedostosta ja näkyy tässä kentässä.

Jos karttatiedosto on [bittikarttatiedosto](#) tai [Windows Metatiedosto](#), muista syöttää oikea mittakaava tähän kenttään.

[Ratojen pituuden laskennan kannalta on tärkeää, että mittakaava on oikea.](#)

Tulostusmittakaava

Määrittele millä mittakaavalla tämän näkymän kartta ja radat tulostetaan.

Jos haluat saman kartan tulostettavan kahdella eri mittakaavalla, voit käyttää kahta näkymää, joissa on sama kartta (Valitse [Käytä samaa karttaa kuin näkymässä](#) -valinta), mutta kahta eri tulostusmittakaavaa.

Bittikartan asetukset -valintaikkuna

Tässä valintaikkunassa voit syöttää kartasta muodostetun bittikartan asetuksia. [Bittikartan resoluutio](#) syötetään vaaka- ja pystysuuntaisena dpi –arvona (pistettä tuumalle).

Tavallisesti Condes saa dpi –tiedon suoraan karttatiedostosta, mutta joskus tätä tietoa ei ole tiedostosta saatavissa.

Jos karttatiedostossa ei ole dpi –arvoa, Condes näyttää [oletusarvoina 100 dpi kumpaankin suuntaan](#). Jos resoluutiot ovat jotkin muut, syötä arvo itse.

Jos syötetyt dpi –arvot ovat väärin, kartan koko on väärin ja koordinaatit eivät ole oikein - kartta tulostetaan väärässä mittakaavassa ja automaattisesti lasketut ratapituudet ovat väärin.

Metatiedoston asetukset

Tässä valintaikkunassa voit syöttää kartasta muodostetun metatiedoston koon. Kartan koko syötetään kartan leveytenä ja korkeutena millimetreinä.

Tavallisesti Condes saa kokotiedot suoraan karttatiedostosta, mutta joskus tätä tietoa ei ole tiedostosta saatavissa.

Jos karttatiedostossa ei ole kokotietoja saatavilla, syötä arvot itse.

Jos syötetyt kokotiedot ovat väärin, kartta on väärän kokoinen ja koordinaatit ovat väärin - kartta tulostetaan tällöin väärässä mittakaavassa ja automaattisesti lasketut ratapituudet ovat väärin.

Maastokoordinaatit -valintaikkuna

Tässä valintaikkunassa näytetään World File -tiedostosta luetut maastokoordinaatit. Näillä on merkitystä ainoastaan silloin kun [karttatiedosto on bittikarttatiedosto ja se on geo -viitattu](#), eli World File -tiedosto tulee bittikartan mukana.

Geo -viitatus OCAD -karttatiedoston maastokoordinaatit tulevat OCAD -karttatiedostossa, eikä OCAD -kartan mukana tule World File -tiedostoa..

Jos et halua käyttää maastokoordinaatteja, poista [Käytä maastokoordinaatteja](#) -valinta.

Rastien asetukset -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla asetetaan [nykyisen näkymän rastiympyröiden](#) käyttäytymisen asetukset.

Huomaa: [Rastien asetukset](#) -valintaikkunan asetukset koskevat valittuna olevaa näkymää. Jos haluat määritellä asetukset jollekin toiselle näkymälle, valitse tämä näkymä ensin pudotusvalikosta.

Condes käsittelee [yhtä rastijoukkoa](#) yhdessä tapahtumatiedostossa. Samaa rastia voidaan käyttää kaikissa näkymissä, sillä on sama tyyppi, rastimääräite leimasinkuvio jne. [riippumatta missä näkymässä se on](#).

Rastiympyrän käyttäytymistä voidaan kuitenkin kontrolloida erikseen jokaisessa näkymässä.

Rastiympyrät voivat olla erilliset näkymälle tai ne voivat olla linkitetyt toisen näkymän rasteihin.

Erilliset rastit vai linkitetyt rastit?

Käyttäytymiselle on kaksi vaihtoehtoa:

1. [Jos käytät eri rasteja](#), rastiympyrän sijainti on eri tälle näkymälle ja voit siirtää rasteja riippumatta muista näkymistä.
2. [Jos käytät linkitettyjä rasteja](#) toiseen näkymään, rastiympyröiden sijainnit ovat samat näissä näkymissä. Jos siirrät rastia yhdessä näkymässä - toisen näkymän rasti siirtyy myös.

Vaihtoehto 1) on käyttökelpoinen, jos käytät samoja rasteja täysin eri kartoilla. Vaihtoehto 2) on käyttökelpoinen, jos kaksi karttaa on suhteessa toisiinsa, esimerkiksi jos kyseessä on sama kartta eri mittakaavassa.

Linkitettyjen rastien asetukset

[Näkymä](#)

Valitse näkymä, jonka haluat olevan rastien [lähdenäkymänä](#). Voit valita vain sellaisen näkymän, jolla on omat rastit.

[Käytä myös samaa rastiympyröiden ja rastiväliviivojen katkoja](#)

Valitse tämä valinta, jos haluat käyttää samoja rastiympyröiden katkoja ja rastiväliviivan muotoiluja kuin lähdenäkymässä. Jos et valitse tätä valintaa, voit muokata rastiympyröiden katkoja ja rastiväliviivoja erikseen kummassakin näkymässä.

[Käytä myös samaa symboleita](#)

Valitse tämä valinta, jos haluat käyttää samoja kiellettyjä alueita, reunaviivoja, juomapaikkoja, ensiapupaikkoja jne. kuin lähdenäkymässä.

Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkuna

Rastiiympyröiden mitat (Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkuna)

Tätä valintaikkunaa käytetään määrittelemään [valitun näkymän rastiiympyröiden mitat](#).

Huomaa: Asetukset vaikuttavat kaikkiin valintaikkunan otsikossa näkyvän näkymän ratoihiin. Jos haluat muokata jonkun toisen näkymän asetuksia, valitse ensin tämä näkymä rataeditorissa.

Symbolit ja standardimitat

IOF julkaisee kuvausohjeita, jotka sisältävät myös ratamerkintöjen symbolit. Eri kuvausohjeita on normaalisuunnistukselle (ISOM 2017 ja ISSOM201x sprintille), pyöräsuunnistukselle (MTBO 2010) ja hiihtosuunnistukselle (Ski-O 2014). Symbolit ovat suurelta osin samat, mutta mitat vaihtelevat kuvausohjeiden välillä. [Jotta oikeiden symboleiden ja mittojen valinta olisi helppoa, voit tämän valintaikkunan avulla valita käytössä olevista kuvausohjeista sopivimman.](#)

Kuvausohjeen valinta ottaa käyttöön kyseisen kuvausohjeen mukaiset rastiiympyröiden ja viivojen mitat. Voit halutessasi myös käyttää oikeanpuoleisen taulukon omia mittoja. [Lisämitat ja fontit](#) -välilehdellä on vielä lisämittoja.

Kuvausohje kontrolloi oikeanpuoleisen taulukon mittoja. [Huomaa, että kun valitset kuvausohjeen, nämä mitat eivät ole enää käytettävissä \(näkyvät harmaina\), eikä arvot vastaa kuvausohjeen arvoja.](#)

Mitat voi määritellä 0,01 mm tarkkuudella.

[Rastiiympyröiden halkaisija](#)

Määrittele rastiiympyröiden koko.

[Lähtökolmion sivun pituus](#)

Määrittele lähtökolmion koko.

[Maalin halkaisija \(sisempi ja ulompi\)](#)

Määrittele maalin ympyröiden koko.

[Rastiväliviivan paksuus](#)

Määrittele rastiväliviivan paksuus.

[Rastiiympyrän viivan paksuus](#)

Määrittele rastiiympyrän viivan paksuus.

[Reunaviivan paksuus](#)

Määrittele reunaviivan paksuus.

Numeroiden korkeus

Määrittele rastinumeroiden korkeus.

Yleiset asetukset

LATAA omat vakioasetukset

Painamalla tätä painiketta lataat tämän valintaikkunan arvot tallentamiisi omiin vakioarvoihin.

TALLENNA omat vakioasetukset

Painamalla tätä painiketta tallennat tämän valintaikkunan arvot omiksi vakioarvoiksi.

Palauta Condesin oletusarvot

Painamalla tätä painiketta palautat tämän valintaikkunan arvot Condesin oletusarvoihin.

Viivanpaksuudet

Tätä valintaikkunaa käytetään määrittelemään rastiväliiviivojen [valittuna olevassa näkymässä](#).

Huomaa: Tämän valintaikkunan asetukset koskevat valittuna olevaa näkymää. Jos haluat määritellä asetukset jollekin toiselle näkymälle, valitse tämä näkymä ensin pudotusvalikosta.

Tämän valintaikkunan asetukset ovat mittoja, joita ei hallita minkään IOF -kuvausohjeen mukaan. Eli ne ovat riippumattomia [Ratatulostuksen symbolit](#) -sivun asetuksiin.

Lisämitat (mm)

Tässä määritellään "Kaikki rastit" -rastiympyröiden koko sekä rastiympyrän ja rastiväliiviivan väli.

Rastiväliiviivojen leikkaus

Tässä määritellään, leikataanko rastiväliivivoja automaattisesti, jos ne leikkaavat muita rastiväliivivoja tai rastinumeroita.

Valkoinen reunus rastiympyröissä, rastinumeroissa ja rastiväliivoissa

Tässä määritellään, onko ratasymboleilla valkoinen reunus, jotta ne erottuvat mahdollisimman hyvin kartalta. Tässä on kolme eri asetusta:

[Valkoinen reunus rastiympyröille](#)

Valitse tämä valinta, jos haluat piirtää valkoisen reunuksen rastiympyröille.

[Valkoinen reunus rastinumeroille](#)

Valitse tämä valinta, jos haluat piirtää valkoisen reunuksen rastinumeroille ja rastikoodeille.

[Valkoinen reunus rastiväliivoille](#)

Valitse tämä valinta, jos haluat piirtää valkoisen reunuksen rastiväliivoille.

Rastinumeroiden ja -koodien fontit

Tässä määritellään ratatulostuksen fontti ja korkeus. **Huomaa:** Rastinumeroiden korkeus ei ole muokattavissa, jos [Ratatulostuksen symbolit](#) -välilehdellä on valittu kuvausohje. Arvo on harmaana eikä se vastaa kuvausohjeelta käytettyä arvoa.

Yleiset asetukset

[LATAA omat vakioasetukset](#)

Painamalla tätä painiketta lataat tämän valintaikkunan arvot tallentamiisi omiin vakioarvoihin.

[TALLENNA omat vakioasetukset](#)

Painamalla tätä painiketta tallennat tämän valintaikkunan arvot omiksi vakioarvoiksi.

[Palauta Condesin oletusarvot](#)

Painamalla tätä painiketta palautat tämän valintaikkunan arvot Condesin oletusarvoihin.

Ratatulostuksen väri

Huomaa: Asetukset vaikuttavat kaikkiin valintaikkunan otsikossa näkyvän näkymän ratoihin. Jos haluat muokata jonkun toisen näkymän asetuksia, valitse ensin tämä näkymä rataeditorissa.

Päälletulostus

[Käytä päälletulostusta ratasymboleille](#)

Valitse tämä valinta jos haluat käyttää [päälletulostus -efektiä](#) ratatulostuksessa.

Päälletulostus -efekti tulostuksessa tarkoittaa, että ratatulostus ei peitä kokonaan karttaa rastiympyröiden ja viivojen alla, vaan näet karttaa myös viivojen alta. Muutoin viiva peittää kaiken altaan.

Tämä jäljittelee todellista offset -painoa, mutta ei ole tällä hetkellä 100% oikea jäljittely.

Huomaa, että PostScript -tulostimet eivät tule päälletulostusta. Condes voi simuloida tätä efektiä myös tällöin, katso lisätietoja Yleiset asetukset tälle tietokoneelle -aiheesta.

[Älä käytä päälletulostusta rastimääritteille](#)

Valitse tämä valinta jos haluat käyttää [päälletulostus -efektiä](#) myös rastinumeroille (ja rastikooduille).

Ratatulostuksen väri

Ratatulostuksessa käytettävä väri. Väriä käytetään viivoihin ja tekstiin (rastinumerot) ratoja tulostettaessa.

Tätä väriä käytetään [tulostettaessa](#) tulostimelle tai [vietäessä](#) PDF-, EPS-, OCD- ja bittikarttatiedostoihin.

Rastireittiviivan väri

Rastireittiradan ja Tukireittiradan lähdöstä maaliin piirrettävän rastireittiviivan väri.

Yleiset asetukset

LATAA omat vakioasetukset

Painamalla tätä painiketta lataat tämän valintaikkunan arvot tallentamiisi omiin vakioarvoihin.

TALLENNA omat vakioasetukset

Painamalla tätä painiketta tallennat tämän valintaikkunan arvot omiksi vakioarvoiksi.

Palauta Condesin oletusarvot

Painamalla tätä painiketta palautat tämän valintaikkunan arvot Condesin oletusarvoihin.

Näkymän aktiiviset radat -valintaikkuna

Tässä valintaikkunassa näytetään kaikki tapahtuman radat.

Poistamalla valinnan tai lisäämällä valinnan, kontrolloit [mitkä radat ovat aktiivisia valitussa näkymässä](#).

Jos rata ei ole aktiivinen, sitä ei esimerkiksi näytetä tulostuksen valinnoissa, kun tämä näkymä valitaan.

Kartan siirto-ohjeet

Tämä toiminto helpottaa siirtämään karttaa suhteessa Condesin koordinaattijärjestelmään.

Toiminto löytyy valikkovalinnalla [Näkymä - Siirrä karttaa](#).

Kuvitellaan, että olet tehnyt tapahtuman ratoja ja olet nyt saanut uuden version tapahtuman kartasta. Tämän kartan koordinaatit eivät kuitenkaan ole aivan samat kuin vanhan version. Jos otat uuden karttaversioon käyttöön tapahtumassa, rastit eivät enää ole oikeissa paikoissaan kartalla.

Tämä ongelma poistetaan siirtämällä karttaa suhteessa Condesin koordinaattijärjestelmään. Tämä voidaan tehdä tällä toiminnolla.

On tärkeää muistaa, että siirrät ainoastaan karttaa. [Rasteja ei tule siirtää](#). Toimintamalli voidaan ajatella siten, että karttaa siirretään rastien mukaan.

1. Etsi rasti tai kohdistusristi, jonka tarkan sijainnin kartalla tiedät.
2. Paina hiiren kakkospainiketta kartalla [rastin oikealla paikalla](#). Pidä hiiren kakkospainike painettuna.
3. Siirrä hiiri kohtaan, [jossa rastiympyrä on](#) ja vapauta hiiren kakkospainike.
4. Vahvista painamalla [OK](#), että siirto oli sitä mitä halusit.

Skaalaa rastien koordinaatit tässä näkymässä

Näytä/piilota kartan väritasoja -valintaikkuna

Tässä valintaikkunassa näytetään näkymän OCAD -kartalle määritellyt väritasot.

Valitsemalla tai poistamalla väritason, kontrolloit [mitkä väritasot näytetään](#).

Tätä voidaan käyttää tulostettaessa erikoiskarttoja harjoitustapahtumia varten.

Näytä/piilota kartan symboleita -valintaikkuna

Tässä valintaikkunassa näytetään näkymän OCAD -kartalla määritellyt symbolit.

Valitsemalla tai poistamalla symbolin valinnan, kontrolloit [mitkä symbolit näytetään](#).

Tätä voidaan käyttää tulostettaessa erikoiskarttoja harjoitustapahtumia varten.

Rata-asettelun asetusten valintaikkunat

Ratatulostuksen numeron muoto -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan asetuksilla määritellään [kaikkien näkymien yhteiset ratatulostuksen numeroiden muodot](#).

Nämä asetukset koskevat kaikkia näkymiä.

Numeron oletusmuoto

Tämän valintalistan avulla voit valita, millaisena rastin ja/tai koodin numero näytetään rastiympyrän vieressä. Käytössäsi on useita eri muotoja. Oletuksena on näyttää rastin järjestysnumero rastiympyrän vieressä. Tämä voidaan muuttaa myös sellaiseksi, että myös rastin koodi näytetään.

Näytä vapaasti kierrettävien rastien koodit

Valitse tämä valinta, jos haluat näyttää vapaasti kierrettävien rastien koodit. Jos tämä valinta ei ole valittuna tällaisten rastien vieressä ei näytetä mitään.

Numeron muoto pistesuunnistusradalle

Tämän valintalistan avulla voit valita, millaisena pistesuunnistusradalla rastin ja/tai koodin numero näytetään rastiympyrän vieressä. Voit valita eri muotoja, kuten Vain pisteet, koodi, tai näiden yhdistelmiä.

LATAA omat vakioasetukset

Painamalla tätä painiketta korvataan tämän valintaikkunan asetukset omiksi vakioasetuksiksi tallentamalla asetuksilla.

TALLENNA omat vakioasetukset

Painamalla tätä painiketta tallennetaan tämän valintaikkunan asetukset omiksi vakioasetuksiksi.

Palauta Condesin oletusarvot

Painamalla tätä painiketta palautetaan kaikki tämän valintaikkunan asetukset Condesin vakioasetusten mukaisiksi.

Teksti kartan kääntöpuolella -valintaikkuna

Tällä toiminnolla määrittelet kartan kääntöpuolelle tulostettavan tekstisivun asetukset. Tekstien avulla voit tunnistaa radan tai kun kartta tulostetaan viestijoukkueelle, tunnistaa joukkueen ja osuuden.

Toiminto löytyy [Ratojen asettelu - Määritä kartan kääntöpuolen tekstit](#) -valikkovalinnalla.

Tämä määrittely koskee kaikkia näkymiä.

Tekstisivu tulostetaan ainoastaan silloin, kun tulostat [Tulosta radat -valintaikkunasta](#), kun määrittelet sen tulostettavaksi valintaikkunassa. Tekstisivu lisätään myös PDF -tiedostoon, kun viet

kartat ja radat PDF -tiedostoon [Vie radat PDF -tiedostoksi -valintaikkunassa](#).

Voit määritellä yksittäiset tulostettavat [tekstielementit](#)

[Yksittäisille radoille](#) tulostettavat tekstit

- Radan nimi
- Sarjan nimet

[Viestiradoille](#) tulostettavat tekstit

- Joukkuenumero
- Osuus
- Joukkueen nimi
- Sarjan tai radan nimi
- Osallistujan nimi
- Viestin hajonta

Muotoilu

[Sivun suunta](#)

Pysty tai vaaka

[Vaakasuuntainen taseaus](#)

Tasataanko teksti vaakasuunnassa sivun vasempaan reunaan, oikeaan reunaan tai keskelle

[Pystysuuntainen taseaus](#)

Tasataanko teksti pystysuunnassa sivun yläosaan, alaosaan tai keskelle

[Fontti](#)

Käytettävä fontti

[Kehys](#)

Näytetäänkö tekstin ympärillä suorakaiteen muotoinen kehys

[Sisämarginaali](#)

Marginaali kehyksen sisäpuolella

LATAA omat vakioasetukset

Painamalla tätä painiketta lataat tämän valintaikkunan arvot tallentamiisi omiin vakioarvoihin.

TALLENNA omat vakioasetukset

Painamalla tätä painiketta tallennat tämän valintaikkunan arvot omiksi vakioarvoiksi.

Palauta Condesin oletusarvot

Painamalla tätä painiketta palautat tämän valintaikkunan arvot Condesin oletusarvoihin.

Viestijoukkueen määrittelyvalintaikkunat

Uusi viestijoukkue

Tätä toimintoa käytetään uuden viestijoukkueen luomiseen. Se on käytettävissä ainoastaan silloin, kun [Viestijoukkueet](#) on aktiivisena.

Ennen kuin painat [Luo Joukkue](#) -painiketta, valitse uudelle [joukkueelle numero](#) ja joukkueen [sarja tai rata](#). Joukkueen numero identifioi joukkueen, eli sen tulee olla eri kuin tapahtumatiedostossa jo olevilla joukkueilla.

Voit luoda [tyhjän joukkueen](#), eli joukkueen, jonka osuuksille ei ole määritelty ratahajontoja, tai voit antaa [Condesin valita ratahajonnat joukkueen osuuksille](#).

Condes tarjoaa joukon [vaihtoehtoja ratahajontojen valitsemiseksi joukkueelle](#):

[Minimoi käytettyjen ratahajontojen lukumäärä](#)

Condes käyttää mahdollisimman vähän eri ratahajontoja. Kun tulostat radat offset - painossa, haluat mahdollisesti mahdollisimman vähän erilaisia tulostettavia ratoja, jotta tulostuskustannukset olisivat mahdollisimman vähäiset.

Toisen ja sitä seuraavien uusien joukkueiden kohdalla Condes yrittää - milloin vain mahdollista - käyttää ensimmäisen joukkueen ratahajontoja, mutta eri järjestyksessä. Kun kaikki permutaatiot on käytetty, Condes lisää uusia ratahajontoja mukaan.

[Salli osittain "päällekkäiset" joukkueet](#)

Jossain vaiheessa, kun luot uusia joukkueita, kaikki ratahajontojen permutaatiot on käytetty, eikä ole enää mahdollista luoda uutta joukkuetta ilman, että käytettäisiin samaa ratahajontaa samalla osuudella kahdella eri joukkueella.

Kun nyt valitset tämän valinnan, Condes sallii kahdella joukkueella olevan saman ratahajonnat [yhellä osuudella](#). Jos tämä valinta ei ole valittuna, Condes ei salli samaa ratahajontaa kahdella eri joukkueella samalla osuudella.

[Salli identtiset joukkueet](#)

Jos jatkat uusien joukkueiden luomista, jossain vaiheessa kaikki mahdolliset eri joukkuehajonnat on jo käytetty, ja jotta uusia joukkueita voidaan luoda, tarvitsee käyttää samaa joukkuehajontaa kuin on jo jollain toisella joukkueella.

Kun nyt valitset tämän valinnan, Condes sallii kahdella joukkueella olevan samat ratahajonnat kaikilla osuuksilla (sama joukkuehajonta). Toinen vaihtoehto tämän valinnan käytölle on lisätä uusia jaksoja radalle.

Viestijoukkueiden joukkuehajonnat

Viestitapahtuman kohdalla tulee pitää kirjaa kaikista viestijoukkueista, erityisesti joukkueiden käyttämistä hajonnoista. Tämä toiminto on tarkoitettu tähän.

Tämä ikkuna sisältää [kaikki joukkueet taulukkomuodossa](#). Kullakin joukkueella on numero ja mahdollisesti joukkueen nimi, joukkue kuuluu sarjaan tai rataan ja sillä on joukkueen jäsenet, jotka juoksevat eri osuudet. Voit syöttää uusia joukkueita, ja muokata ja poistaa olemassa olevia joukkueita.

Uusi joukkue... ☐ Poista joukkueet Muodosta joukkueen hajonnat... ☐ Tulosta... ☐ PDF... ☐ Kopioi leikepöydälle Merkitse joukkueet tul...

	Joukkueum...	Joukkueen nimi	Sarja	Rata	Osuus 1		Osuus 2		Osuus 3		Viime
					Hajonta:		Hajonta:		Hajonta:		
	[-] Rata: D110										
	[-] Sarja:										
	1161			D110	☐	CaBaBB	☐	BbaAA	☐	AaAb	19-09
	1167			D110	☐	CaBaBA	☐	AbaAB	☐	BaAb	19-09
	1165			D110	☐	AaBaBA	☐	BbaAB	☐	CaAb	19-09
	1164			D110	☐	CaAaAA	☐	AbaBB	☐	BaBb	19-09
	1150			D110	☐	AaAaAA	☐	BbaBB	☐	CaBb	19-09
	1151			D110	☐	BaAaAA	☐	CbaBB	☐	AaBb	19-09
	1152			D110	☐	CaAaAA	☐	AbaBB	☐	BaBb	19-09
	1153			D110	☐	AaBaBA	☐	BbaAB	☐	CaAb	19-09
	1154			D110	☐	BaBaBA	☐	CbaAB	☐	AaAb	19-09
	1155			D110	☐	CaBaBA	☐	AbaAB	☐	BaAb	19-09
	1156			D110	☐	AaAaAB	☐	BbaBA	☐	CaBb	19-09
	1163			D110	☐	BaAaAA	☐	CbaBB	☐	AaBb	19-09
	1157			D110	☐	BaAaAB	☐	AbaBA	☐	CaBb	19-09
	1158			D110	☐	CaBaAB	☐	AbaBA	☐	BaAb	19-09
	1159			D110	☐	AaAaBB	☐	BbaAA	☐	CaBb	19-09
	1162			D110	☐	AaAaAA	☐	BbaBB	☐	CaBb	19-09
	1160			D110	☐	BaAaBB	☐	AbaAA	☐	CaBb	19-09
	1166			D110	☐	BaBaBA	☐	CbaAB	☐	AaAb	19-09
	[-] Rata: D12										
	[-] Sarja:										

Tässä esimerkissä ei käytetä sarjoja, joten radan nimi on D110. Joukkueiden nimiä ei ole vielä syötetty. Tällä hetkellä on syötetty 18 joukkuetta ja kullekin niille on annettu joukkuehajonta. Condes on tarkastanut, että joukkuehajonnat ovat oikein. [Jos joukkuehajontojen tarkistuksessa havaitaan epäjohtomukaisuuksia, joukkueen numero ja hajonta näytetään punaisella.](#)

Voit syöttää joukkueet suoraan Condesissa. Jos joukkueet on kuitenkin syötetty tulospalveluohjelmassa, voit tuoda joukkueet - ilman sidottuja ratahajontoja - XML -tiedostona IOF:n v.3 -muodossa, [TeamCourseAssignment](#) -tiedostona. Voit tuoda tällaisen tiedoston työkalurivin [Tuo XML -tiedostosta](#) -painikkeella. Tuonti tukee myös [joukkuejoukkojen yhdistämistä](#) , jos olet jo luonut joitakin joukkueita Condesissa ja haluat tuoda muutkin joukkueet tulospalveluohjelmasta.

Tämän jälkeen annat [kullekin joukkueelle ratahajonnat](#) , joko manuaalisesti syöttämällä hajontakoodin, tai antamalla Condesin jakaa ratahajonnat joukkueelle Muodosta joukkueelle hajonnat -painikkeella. Voit valita erilaisista strategioista ratahajontojen jakoon. Condes voi esimerkiksi käyttää samaa ratahajontaa kun on jo käytetty muissa joukkueissa, mutta eri järjestyksessä, tai Condes voi varmistaa mahdollisimman erilaiset hajonnat.

Lopuksi, [tulostetaan kunkin juoksijan kartat](#) , kartan kääntöpuolelle tulostetaan joukkueen numero ja osuus, ja joukkueet viedään hajontoineen takaisin tulospalveluohjelmaan leimantarkastusta varten.

Uusi joukkue...

Avaa valintaikkuna, jossa voit luoda yhden tai useamman uuden joukkueen. Voit luoda tyhjiä joukkueita (ei hajontoja asetettuna) tai kokonaan hajonnat syötettyjä joukkueita.

Poista joukkueet...

Poista valitut joukkueet

Muodosta joukkueen hajonnat...

Avaa valintaikkuna, jonka avulla voit antaa valituille joukkueille ratahajonnat niille osuuksille, joille sitä ei vielä ole.

Tulosta...

Avaa [Tulosta radat](#) -valintaikkuna, jolla voit tulostaa kartat niille joukkueen jäsenille, joille ei ole karttoja vielä tulostettu. Condes tallentaa jokaisen joukkueenjäsenelle merkinnän onko kartta tulostettu tai viety PDF -tiedostoon. Voit manuaalisesti poistaa merkinnän, jos haluat tulostaa ne uudelleen.

PDF...

Avaa Vie radat PDF -tiedostoksi -valintaikkunan, jolla voit viedä kartat niille joukkueen jäsenille, joille ei ole karttoja vielä viety. Condes tallentaa jokaisen joukkueenjäsenelle merkinnän onko kartta tulostettu tai viety PDF -tiedostoon. Voit manuaalisesti poistaa merkinnän, jos haluat viedä ne uudelleen.

Kopioi leikepöydälle

Kopioi taulukon tiedot leikepöydälle sarkaineroteltuna tekstinä.

Merkitse joukkueet tulostukseen

Tyhjennä valittuna olevien joukkueiden jäsenten tulostettu -merkinnän. Jos yhtään riviä ei ole valittuna, merkintä poistetaan kaikilta riveiltä.

Merkitse joukkueet tulostetuiksi

Aseta valittuna olevien joukkueiden jäsenten tulostettu -merkinnän. Jos yhtään riviä ei ole valittuna, kaikki rivit merkitään.

Näytä rintanumero ja nimi

Oletuksena rintanumero ja nimi -sarakkeet ovat piilotettu. Tällä painikkeella näytät/piilotat nämä sarakkeet.

Tuo XML -tiedostosta...

Avaa valintaikkuna, jolla voit tuoda viestijoukkueet XML -tiedostosta, [TeamCourseAssignment](#) -muodossa.

Vie XML...

Vie kaikki viestijoukkueet XML -tiedostoon TeamCourseAssignment -muodossa. Näin voit viedä joukkueet hajontoineen tulospalveluohjelmaan.

Älä unohda viedä myös ratoja XML -tiedostoon, koska itse rastit ovat vain ratatiedostossa.

Tulostuksen valintaikkunat

Tulosta radat -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla voit tulostaa radat ja kartat.

Valintaikkunan oikeassa osassa on tapahtuman radat. Valintaikkunan vasemmassa osassa on tulostuksen asetukset.

Tulostettavien ratojen tai sarjojen valinta

Rata tai sarja valitaan tulostettavaksi valitsemalla sen nimen edessä oleva valinta. Voit valita niin monta rataa tai sarjaa kuin haluat. Jos valitset [Radat](#) -otsikon, jokainen rata tulostetaan. Jos valitset [Sarjat](#) -otsikon, jokainen sarja tulostetaan.

Jos rata on [viestirata](#) tai radalla on [lenkkejä](#), radan nimen vasemmalla puolella on [+](#) -laatikko. Napsauttamalla hiirellä [+](#) -laatikosta, radan hajonnat saadaan näkyviin. Voit valita tulostettavaksi yksittäisen hajonnat valitsemalla hajonnat numeron vieressä olevan valinnan, tai voit tulostaa kaikki hajonnat valitsemalla radan nimen vieressä olevan valinnan.

Jos radalla on yksi tai useampia [kartanvaihtoja](#), radan nimen tai hajonnat numeron edessä on [+](#) -laatikko, josta napsauttamalla saadaan näkyviin radan osat. Voit tulostaa yhden tai useamman osan valitsemalla osan numeron vieressä olevan valinnan, tai voit tulostaa kaikki osat valitsemalla radan nimen (hajonnat numeron) vieressä olevan valinnan.

Tulostettavan näkymän valinta

Tässä toiminnossa tulostetaan kukin näkymä erikseen. Valitse ensimmäiseksi tulostettava näkymä. Jos rata jakaantuu useammalle näkymälle, kukin osa tulee tulostaa erikseen. Condes ei valitettavasti (vielä) tue eri näkymien tulostusta samalle sivulle.

Tulostusmittakaava

Jos haluat muuttaa tulostusmittakaavaa, avaa halutun näkymän [Kartan asetukset -valintaikkuna](#).

Tulostusalueen valinta

Condesissa on kolme valintaa, jotka määrittelevät tulostettavan alueen:

Valinta	Mikä alue tulostuu?
Määritelty tulostusalue	Condes tulostaa alueen, joka on määritelty nykyiselle radalle tai näkymälle. Tulostusalueen saat näkyviin Tulostusalue - Näytä/piilota kehys -valikkovalinnalla. Kaksoisnapsauttamalla kehystä voi määritellä onko tulostusalue yhteinen kaikille radoille vai onko jokaisella radalla oma tulostusalue.

Koko näkymän
alue

Condes tulostaa [valitun näkymän](#)
tulostusalueen mukaisen alueen.

Radan alue

Condes tulostaa alueen, jonka
[määrittelee kaikkein etäisimmällä](#)
[toisistaan olevat radan osat](#)
(piislukien rastimääritteet jne.)

Rastimääritteet ja radan symbolit (kielletyt alueet, juomapisteet jne.) näkyvät tulosteessa, jos ne mahtuvat mukaan määriteltyn tulostusalueeseen.

Kuinka monta sivua jokaisesta radasta tulostetaan

Voit valita [Yksi jokaista rataa](#) tai [Täytä sivu radan kopioilla](#).

Jos olet valinnut [Yksi jokaista rataa](#) -valinnan, Condes yrittää sijoittaa radat sivuille siten, että mahdollisimman vähän sivuja tulostuu.

Tämä tarkoittaa sitä, että jos yhdelle sivulle mahtuu useampi rata, Condes täyttää sivun useammalla radalla.

Jos tulostusalue on liian suuri yhdelle sivulle, voit valita [Tulosta vain kunkin radan 1. sivu](#) -valinta, jos haluat, että rata ei jakaannu useammalle sivulle.

Jos haluat tulostaa tekstisivun (kuten on määritelty [Teksti kartan kääntöpuolella -valintaikkunassa](#)) kartan kääntöpuolelle, valitse [Tulosta sarja/ratanimi kääntöpuolelle](#) -valinta. Tämä valinta on valittavissa vain, jos olet rajoittanut tulostuksen yhteen sivuun per rata.

Toisaalta, jos olet valinnut [Täytä sivu radan kopioilla](#) -valinnan, Condes tulostaa yhdelle sivulle niin monta tätä samaa rataa kuin sivulle mahtuu.

Kun Condes sijoittaa useita ratoja (tai kopioita samasta radasta) sivulle, Condes käyttää optimointia, joka minimoi sivun tyhjän alueen ja samalla tekee ratojen leikkauksen mahdollisimman helpoksi.

Väli (mm)

Määrittele kuinka paljon tulostetaan ratojen väliin, jos samalle sivulle tulostetaan useampi rata.

Limitys

Määrittele kuinka paljon tulostus limittyy viereisille sivuille, kun tulostus jakaantuu useammalle sivulle.

Tulostinajuri ei aina tarjoa Condesille luotettavaa tietoa tulostusalueen koosta, joten ilman limitystä saattaa käydä niin, että viereisten sivujen kartanosien välistä puuttuu osa.

Tulosta kaikki valitut radat samalle kartalle

Valitse tämä valinta, jos haluat tulostaa, esimerkiksi harjoituksia varten, useamman radan samalle kartalle.

Tulosta kartta

Valitse tämä valinta, jos haluat tulostaa kartan radan yhteydessä. Muutoin rata tulostetaan ilman karttaa.

Sivun keskelle

Jos tämä valinta ei ole valittuna, tulostus tasataan sivun vasempaan yläkulmaan. Valitse tämä valinta, jos haluat tulostaa tulostuksen sivun keskelle.

Tulosta vaakaan

Jos tämä valinta on valittuna, tulostus tehdään vaakasuuntaan (ei pystysuuntaan).

Tulosta

Tulosta valitut radat.

Esikatselu

Esikatsele tulostettavia ratoja

Sulje

Sulje valintaikkuna.

Tulosta rastimääritteet -valintaikkuna

Tässä valintaikkunassa valitaan mitkä rastimääritteet tulostetaan erillisinä kartasta ja radasta.

Valintaikkunan oikeassa osassa on tapahtuman sarjat ja radat. Voit valita sarjan tai radan valitsemalla sen vasemmalla puolella olevan valinnan.

Jos valitset [Sarjat](#) –valinnan, kaikki tapahtuman sarjat tulostetaan. Jos valitset [Radat](#) –valinnan, kaikki tapahtuman radat tulostetaan.

Voit valita niin monta rataa ja/tai rataa kuin haluat. Condes yrittää sijoittaa rastimääritteet niin, että mahdollisimman monta rastimääritettä mahtuu yhdelle sivulle.

Jos valitset vain yhden radan, Condes sijoittaa yhdelle sivulle niin monta tämän radan rastimääritettä kuin sivulle mahtuu.

Jos valitset [viestisarjan tai –radan](#), kaikki radan hajonnat tulostetaan.

[Viestisarjojen ja -ratojen](#) kohdalla on + -laatikko nimen edessä. Napsauttamalla + -laatikkoa saat näkyviin radan hajonnat. Sitten voit valita haluamasi hajonnat.

Radoilla, joilla on [kartanvaihto](#), Condes tulostaa automaattisesti erilliset rastimääritteet jokaiselle radanosalle.

[Ruudun koko](#) –kenttään voit syöttää rastimääriteruudun koon. Oletusarvo on 7 mm.

Tulosta tarkistusleimaukset -valintaikkuna

Tässä valintaikkunassa valitaan mitkä tarkistusleimaukset tulostetaan. Tarkistusleimaukset voidaan tulostaa, jos jokaiselle rastille on määritelty tarkistusleima tai leimasinkuvio.

Valintaikkunan oikeassa osassa on tapahtuman sarjat ja radat. Voit valita sarjan tai radan valitsemalla sen vasemmalla puolella olevan valinnan.

Jos valitset [Sarjat](#) –valinnan, kaikki tapahtuman sarjat tulostetaan. Jos valitset [Radat](#) –valinnan, kaikki tapahtuman radat tulostetaan.

Jos valitset [viestisarjan tai –radan](#), kaikki radan hajonnat tulostetaan.

Radoilla, joilla on [kartanvaihto](#), Condes tulostaa vain yhden leimausruudukon, jossa on koko rata.

Vientivalintaikkunat

Vie ratatiedot XML –tiedostoksi -valintaikkuna

Tämän toiminnon avulla voit viedä **ratatiedot XML (eXtended Markup Language) –tiedostoon**. Tämä muoto on määritelty IOF Interface Standards –projektissa, josta löydät lisätietoja IOF:n kotisivulta osoitteesta <http://www.orienteering.org> (IOF / IT Commission / Interface Standards project).

Toiminnon tuloksena on tiedosto, joka sisältää tiedot rastien sijainneista, radoista ja sarjoista. Jokaisen radan kohdalla on lueteltu sitä käyttävät sarjat ja sen rastit. Myös rastivälien pituudet ovat mukana.

Nämä tiedot voidaan tuoda tapahtuman tulospalveluohjelmaan leimantarkastusta varten. Lisäksi nämä tiedot voidaan tuoda erilaisiin väliaikojen analysointiohjelmiin.

Kun painat **Vie** –painiketta, Condes kysyy vietävän tiedoston nimeä.

Tiedostotyyppi

Valitse joko **IOF Version 1.0**, **IOF Version 2.0** tai **IOF Version 3.0**. Suositeltava muoto on versio 3.0. IOF Versiot 1.0 ja 2.0 on käytettävissä ainoastaan yhteensopivuuden turvaamiseksi.

Koodaus

Valitse joko **ISO-8859-1** tai **UTF-8**. Tämä on tiedoston merkkien koodaustapa. UTF-8 on mahdollinen ainoastaan jos Condes on Unicode -tilassa ja on tällöin suositeltava koodaustapa, koska tämä koodaus pystyy käsittelemään Unicode -standardin 16-bittisiä merkkejä. ISO-8859-1 on standardi Windowsin merkkijoukko ja tällä koodatut tiedostot saattavat riippua tiedoston muodostavan tietokoneen merkkijoukosta.

Näkymä (rastien koordinaateille)

Vietävän tiedoston **rastit** -osa (controls) sisältää rastipisteiden koordinaatit. Näiden koordinaattien yksikkö on millimetrejä tulostetulla kartalla.

Vientitiedosto voi sisältää ainoastaan yhden koordinaattiparin rastia kohden.

Tästä syystä sellaisten tapahtumien kohdalla, joissa on käytössä useampi kartta, on tärkeää valita näkymä, jotta tiedostoon siirtyy oikeat koordinaattiparit.

Ei "CourseID" -tageja

Vain IOF XML version 2 kohdalla: Jotkut tulospalveluohjelmat luottavat siihen, että jokaisella radalla on tiedostossa ratanumero (CourseID). Condes voi tarvittaessa lisätä tämän numeron tiedostoon - poista tällöin tämä valinta.

Huomaa, että Condesin antama ratanumero jokaiselle radalle pysyy samana koko tämän tapahtumatiedoston olemassa olon ajan.

Virhemahdollisuus: Jos nimeät radan uudelleen, sen ratanumero (CourseID) säilyy samana. Näin tapahtuu myös silloin kun nimeät radan uudelleen ja luot uuden radan tällä vanhalla nimellä. Kun tällöin teet viennin, radan nimelle on sidottuna eri ratanumero, koska kyseessä on täysin uusi rata. Tässä piilee virhemahdollisuus, jos tulospalveluohjelma olettaa saman nimisen radan olevan aina myös saman numeroinen.

Viestiradat

IOF XML version 3 kohdalla tiedosto sisältää täydelliset **hajonnat**. Kunkin radan kohdalla tiedostossa on kaikki (valitut) ratahajonnat. Kukin ratahajonta on "rata", jossa on kaikki radan rastit. Hajonnat on merkitty "CourseFamily" -kohteella, mikä kertoo mihin ratahan ne

kuuluu.

[IOF XML versiossa 2](#) on neljä vaihtoehtoa:

Ratahajontoina

Radan kaikki hajonnat on "CourseVariation" -kohteina "Course" -kohteen sisällä, mikä kertoo, että hajonnat kuuluvat yhteen. Tämä on perinteinen IOF XML version 2 tapa.

Erillisinä ratoina

Jokaisesta hajonnasta tulee erillinen "Course" -kohde. Tämä vaihtoehto on yhteensopiva "yksinkertaisen" ratamallin kanssa, jollainen on käytössä esimerkiksi Emit eTiming -ohjelmassa.

OS2003 yhteensopivina jaksoina

Radan kaikki hajonnat on "CourseSection" -kohteina (jaksoina) "Course" -kohteen sisällä. Tulospalveluohjelma osaa muodostaa kokonaiset radat CourseSection -jaksoista.

Yhden miehen viestiratoina

Jokainen viestirata tulkitaan yhden miehen viestiratana, jossa kokainen kilpailija juoksee kaikki osuudet. Eli "yhden miehen viestiradat" viedään erillisinä ratoina.

Vie radat PDF -tiedostoiksi -valintaikkuna

Tällä toiminnolla [viet kartat ja radat PDF -tiedostoon](#) (Portable Document Format). PDF on suosituin tiedostomuoto useimmissa tulostuspalveluissa ja voit yleensä lähettää PDF -tiedoston tulostuspalveluun kartan ja ratojen tulostusta varten. Lisäksi PDF -tiedostoa voidaan jatkokäsitellä joissain piirto-ohjelmissa kuten Adobe Illustratorissa.

Tämä voit tehdä

Kun viet PDF -tiedostoon, valitse ensin [käytettävä näkymä](#) ja [vietävät radat](#). Jos käytät useampia näkymiä, tee erilliset viennit kullekin näkymälle. Viedyt radat ovat omina sivuina yhdessä PDF -tiedostossa.

Oletuksena jokainen rata on yhdellä sivulla, ja Condes muuttaa sivun kokoa, jotta rata mahtuu siihen.

Jos tarkoituksenas on lähettää viety PDF -tiedosto tulostettavaksi tulostuspalveluun, kannattaa valita jokin [standardi sivukoko, kuten A3 tai A4](#). Tällöin Condes tulostaa jokaisen radan erilliselle sivulle ja keskittää radan sivulle. Jos rata ei mahdu yhdelle sivulle, Condes jakaa radan useammalle sivulle.

Jos halutaan tehokkaampaa paperinkäyttöä, Condes voi sijoittaa useamman kopion samasta radasta - useamman eri radan - yhdelle sivulle. Voit esimerkiksi sijoittaa neljä A5 -kokoista rataa A3 -paperille. Tämä valinta on vastaava kun löytyy [Tulosta kartat ja rata -valintaikkunasta](#) ratojen tulostuksessa suoraan tulostimelle.

Valitse vietävät radat

Valitse mitkä radat haluat viedä valitsemalla ne vasemmanpuoleisesta luettelosta. Jos radalla on hajontoja, voit valita kunkin hajonnan erikseen. Jos radalla on kartanvaihtoja, voit valita koko radan ja/tai yksittäisen osan.

Jos olet luonut viestijoukkueita, voit valita joukkueiden ja osuuksien luettelosta ja tulosta erikseen kunkin joukkueen ja osuuden kartan. Samalla voidaan myös tulostaa joukkueen numero ja osuus kartan kääntöpuolelle.

Näkymäasetukset

Näkymästä

Valitse mitä näkymää käytetään, eli mitä karttaa ja grafiikkaulkoasua käytetään.

Vie näkymän tulostusmittakaavassa

Tämä valinta on oletuksen valittuna ja vieti tehdään näkymän tulostusmittakaavassa. Poista tämä valinta, jos haluat viedä jossain muussa mittakaavassa.

Myös kartta

Jos tätä valintaa ei ole valittuna, karttaa ei viedä vientitiedostoon.

Vie kaikki valitut radat samalle kartalle

Valitse tämä valinta, jos haluat viedä kaikki valitut radat samalle kartalle. Tämä on tarkoitettu harjoitustapahtumiin, jossa juokset useamman radan peräjälkeen.

Tulostusalue

Condes tarjoaa kolme valintaa vientialueen koon määrittelyyn:

Valinta	Mikä alue tulostuu?
Määritelty tulostusalue	Condes tulostaa alueen, joka on määritelty nykyiselle radalle tai näkymälle.
Koko näkymän alue	Condes tulostaa valitun näkymän tulostusalueen mukaisen alueen .
Radan alue	Condes tulostaa alueen, jonka määrittelee kaikkein etäisimmällä toisistaan olevat radan osat (pois lukien rastimääritteet jne.)

Rastimääritteet ja radan symbolit (kielletyt alueet, juomapisteet jne.) viedään, jos ne mahtuvat mukaan määriteltyyn tulostusalueeseen.

Kuinka monta jokaisesta radasta?

Nämä valinnat ovat käytettävissä ainoastaan silloin, kun standardipaperikoko on valittuna sivun asetuksista. Jos [Sovita sivu ratakokoon](#) -valinta on valittuna, yksi kartta sijoitetaan jokaiselle sivulle ja sivun koko muutetaan, jotta kunkin radan valittu tulostusalue mahtuu sivulle.

[Yksi jokaista rataa](#)

Jos radan tulostusalue on pienempi kuin valittu paperikoko, sivu täytetään eri radoilla.

Jos radan tulostusalue on suurempi kuin on valittu paperikoko, rata jaetaan useammalle sivulle, ellei [Vain radat 1. sivu](#) -valinta ole valittuna.

[Täytä sivu radan kopioilla](#)

Jos radan tulostusalue on tarpeeksi pieni, jotta useampi kopio mahtuu samalle sivulle, sivu täytetään identtisillä kopioilla.

[Tulosta vain kunkin radan 1. sivu](#)

Vaikka rata ei mahdu yhdelle sivulle, ainoastaan ensimmäinen sivu tulostetaan.

[Vie kaikki valitut radat samalle kartalle](#)

Valitse tämä valinta, jos haluat viedä kaikki valitut radat samalle kartalle. Tämä on tarkoitettu harjoitustapahtumiin, jossa juokset useamman radan peräjälkeen.

Renderointiasetukset...

Painamalla tätä painiketta, näytölle tulee [PDF Renderointi](#) -valintaikkuna.

PDF -tiedoston sivuasetukset

Voit valita joko Kaikki radat yhteen PDF -tiedostoon tai Jokainen rata omaan PDF -tiedostoon.

Paina PDF -sivun asetukset... -painiketta avataksesi [Vientisivun asetukset -valintaikkunan](#)

Paina Marginaalit ja limitys... -painiketta avataksesi [Ratatulostuksen asetukset](#) -valintaikkunan. Tämä painike on käytettävissä ainoastaan silloin, kun olet valinnut standardisivukoon.

Kääntöpuolen tulostus

Tällä valinnalla voit tulostaa sarjan nimen/radan nimen/joukkueen nimen/joukkueen numeron jne. kartan kääntöpuolelle.

Condes lisää uuden sivun jokaisen karttasivun perään. Lisäsivulla näytetään radan nimi ja/tai joukkueen numero ja osuus. Lisäsivu on tarkoitus tulostaa kartan kääntöpuolelle, kun tulostus tehdään kaksipuolisella tulostimella.

Voit valita tulostetaanko kääntöpuoli ensin vai vasta kartan jälkeen. Jollain tulostimilla on parempi tulostaa ensin vähemmän mustetta sisältävä sivu.

PDF renderointi -valintaikkuna

Tämä valintaikkuna aukeaa Vie radat PDF -tiedostoihin -valintaikkunan [Renderointiasetukset](#) -painikkeella. Valintaikkunassa määritellään, miten rata, kartta ja grafiikka renderöidään PDF -sivulle.

[Käytä tulostuksessa](#)

Tällä asetuksella määritellään, miten päälletulostus käsitellään PDF -tiedoston luonnissa, sekä kartan värien että ratatulostuksen kohdalla.

Tässä on kaksi vaihtoehtoa: [Päälletulostus -operaattori](#) ja [Blend mode DARKEN](#). Oletusarvo on Blend mode DARKEN.

Näiden kahden välillä ei ole käytännössä mitään näkyvää eroa.

Kun valitset Päälletulostus -operaattori -vaihtoehdon, sinun tulee varmistaa, että ohjelma, jolla PDF -tiedostoa katsotaan ja tulostetaan, on määritelty simuloimaan päälletulostusta. Esimerkiksi Adobe Readerin kohdalla tulee määritellä, että Adobe Reader näyttää päälletulostuksen, muutoin se jättää päälletulostuksen huomioimatta.

Kun käytetään Blend mode DARKEN -vaihtoehtoa, tällaista ei tarvitse ottaa huomioon.

[Upotetut bittikartat](#)

[Pienennä bittikartan resoluutiota](#)

Jos karttatiedosto tai grafiikkakohde on bittikarttatiedosto, Condes muodostaa bittikartan DPF -tiedostoon bittikartan alkuperäisessä resoluutiossa. Voit käyttää tätä valintaa, jos haluat pienentää PDF -tiedostoon muodostettavien bittikarttojen resoluutiota. Tämä voi pienentää PDF -tiedostojen kokoa, mutta bittikartta on huomomman laatuinen ja sumea.

Grafiikkakohteiden resoluutio bittikarttana

Condes muodostaa alun perin WMF/EMF -muodossa olleet grafiikkakohteen bittikartoiksi PDF -tiedostoon. Tällä määrittelet näiden bittikarttojen resoluution. Oletusarvona on 600 dpi, joka on riittävä useimmissa tapauksissa. Voit valita tarkemman resoluution laadukkaampaa tulostusta varten.

Vie radat EPS –tiedostoiksi -valintaikkuna

Tällä toiminnolla voit viedä [radat](#) ja [rastimääritteet](#) EPS -tiedostoksi (Encapsulated PostScript).

EPS -tiedosto on suosituin muoto useimmissa kopio/tulostuslaitoksissa ja voit yleensä lähettää EPS -tiedoston suoraan tulostuslaitokseen kartan ja radan tulostusta, tai radan tulostusta olemassa olevan kartan päälle, varten.

Vaihtoehtoisesti EPS –tiedostoja voidaan käyttää piirto-ohjelmissa, kuten Adobe Illustrator, jos halutaan muokata ratoja lisää tai yhdistää ne karttaan kartan ja radan tulostusta varten.

EPS -tiedostojen viennissä on joitain vaihtoehtoja

Condes voi viedä:

1. [jokaisen radan omaan EPS -tiedostoon](#). EPS -tiedoston tulostusalue on radan alue. Tämä vaihtoehto on hyödyllinen, kun EPS -tiedostoa tarvitsee käsitellä ennen tulostusta.
2. Condes voi [yhdistää useamman radan](#) (tai useamman kopion samasta radasta) samalle sivulle. EPS -tiedoston tulostusalue on kiinteän kokoinen, esimerkiksi A3, ja Condes täyttää tämän sivun. Tämän vaihtoehto on hyödyllinen kun lähetät tiedostot suoraan tulostuslaitokseen.

Nämä vaihtoehdot ovat vastaavat kuin löydät [Tulosta radat ja kartat -valintaikkunasta](#).

Älä unohda tutkia muodostettua EPS -tiedostoa ennen lähetystä eteenpäin. Käytettävissä on useita ilmaisia ohjelmia, jotka voivat lukea EPS -tiedostoja, kuten IrfanView ja GSView (GhostScript). IrfanView näyttää tiedostot hieman karkeina, mutta on hieman nopeampi kuin GSView. GSView näyttää tiedostot pehmeämmin ja hienommin.

Valitse vietävät radat

Valitse vietävät radat. Jos valitset [Radat](#), kaikki radat viedään.

Näkymäasetukset

Näkymästä

Valitse mitä näkymää käytetään, eli mitä karttaa ja grafiikkaulkoasua käytetään.

Vie näkymän tulostusmittakaavassa

Tämä valinta on oletuksen valittuna ja vienti tehdään näkymän tulostusmittakaavassa. Poista tämä valinta, jos haluat viedä jossain muussa mittakaavassa.

Myös kartta

Jos tätä valintaa ei ole valittuna, karttaa ei viedä vientitiedostoon.

Vie kaikki valitut radat samalle kartalle

Valitse tämä valinta, jos haluat viedä kaikki valitut radat samalle kartalle. Tämä on tarkoitettu harjoitustapahtumiin, jossa juokset useamman radan peräjälkeen.

Tulostusalue

Condes tarjoaa kolme valintaa vientialueen koon määrittelyyn:

Valinta	Mikä alue tulostuu?
Määritelty tulostusalue	Condes tulostaa alueen, joka on määritelty nykyiselle radalle tai näkymälle.
Koko näkymän alue	Condes tulostaa valitun näkymän tulostusalueen mukaisen alueen .
Radan alue	Condes tulostaa alueen, jonka määrittelee kaikkein etäisimmällä toisistaan olevat radan osat (pois lukien rastimääritteet jne.)

Rastimääritteet ja radan symbolit (kielletyt alueet, juomapisteet jne.) viedään, jos ne mahtuvat mukaan määriteltyyn tulostusalueeseen.

Sivun asetukset

Määrittele näiden asetusten avulla kunkin vietävän tiedoston sivun koko sekä mitä on milläkin sivulla.

Sivukoko

Voi olla joko [Sovita sivu ratakokoon](#), [jokin valmiiksi määritellyistä](#) tai [Oma koko](#).

Jos valitset [Sovita sivu ratakokoon](#), Condes vie jokaisen radan omaan tiedostoon. Tiedoston tulostusikkunan ([bounding box](#)) koko on sama kuin vietävän alueen koko.

Jos valitset jonkin valmiiksi määritellyn koon, tiedoston tulostusikkunan koko on vakiokoko ja voit nyt valita joko täyttää sivu saman radan kopioilla tai niin monella eri radalla kuin valitulle sivukoolle mahtuu.

Jos valitset [Oma koko](#), voit syöttää sivun koon. Muutoin tämä valinta käyttäytyy samoin kuin valmiiksi määritellyn koon kohdallakin.

Voit valita joko [Pysty-](#) tai [vaakatulostuksen](#).

Jos valitset [Yksi jokaista rataa](#) -valinnan, Condes yrittää mahduttaa radat mahdollisimman vähäisille sivuille. Tämä tarkoittaa sitä, että jos sivulla on tilaa useammalle radalle, Condes täyttää sivun eri radoilla.

Toisaalta, jos olet valinnut [Täytä sivu yhdellä radalla](#) -valinnan, Condes tulostaa yhdelle sivulle niin monta samaa rataa kuin sivulle mahtuu.

[Väli \(mm\)](#) kertoo kuinka paljon jätetään väliä ratojen väliin.

Kun Condes sijoittaa useita ratoja (tai kopioita samasta radasta) sivulle, Condes käyttää optimointia, joka minimoi sivun tyhjän alueen ja samalla tekee ratojen leikkauksen mahdollisimman helpoksi.

Kaikki mustana

Jos valitset tämän valinnan, sekä rastimääritteet että radat viedään mustana EPS -tiedostoon. Muutoin käytetään muualla määriteltyjä värejä.

Myös kartta

Jos valitset tämän valinnan, kartta viedään myös.

Vientisivun asetukset -valintaikkuna

Tämä valintaikkuna on [Vie radat PDF -tiedostoihin -valintaikkunan](#) ja [Vie radat EPS -tiedostoihin -valintaikkunan](#) alivalintaikkuna. Näillä asetuksilla määritellään vientitiedoston [sivun koko](#).

Sivukoko

Sivun kooksi voidaan asettaa [Sovita sivu ratakokoon](#), joku valmiiksi [määritellyistä sivukoko-arvoista](#) tai [Oma koko](#).

Sovita sivu ratakokoon -sivukoko on normaali asetus, joka toimii useimmissa tapauksissa. Se tarkoittaa sitä, että kun PDF- tai EPS -tiedosto muodostetaan, Condes tekee jokaisesta sivusta riittävän suuren, jotta koko vientialue mahtuu sivulle ja voit olla varma, että osaa kartasta ei leikata pois. Tämä tarkoittaa sitä, että tiedoston jokaisen sivun koko saattaa olla eri, jos ratojen tulostusalueen koko on eri.

Määritely sivukoko tai oma koko tulee valita vain silloin, kun tulostat useita karttoja samalle sivulle. Tämä voi olla hyödyllistä esimerkiksi silloin, kun lähetät kartat tulostettaviksi tulostuspalveluun.

Vie radat bittikarttatiedostoiksi -valintaikkuna

Tällä toiminnolla voit tehdä bittikarttatiedoston [kartasta](#), [radasta](#) ja [rastimääritteistä](#).

Bittikarttatiedostot ovat erittäin käytännöllisiä, jos haluat julkaista kartan ja radat internetissä.

Condes vie jokaisen radan omaan bittikarttatiedostoon.

Rastimääritteet viedään radan kanssa, jos Condesin asetuksissa on määritelty rastimääritteet tulostettavaksi kartalle.

Jos valitset [Radat](#), kaikki radat viedään (jokainen omaan tiedostoon).

jos kartta on geo -viitattu, eli Condes pystyy laskemaan vietävän bittikarttatiedoston vasemman yläkulman maastokoordinaatit, Condes vie myös World File -tiedoston bittikarttatiedoston lisäksi. Katso lisätietoja aiheesta [Geo -viittaukset ja maastokoordinaatit](#)

[Vientimittakaava](#)

Radat viedään tiedostoon tällä mittakaavalla. Jos Condesin kartan mittakaava on esim. 1:15 000, se on oletuksena tässä kohdassa.

[Tiedostotyyppi](#)

Condes voi tehdä joko JPG, BMP, PNG ja TIF -tiedostoja. JPG, PNG ja TIF -tiedostot ovat pakattuja, joten ne vievät yleensä vähemmän levytilaa ja niiden siirtämiseen internetiin menee vähemmän aikaa. Pakkaus kuitenkin heikentää laatua jonkin verran.

[Värimäärä](#)

Tämä valinta on käytettävissä ainoastaan BMP -tiedostojen kohdalla. Valitse joko 16 bittiä pikselille tai 24 bittiä pikselille. Suunnistuskarttojen kohdalla 16 bit on täysin riittävä värimäärä.

Resoluutio (dpi)

Resoluutiolla kerrotaan [montako pikseliä \(väripistettä\) tiedostossa on tuumalla](#). Mitä suurempi resoluutio on, sitä laadukkaampi lopputulos. Tiedoston koko kasvaa kuitenkin jyrkästi resoluution kasvaessa, joten älä käytä liian suurta resoluutiota. Jotta Condes voi tehdä bittikarttatiedoston syötetyn resoluution mukaisesti, levyllä tulee olla riittävästi tilaa. Myös tiedoston muodostusaika kasvaa jyrkästi resoluution kasvaessa.

Vie radat OCAD -tiedostoiksi -valintaikkuna

Tällä toiminnolla voit viedä [radat ja rastimääritteet Condesista OCAD –tiedostoiksi](#). Tämän jälkeen voit tulostaa OCADista kartan ja radan yhdessä rastimääritteiden kanssa tai voit viedä ne EPS -tiedostoon offset –painoa varten.

Condes vie jokaisen radan omaan OCAD –tiedostoon, joko OCAD 8, OCAD 7 tai OCAD 6 -muodossa.

Rastimääritteet viedään radan yhteydessä, jos Condesin asetuksissa on määritelty, että rastimääritteet tulostetaan kartalle.

Toimi seuraavasti:

1. Muodosta OCAD -tiedostot Condesissa tämän toiminnon avulla.
2. Avaa OCAD -kartta ja tuo ratatiedostot OCADiin, yksi rata kerrallaan.

Kun tuot radat OCADiin, sinun tulee ehkä siirtää se itse oikeaan paikkaan kartalla. Käytä kohdistusmerkkejä helpottamaan kohdistusta. Condes voi helpottaa kohdistusta, jos syötät Condesiin vasemman yläkulman kohdistusmerkin OCAD -koordinaatit. Lisätietoja saat [tästä](#).

OCAD versio 6

Jos käytössäsi on OCADin versio 6, sinun tulee mahdollisesti muuttaa myös [ratojen ja rastimääritteiden väriä/värejä](#). Jos tarkoituksenas on tulostaa väritulostimelle OCADista, haluat ehkä purplen radalle ja mustan rastimääritteille. Jos tarkoituksenas on tulostaa radat olemassa olevalle kartalle, haluat ehkä sekä radan että rastimääritteet purplella. Tai ehkä haluat tehdä aivan oman värimallin. Aseta värit painamalla [Värit](#) -painiketta.

Huomaa: Sinun tulee ehkä lisätä uusia värejä OCAD –kartan väritaulukkoon. Muutoin rastimääritteet saattavat olla ”näkymättömiä”, kun tuot ne OCADiin. Condes voi auttaa lisäämään tarvittavat värit. Paina [Värit](#) -painiketta.

OCAD versio 7 / 8

Jos käytössäsi on OCADin versio 7 tai 8, sinun ei tarvitse lisätä värejä OCAD –kartalle. OCADin versiossa 7 ja 8, avaa Condesista viety kartta ja avaa karttatiedosto taustakuvaksi toiminnolla [Asetukset/Avaa taustakuva](#) (OCAD7) tai [Taustakuva/Avaa](#) (OCAD8).

Huomautus vientimittakaavasta ja tulostusmittakaavasta

[Condes tulostaa rastiympyrät aina niillä mitoilla, jotka on määritelty Ympyröiden ja viivojen mitat –valintaikkunassa, riippumatta tulostusmittakaavasta.](#)

OCAD kuitenkin muuntaa rastiympyröiden ja tekstin mittoja, kun tulostetaan toisessa mittakaavassa. Eli kun viet radan Condesista OCADiin ja tarkoituksenas on tulostaa se eri mittakaavassa kuin vientimittakaavassa, rastiympyrät jne ovat tällöin liian suuria tai pieniä.

Condes voi ”poistaa” tämän vaikutuksen rastiympyröiden, viivanpaksuuksien ja tekstien kohdalla muuntamalla niiden kokoja saman verran toiseen suuntaan kuin OCAD tekee tulostaessaan. Jotta tämä voidaan tehdä Condesin tulee tietää ajateltu tulostusmittakaava.

Vientivalintaikkunassa voit määritellä sekä vientimittakaavan (jonka tulee olla OCAD –kartan mittakaava) sekä ajatellun tulostusmittakaavan OCADissa.

Valitse vietävät radat

Valitse radat, jotka haluat viedä. Jos valitset [Radat](#) –kohdan, kaikki radat viedään (jokainen omaan tiedostoon). Jos valitset [Kaikki rastit](#) –kohdan, Condes vie kaikki rastit radan sijaan.

Näkymä

Valitse näkymä, josta haluat radan viedä.

Vie

Painamalla tätä painiketta viet radat OCAD –tiedostoiksi. Painamisen jälkeen sinulta kysytään jokaisen vietävät OCAD –tiedoston nimi ja sijainti.

Vientimittakaava

Tässä mittakaavassa radat viedään OCAD –tiedostoiksi. Jos Condes –mittakaava on 1:15 000, se on myös viennin oletusmittakaava, mutta jos sinun tarvitsee tuoda rata OCADissa 1:10 000 kartalle, valitse vientimittakaavaksi 1:10 000.

Tulostusmittakaava

Jos tarkoituksenas on tulostaa kartta ja radat yhdessä OCADista eri mittakaavassa kuin on OCAD –kartan mittakaava, [rastiympyrät ja rastimääritteet tulee muuntaa näiden mittakaavojen suhteessa](#), jotta ne tulostuisivat oikean kokoisina.

Valitse missä mittakaavassa sinun on tarkoitus tulostaa OCADissa. Condes muuntaa rastiympyröiden ja rastimääritteiden kokoa siten, että ne tulostuvat oikean kokoisina.

Tiedostomuoto

Valitse vietkö radat OCAD 8, 7 tai 6 –tiedostomuodossa.

Värit

Painamalla tätä painiketta voit määritellä ratojen ja rastimääritteiden värimallin. Tämä on tärkeää tehdä. Lue värien ohjeet.

Koordinaattimuunnos...

Normaalisti, kun käytät OCAD -karttatiedostoa, Condes ja OCAD käyttävät samaa koordinaatistoa, eikä muunnosta tarvita. Jos käytät bittikarttatiedostoa tai olet siirtänyt OCAD -karttaa Condesissa, tarvitaan koordinaattimuunnosta.

Lue tarkat ohjeet "[Miten OCADiin viedyt radat kohdistetaan oikein](#)" -kohdasta.

Paina tätä painiketta määritelläksesi koordinaattimuunnoksen. Painike ei ole käytettävissä, jos et ole luonut yhtään [kohdistusmerkkiä](#).

Värien asetukset OCAD –viennissä –valintaikkuna

OCAD –tiedosto sisältää [väritaulukon](#), joka määrittelee käytettävissä olevat värit sekä missä järjestyksessä ne piirretään toistensa päälle (väritasot).

[Radan ja rastimääritteiden tuonti OCADiin toimii oikein vain, jos OCAD –kartan väritaulukko vastaa tuotuja symboleita](#). Rata ja rastimääritteet tulee olla ylimmissä väritasoissa – muutoin kartan symbolit saattavat peittää ne.

Radat tarvitsevat purple –väriä, joka on valmiina OCADin standardiväritaulukossa.

Rastimääritteet voivat käyttää samaa purple –väriä, tai ne voivat olla mustia – joka ei ole standardissa OCADin väritaulukossa riittävän ylhäällä väritasoissa.

Päävärien (musta tai purple) lisäksi rastimääritteet tarvitsevat valkoisen värin niiden [alle](#) poistamaan kartan niiden kohdalta. Lisäksi jotkin rastimääritteiden symbolit muodostuvat kahdesta tasosta – esimerkiksi kova maa suolla tehdään siten, että suon viivojen päällä on valkoinen täplä. Täten tarvitaan myös valkoinen väri päävärien [päällä](#).

Voit lisätä värit itse OCAD –kartan väritaulukkoon, tai voit antaa Condesin tehdä sen painamalla [Lisää värit](#) –painiketta. Aina kun muutat väritaulukkoa Condesissa, tee vastaavat muutokset myös OCAD –kartan väritaulukkoon. Vain tällöin molemmat ovat samassa tasossa.

Condes sijoittaa vietävään OCAD –tiedostoon väritaulukon viisi väriä:

1. [Course](#)
Tätä väriä käytetään ratasymboleissa (viivat, rastiympyrät ja numerot).
2. [Purple 50%](#)
Tätä väriä käytetään "Sprintin tilapäinen rakennustyömaa" -tyyppisessä [Kielletty alue](#) -symbolissa.
3. [Black](#)
Tätä väriä käytetään "Pysyvä kielletty alue" -tyyppisessä [Kielletty alue](#) -symbolissa
4. [Control description line](#)
Tämä väri on rastimääritteiden pääväri.
5. [Control description background](#)
Tämä on (valkoinen) taustaväri rastimääriteruudun taustalla.

Tämän toiminnon avulla voit määritellä väritaulukon värit haluamallasi tavalla.

Tallenna

Tallenna väritaulukko tietokoneellesi. Väritaulukko seuraa Condes –tiedostoa siirtäessäsi sen toiseen tietokoneeseen.

Omat standardivärit

Tallenna väritaulukko omaksi standardiväritaulukoksi tai hae tallennettu oma standardiväritaulukko nykyisen tapahtuman käyttöön.

Condesin standardivärit

Condes tallentaa standardiväritaulukon. Voit täyttää väritaulukon standardiväreistä painamalla *Hae* -painiketta.

Lisää Condesin värit OCAD -tiedostoon

Painamalla [Lisää värit](#) -painiketta lisäät Condesin väritaulukon värit OCAD –kartalle. Condes

kysyy OCAD –karttatiedoston nimen. Muokatulle tiedostolle voidaan antaa oma uusi tiedostonimi, jolloin alkuperäinen OCAD –karttatiedosto ei muutu.

Jos tarvittavat värit ovat jo OCAD –kartan väritaulukossa, Condes ei muuta väritaulukkoa.

Koordinaattimuunnos -valintaikkuna

Normaalisti kun käytät OCAD -karttaa, Condes ja OCAD käyttävät samaa koordinaatistoa ja muunnosta ei tarvita.

Jos käytät bittikarttatiedostoa tai olet siirtänyt OCAD -karttaa Condesissa, tarvitaan koordinaattimuunnosta, jotta radat siirtyvät oikein vietäessä OCAD -tiedostoon.

Lue tarkat ohjeet [Miten OCADiin viedyt radat kohdistetaan oikein](#) -aiheesta.

Ei muunnosta

Kun valitset tämän valinnan, käytössä ei ole mitään muunnosta. Viennissä käytetään Condes -koordinaatteja.

Muunna Condes -koordinaatit vasemman yläkulman kohdistusmerkin avulla

Kun valitset tämän valinnan ja olet syöttänyt vasemman yläkulman kohdistusmerkin koordinaatit alla oleviin kenttiin, Condes muuntaa viennissä Condes -koordinaatit OCAD -koordinaateiksi.

Itä, Pohjoinen

Vasemman yläkulman kohdistusmerkin OCAD –koordinaatit. Jos olet määritellyt useamman kuin yhden kohdistusmerkin Condesissa, Condes olettaa ylimmän, vasemmanpuoleisimman kohdistusmerkin.

Vie radat SVG -tiedostoiksi -valintaikkuna

Tällä toiminnolla voit luoda SVG -tiedostoja (Scalable Vector Graphics). SVG -tiedosto on grafiikkatiedosto, jonka voit avata grafiikkaohjelmassa tai web -selaimessa. SVG -tiedostot ovat hyädylisiä kun radat viedään seuranta- ja reitinvalintaohjelmiin, kuten LiveLox.

Viety SVG -tiedosto sisältää [radan piirroksen](#) ja [rastimääritteet](#).

Condes vie jokaisen radan erilliseen SVG -tiedostoon. Vaihtoehtoisesti voit viedä kaikki radat yhteen tiedostoon.

Vientimittakaava

Tämä on mittakaava, jossa rata viedään. Jos Condesin mittakaava on 1:15 000, se on oletuksena vientimittakaavassa.

Vie kaikki valitut radat yhteen tiedostoon

Kun tämä valinta on valittuna, kaikki valitut radat viedään yhteen tiedostoon.

SVG -tiedosto sisältää ns. metatietoa, joka määrittelee grafiikkamuodot rasteiksi, rastiväliviivoiksi, rastimääritteiksi jne. Jokaisella rastilla on metadata -elementti, jolla on maastokoordinaatit, jos kartta on geo -viitattu.

Vie radat GPS -sovellukseen -valintaikkuna

Tämän toiminnon avulla luodaan data [GPS -sovelluksia](#) varten.

GPS -sovelluksen avulla voit analysoida reitinvalintojasi ja vertailla omia reitinvalintojasi muiden reitinvalintoihin. GPS -sovellus voi esimerkiksi toimia älypuhelimessasi tai se voi olla web -sovellus.

Jotta voit sovelluksella tehdä näin, tarvitsee se GPS -reittisi. Voit tallentaa GPS -reittisi esimerkiksi suoraan älypuhelimellasi tai voit ladata sen GPS -laitteesta, kuten älykellosta.

GPS -sovellus tarvitsee myös kartan ja radan. Condesissa on tämä data ja se voidaan siirtää Condesista GPS -sovellukseen. Juuri tämä tehdään tämän toiminnon avulla. Kun ratamestarina olet saanut ratasuunnittelun valmiiksi, voit Condesista viedä kartan ja radat tiedostoon, jonka sitten tuot GPS -sovellukseen.

Condes voi viedä datan kahdessa eri muodossa: KMZ ja GPX. Valinta riippuu käytettävästä GPS -sovelluksesta.

Tärkeää: Kartan tulee olla geo -viitattu .
 Jotta Condes voi laskea kunkin rastin pituus- (Longitude) ja leveyskoordinaatit (Latitude) kartalla, Condesissa käytössä olevalla kartalla tulee olla maastokoordinaatit (olla geo -viitattu) ja käyttää maastokoordinaatteja UTM (WGS-84) -koordinaattijärjestelmässä.
 Useimmat - mutta ei kaikki - OCAD -kartat ovat geo -viitattuja, ja tarvittava tieto on siis OCAD -kartassa. Jos käytät bittikarttatiedostoja, sen mukana täytyy olla World File -tiedosto.
 Katso lisätietoja Kartan asetukset-aiheesta.

Vientimuodon valinnat

KMZ -muoto

KMZ -muotoa käytetään [Google Earth](#):ssa. KMZ -tiedosto sisältää kartan ja kaikki rastit yhdessä tiedostossa. Kun olet vienyt KMZ -tiedoston, avaat sen Google Earth -sovelluksessa nähdäksesi kartan ja reittipisteet.

Kartta tallennetaan bittikarttana [JPG -muotoon](#) ja jokainen rata tallennetaan ns. [GroundOverlay:ksi SVG -muodossa](#). Valitettavasti Google Earth ei pysty näyttämään rataa SVG -muodossa. Radat näytetään suorakaiteina punaisella ristillä. SVG -muodon etu on se, että se on skaalautuva. Viivat ja ympyrät säilyvät tasaisina, vaikka karttaa zoomataan lähemmäs.

Kunkin radan SVG -kuvan lisäksi tiedostossa on [reittipisteiden lista](#), yksi kullekin radalle. Rastit näytetään "nuppineuloina" Google Earth:ssa.

Radat voidaan vaihtoehtoisesti viedä myös [KML -grafiikkana](#). KML tukee grafiikkoja erittäin huonosti, joten KML -grafiikkaa ei ole kovin hyvän näköistä.

GPX -muoto

GPX -muotoa käytetään monissa sovelluksissa, jotka tallentavat GPS -seurantaa. Condesista viety GPS -tiedosto sisältää kaikki radat (reitteinä). GPX -tiedostossa ei kuitenkaan voi olla karttaa. Eli kun käytetään GPX -muotoa, karttatiedosto tulee muualta.

Vientivalinnat

Vientitiedoston muoto

Valitse joko KMZ tai GPX.

Vie vain ne ratahajonnat, jotka ovat käytössä joukkueilla

Kun tämä valinta on valittuna, vain ne ratahajonnat näytetään, jotka ovat käytössä joukkueilla, jotka ovat luotu Joukkuehajonnat -toiminnossa.

Avaa tiedosto viennin jälkeen

Kun tämä valinta on valittuna, Condes pyytää Windowsia avaamaan viedyn KMZ -tiedoston. Jos Google Earth -sovellusta ei ole asennettuna, eikä mitään muutakaan

KMZ -tiedostoa avaamaan pystyvää sovellusta ole asennettuna, Windows ei pysty avaamaan tiedostoa.

Lisäasetukset

Lisäasetuksia ei normaalisti käytetä, joten niitä ei näytetä ennen kun painat [Näytä lisäasetukset](#) -painiketta.

Vientialue

Valitse kunkin radan kartta-alue: Määritelty tulostusalue tai Koko näkymän alue. Oletuksen on [Määritelty tulostusalue](#).

Kartan bittikartta

Resoluutio

Määrittele resoluutio kartan bittikartalle KMZ -tiedostossa. Oletusarvo on 300 DPI. Jos kartta on hyvin suuri, arvoa pitää ehkä pienentää, jotta Condesilla on riittävästi muistia tiedoston luontiin.

Himmennä kartta

Kun tämä valinta on valittuna, vientitiedoston kartta on himmennetty.

Radat

Määrittele ratojen muoto, kun viet KMZ -tiedostoon. Valitse joko SVG -tiedoston GroundOverlay tai KML -grafiikkana (ei suositeltava).

Vie viestijoukkueet XML -tiedostoon

Tämän toiminnon avulla voit viedä viestijoukkueet [XML -tiedostosta](#). Tiedoston muoto on määritelty IOF Interface Standards -projektissa ja löydät lisätietoja siitä IOF:n kotisivuilta osoitteesta <http://www.orienteing.org> kohdasta [IOF / IT Commission / Interface Standards project](#).

Tiedosto sisältää [Viestijoukkueiden joukkuehajonnat](#) -taulukossa määritellyt joukkueet.

Nämä tiedot voidaan tuoda tulospalveluohjelmaan leimantarkastusta varten. Tiedosto ei sisällä itse ratoja. Eli sinun tulee viedä myös radat [Vie ratatiedot XML -tiedostoksi](#) -toiminnolla.

Kun painat Vie -painiketta, Condes kysyy tiedoston nimen.

Koodaus

Valitse joko [ISO-8859-1](#) tai [UTF-8](#). Tämä on tiedoston merkkien koodaustapa. UTF-8 on mahdollinen ainoastaan, jos Condes on Unicode -tilassa ja on tällöin suositeltava koodaustapa, koska tämä koodaus pystyy käsittelemään Unicode -standardin 16-bittisiä merkkejä. ISO-8859-1 on standardi Windowsin merkkijoukko ja tällä koodatut tiedostot saattavat riippua tiedoston muodostavan tietokoneen merkkijoukosta.

Tuo viestijoukkueet -valintaikkuna

Tämän toiminnon avulla voit tuoda viestijoukkueet [XML -tiedostosta](#). Tiedoston muoto on määritelty IOF Interface Standards -projektissa ja löydät lisätietoja siitä IOF:n kotisivuilta osoitteesta <http://www.orienteing.org> kohdasta [IOF / IT Commission / Interface Standards](#)

[project](#).

Tätä voidaan käyttää tuomaan viestijoukkueet tulospalveluohjelmasta XML [TeamCourseAssignments](#) -muodossa. Katso lisätietoja aiheesta [Viestijoukkueiden joukkuehajonnat](#).

Ensimmäiseksi Condes kysyy tuotavan tiedoston nimen.

Jos tiedosto sisältää tiedot oikeassa muodossa, Condes näyttää joukkueet ja kertoo mitkä joukkueet ovat jo Condesin tietokannassa, mitkä joukkueet ovat muuttuneet ja mitkä joukkueet ovat uusia. Voit valita tuotavat joukkueet, jotka korvaavat Condesin tietokannassa olevat joukkuetiedot.

Muokkaa leimasinkuviota -valintaikkuna

Tässä toiminnossa voit muokata [perinteisen leimauksen leimasinkuvion](#). Kuvion koko on 9*9 ruudukko, jonka jokainen ruutu kuvaa mahdollista piikin paikkaa. Muodosta leimasinkuvio lisäämällä yksittäisiä piikkejä.

Select Color dialog

The Select Color dialog is used when you want to change the color for a course object or a graphics object.

This dialog lets you choose between colors in the CMYK color space or the RGB color space.

You can enter a value for C, M, Y, K as a percentage (0% - 100%) When all four values are 0, the color is white.

You can enter a value for R, G, B in the range 0 - 255. When all three values are 0, the color is black. When all three values are 255, the color is white.

When you switch between RGB and CMYK, Condes keeps the resulting color as close as possible to the existing color. However, the translation from RGB to CMYK and vice versa is not reversible, so if you switch between the two color spaces, the color changes slightly.

When you use RGB colors, you can either enter the RGB values in the edit fields, or you can use the "hexagon" palettes and the luminance bar to select a color.

Määritelty leima -valintaikkuna

Tämän toiminnon avulla voit muokata perinteisen leimauksen leimasinkuviota. Kuvion koko on 9*9 ruudukko, jonka jokainen ruutu kuvaa mahdollista piikin paikkaa. Muodosta leimasinkuvio lisäämällä yksittäisiä piikkejä.

[Koodi](#) –kentällä määrittelet mille rastille tämä leimasinkuvio kuuluu.

Tulostusalueen määrittely -valintaikkunat

Käyttäytyminen (Tulostusalueen asetukset -valintaikkuna)

Huomaa: Tulostusalueen asetukset -valintaikkunalla määritellään [valitun näkymän asetuksia](#). Jos haluat muokata jonkun toisen näkymän asetuksia, valitse tämä näkymä ensin [Näkymä](#) -valintalistasta.

Tulostusalue on suorakaide, joka määrittelee sen osan kartasta, jonka haluat tulostaa. Sen avulla voidaan tulostaa osa kartasta, jos rata on vain pienellä osalla karttaa, etkä halua tulostaa koko karttaa.

Jokaisella näkymällä on omat tulostusalueen asetukset.

Tulostusalueen suorakaidetta voi muokata suoraan Rataeditorissa. *Tulostusalue* -valikon [Näytä/piilota tulostusalue](#) -toiminnolla saat tulostusalueen kehyksen näkyviin. Valitse tulostusalue napsauttamalla sitä hiirellä. Muokkaa tulostusalueen kokoa vetämällä joko kehyksen kulmissa tai kehyksen sivujen keskellä olevista mustista pisteistä. Siirrä tulostusaluetta vetämällä mistä tahansa muusta kohdasta kehystä.

Tulostusalueen koko ja sijainti voidaan määritellä erikseen kullekin radalle tai ne voi olla samat kaikille näkymän radoille.

[Käytä tällä radalla omaa tulostusalueen kokoa ja sijaintia](#)

Valitse tämä valinta, jos haluat määritellä tulostusalueen koon ja sijainnin vain tälle radalle. Jos tämä valinta ei ole valittuna, käytetään näkymän asetuksia.

[Salli siirto ja koon muutos](#)

Käytä tätä valintaa, jos haluat lukita tulostusalueen koon ja sijainnin.

Kehys (Tulostusalueen asetukset -valintaikkuna)

Huomaa: Tulostusalue -valintaikkunan asetukset koskevat [valittuna olevaa näkymää](#). Jos haluat määritellä asetukset jollekin toiselle näkymälle, valitse tämä näkymä ensin pudotusvalikosta

[Tulostusalue](#) on suorakaide, joka määrittelee sen alueen kartasta, jonka haluat tulostaa. Se voi olla pienempi alue kuin koko kartta, jos esimerkiksi rata on vain pienellä alueella etkä halua tulostaa koko karttaa.

Jokaisella näkymällä on oma tulostusalue.

Voit määritellä tulostusalueen suorakaiteen koon suoraan [Rataeditorissa](#). Valitse [Tulostusalue](#) -valikosta [Näytä/piilota tulostusalue](#) -valinta saadaksesi tulostusalueen näkyviin. Valitse sitten tulostusalueen suorakaide hiirellä napsauttamalla. Vedä lopuksi hiirellä mustista pisteistä suorakaiteen kulmista tai sivujen keskeltä.

Condes voi piirtää kehyksen tulostusalueen ympärille, jos valitset [Piirrä kehys tulostusalueen ympärille](#) -valinnan.

Tulostusalue voidaan määritellä erikseen kullekin radalle, tai se voi olla sama näille kaikille.

[Käytä tällä radalla omia kehyksen asetuksia](#)

Valitse tämä valinta, jos tulostusalueen asetukset koskevat vain tätä rataa. Jos tämä valinta ei ole valittuna, käytetään jaettuja tulostusalueen asetuksia.

Piirrä kehys tulostusalueen ympärille

Valitse tämä valinta, jos haluat värillisen kehyksen tulostusalueen ympärille.

Pyöristetyt kulmat

Kehyksellä on pyöristetyt kulmat.

Kehyksen paksuus

Määrittele kehysviivan paksuus.

Marginaali

Määrittele valkoisen marginaalin koko kehysviivan sisäpuolella.

Kehyksen väri

Määrittele kehysviivan väri.

Muuta tulostusalue sivun koon mukaan

Tämän valintaikkunan avulla voit muuttaa Tulostusalueen koon valitun paperikoon mukaan. Tulostusalueen vasemman yläkulman sijainti pysyy samana ja tulostusalueen koko muutetaan sellaiseksi, että se mahtuu valitulle paperille.

Voit syöttää paperikoon joko

1. [Standardipaperikokojen mukaan](#)
2. [Oman koon mukaan](#) , jolloin voit syöttää tulostusalueen [leveyden](#) ja [korkeuden](#) .

Kun valitset vaihtoehdon 1, voit syöttää myös [ulkoisen marginaalin koon](#) . Tätä käytetään määrittelemään alue, jolle tulostin ei pysty tulostamaan. Tulostusaluetta pienennetään joka reunalta marginaalin verran.

Ratamestarin muistiinpanot

Tämän valintaikkunan avulla voit syöttää [muistiinpanoja valittuna olevasta rastista, radasta tai rastivälistä](#).

Muistiinpanot tallennetaan Condesin tapahtumatiedostoon ja ne näkyvät, kun siirrät hiiriosoitimen rastiympyrän tai rastiväliiviivan päälle.

Muistiinpanoa voi muokata napsauttamalla haluamaasi muistiinpanoa. Uusi muistiinpano voidaan lisätä [Uusi](#) -painikkeella ja muistiinpano voidaan poistaa [Poista](#) -painikkeella.

Rastimääritteiden asetukset

Rastimäärite -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla voit määritellä valitun rastimääritteen ominaisuudet.

Tätä rastimääritettä käytetään

Valitse joko [Kaikilla radoilla](#) tai [Vain tällä radalla](#):

- [Valitse Kaikilla radoilla -valinta](#), jos haluat että rastimäärite on samassa paikassa kaikilla radoilla. Jos siirrät rastimääritettä, se siirtyy samalla tavalla kaikilla radoilla.
- [Valitse Vain tällä radalla -valinta](#), jos haluat että rastimääritteet voivat sijaita toisistaan riippumatta eri radoilla. Tämä rastimäärite näkyy ainoastaan nyt Rataeditorissa näkyvällä radalla.

Tämän valintaikkunan muiden välilehtien ohjeet:

[Mitä tulostetaan -välilehti](#)

[Ulkomuoto -välilehti](#)

[Fontit -välilehti](#)

Rastimäärite -valintaikkuna (Mitä tulostetaan -välilehti)

Tämän valintaikkunan avulla voit määritellä valitun rastimääritteen ominaisuudet.

Mitä tulostetaan

[Kaikki rastit -radalle](#) sijoitetut rastimääritteet voivat sisältää tietyn radan rastimääritteet tai kaikkien rastien rastimääritteet.

Voit näin sijoittaa useiden ratojen rastimääritteet [Kaikki rastit -tulostukselle](#), esimerkiksi kuntosuunnistustapahtumia varten, jolloin radat piirretään kynällä ja näin ei tarvitse tulostaa kaikkia ratoja erikseen.

Radalle sijoitetun rastimääritteen kohdalla tämä valinta ei ole käytettävissä

Miten tulostetaan

Tämän asetuksen avulla voit muodostaa rastimääritteen, joka sisältää vain [osan radan rasteista](#).

Tämä voi olla hyödyllistä, jos haluat sijoittaa eri radan osien rastimääritteet eri kohdille karttaa (esimerkiksi tilanpuutteen vuoksi).

Tämän valintaikkunan muiden välilehtien ohjeet:

- [Rastimäärite -välilehti](#)
- [Ulkomuoto -välilehti](#)
- [Fontit -välilehti](#)

Rastimäärite -valintaikkuna (Ulkomuoto -välilehti)

Tämän valintaikkunan avulla voit määritellä valitun rastimääritteen ominaisuudet.

Koko

Tämä arvo on rastimääriteruudun reunojen koko.

Ulkomuoto

Valitse onko rastimääritteet *symbolinen* vai *teksti* -muotoinen. *Sarja tai rata päättää* tarkoittaa, että kunkin radan tai sarjan määritykset määrittelevät rastimääritteiden tyypin.

Valitse *Näytä viestihajonta* -valinta, jos haluat, että rastimääritteiden yläpuolella näytetään radan hajontakoodi.

Väri

Napsauta väriruutua muuttaaksesi rastimääritteiden värin.

Valitse *Läpinäkyvä tausta* -valinta jos haluat poistaa rastimääritteiden valkoisen kartan peittävän taustan.

Sarakkeen tasaus

Tässä määritellään mihin kulmaan rastimääritteet kiinnitetään. Kiinnitys voi olla joko vasemmalle tai oikealle ja ylös tai alas.

Esimerkki: Kun kohdistetaan vasemmalle ylös, tämän kulma on kiinnitetty ja rastimääritteet täyttyvät alas ja oikealle.

Pistesuunnistus lajittelujärj.

Valitse lajitellaanko pistesuunnistuksen rastimääritteet sarakkeen A vai B perusteella.

Pistesuunn, näytä A-sarakk.

Valitse mikä pistesuunnistuksen rastimääritteen sarakkeessa A näytetään: joko pisteet tai rastinumerot.

Pistesuunn, näytä B-sarakk.

Valitse mikä pistesuunnistuksen rastimääritteen sarakkeessa B näytetään: joko pisteet tai rastinumerot.

Tämän valintaikkunan muiden välilehtien ohjeet:

[Rastimäärite -välilehti](#)

[Mitä tulostetaan -välilehti](#)

[Fontit -välilehti](#)

Rastimäärite -valintaikkuna (Fontit -välilehti)

Tämän valintaikkunan avulla voit määritellä valitun rastimääritteen ominaisuudet.

Fontit

Napsauttamalla fontin päältä avautuu valintaikkuna, jossa voit muokata kyseistä fonttia.

Otsikko

Rastimääritteiden otsikkolaatikoissa käytettävä fontti.

Numerot

Rastimääritteiden sarakkeessa A käytettävä fontti.

Koodit

Rastimääritteiden sarakkeessa B käytettävä fontti.

Mitat

Rastimääritteiden sarakkeessa C-H teksteissä käytettävä fontti.

Tekstimuotoiset rastim.

Tekstimuotoisissa rastimääritteissä käytettävä fontti.

Lisäteksti

Rastimääritteiden lisäteksteissä käytettävä fontti.

Tämän valintaikkunan muiden välilehtien ohjeet:

[Rastimäärite -välilehti](#)

[Mitä tulostetaan -välilehti](#)

[Ulkomuoto -välilehti](#)

Ratakohteiden määrittely

Kielletyn alueen asetukset

Tämän toiminnon avulla voit määritellä valittuna olevan kielletyn alueen ominaisuuksia.

Täyttö

Muiden kuin sprinttitapahtumien kohdalla, valitse [Väliaikainen kielletty alue](#) tai [Pysyvä kielletty alue](#).

Sprinttitapahtumien kohdalla valitse [Kielletty alue](#) tai [Tilapäinen rakennustyömaa](#).

Reunaviiva

Valitse joko [Ei reunaviivaa](#), [Yhtenäinen](#) tai [Katkoviiva](#).

Reunaviivan ominaisuudet

Tämän valintaikkunan avulla voit muuttaa [Reunaviivan ominaisuuksia](#).

Viivan paksuus

Viivan paksuus millimetreissä.

Viivan väri

Viivan väriä voidaan kontrolloida ratatulostuksen värin avulla. Tämä on oletus. [Käytä samaa väriä kuin ratatulostuksessa](#) -valinta on tällöin valittuna.

Jos kuitenkin haluat käyttää eri väriä, poista tämä valinta ja valitse sopiva väri napsauttamalla väriä.

Refreshment dialog

This dialog allows you to change the properties of the selected Refreshment object.

Refreshment symbol is used on

Select either "All courses" or "Only this course"

Kohdistusmerkki -valintaikkuna

Kohdistusmerkillä on yksi asetus:

Näkyvissä tulosteissa

Poista tämä valinta jos et halua, että kohdistusmerkki näkyy kun tämä näkymä tulostetaan. Jos valinta on poistettuna, kohdistusmerkki ei ole myöskään käytettävissä radan kalibroinnissa.

First Aid dialog

This dialog allows you to change the properties of the selected First Aid symbol.

First Aid symbol is used on

Select either "All courses" or "Only this course"

Forbidden Route dialog

This dialog allows you to change the properties of the selected Forbidden Route symbol.

Forbidden Route symbol is used on

Select either "All courses" or "Only this course"

MTBO Forbidden Route dialog

This dialog allows you to change the properties of the selected MTBO Forbidden Route object.

MTBO Forbidden Route is used on

Select either "All courses" or "Only this course"

Teksti -valintaikkuna

Tämä toiminnon avulla määritellään [tekstikehyksen ominaisuuksia](#).

Tekstikehys näytetään kartan päällä. Se voi sisältää syöttämäsi tekstiä tai se voi sisältää standarditekstiä, kuten tapahtuman nimi tai tulostusmittakaava. Tekstikehys voi olla vain kyseiselle radalle tai kaikille radoille yhteinen.

Teksti käytetään

Valitse joko [Kaikilla radoilla](#) tai [Vain tällä radalla](#).

Näytettävä teksti

Valitse joko [Vakioteksti](#) tai [Syötetty teksti](#).

Vakiotekstin kohdalla valitse näytettävät tekstit. Syötetyn tekstin kohdalla syötä oma teksti.

Muotoilu

[Tasaus](#)

Vasen, keskitetty, oikea tai tasattu.

[Fontti](#)

Painamalla tätä painiketta voit valita käytettävän fontin, koon ja värin.

[Tekstin väri](#)

Painamalla tätä painiketta voit valita tekstin värin.

[Valkoinen tausta](#)

Valitse tämä valinta, jos haluat tekstikehykselle valkoisen taustan.

Kehys

Valitse tämä valinta, jos haluat kehyksen tekstin ympärille.

Sisämarginiaali

Syötä tekstin ja kehyksen välisen marginaalin koko.

Line dialog

This dialog allows you to change the properties of the selected Line object.

Line is used on

Select either "All courses" or "Only this course"

Line Width

This is the width of the line in millimeters.

Line is dashed

Check this box to have a dashed line

Dash Length

Enter the length of each dash in mm

Gap Length

Enter the length of each gap in mm

Line Color

The color of the line can be controlled by the setting for the course overprint color. This is the standard setting. This is controlled by the checkbox "Use same color as course overprint".

If you want the line color to deviate from the course overprint color, uncheck the checkbox, and use the color button to choose a different color.

Peittoalueen asetukset

Tämän valintaikkunan avulla voit muuttaa valitun peittoalueen ominaisuuksia.

Kaikilla radoilla / Vain tällä radalla

Valitse, onko tämä peittoalue näkyvissä kaikilla tämän näkymän radoilla, vai vain nykyisellä radalla.

Täyttöväri

Valitse peittoalueen täyttöväri napsauttamalla värilaatikkoa.

Lisää grafiikkaa -valintaikkuna

Tämän valintaikkunan avulla lisätään grafiikkaa kartalle.

[Grafiikkakohde](#) on kuva, jonka voit sijoittaa kartan päälle. Se voi olla logo, selitys, suurennettu kartan osa tai muunlainen kuva.

Grafiikan ja tekstien avulla voit luoda käyttötilanteen mukaan erilaisen ulkoasun kartalle.

Grafiikka voi olla suoraan tiedostosta (Condes voi käyttää bittikarttatiedostoja, Windowsin Metatiedostoja ja OCAD -karttatiedostoja) tai se voi olla "ikkuna" toisen näkymän kartasta.

Mistä

Tässä kerrot Condesille luetaanko grafiikka erillisestä tiedostosta vai toisesta näkymästä.

Tiedostosta

[Valitse](#) -painikkeella voit hakea haluamasi tiedoston.

[Päivitä tiedostosta](#) -painikkeella voit päivittää grafiikan, jos alkuperäinen tiedosto on muuttunut.

Käytä karttaa näkymästä

Valitse käytettävä näkymä pudotusvalikosta.

Näytä rata kartalla

Valitse tämä valinta, jos haluat näyttää myös toisessa näkymässä olevan radan. Tätä voidaan käyttää näyttämään suurennettu osa radasta. Katso lisätietoja aiheesta [Suurennetun karttapalan lisääminen](#).

Tiedostosta:

Jos käytät grafiikkaa tiedostosta, Condes lukee tiedoston sisällön ja [tallentaa sen Condesin tapahtumatiedostoon](#) (.wcd). Huomaa seuraavaa:

- Kun lähetät tapahtumatiedoston muille, lisäämäsi grafiikka siirtyy mukana. Eli sinun ei tarvitse lähettää grafiikkatiedostoja erikseen.
- Tapahtumatiedosto kasvaa lisättyjen grafiikkakohteiden mukaan. Huomio tämä varsinkin jos lisäät suuria grafiikkatiedostoja.
- Grafiikkatiedoston sisältö tallennetaan Condesin tapahtumatiedostoon, eli jos grafiikkatiedoston sisältö muuttuu, [muutos ei siirry automaattisesti Condesiin](#). Painamalla [Päivitä tiedostosta](#) -painiketta voit päivittää tiedoston sisällön Condesiin ja [Valitse](#) -painikkeella voit ladata grafiikan uudesta tiedostosta.

Käytä karttaa näkymästä:

Jos käytät näkymän grafiikkaa, grafiikka päivitetään samalla tavoin kuin näkymä päivitetään. Kun päivität näkymän karttatiedostoa, näkymän kartta päivitetään automaattisesti ja samalla myös näkymään perustuva grafiikka.

Tausta

Valkoinen tausta

Valitse tämä valinta, jos haluat piirtää grafiikkakohteen taakse valkoisen taustan.

Koko

Syötä tähän grafiikkakohteen koko suhteessa alkuperäiseen kokoon.

Voit muuttaa grafiikkakohteen kokoa myös vetämällä kohteen kulmapisteitä hiirellä.

Leikkaa osa

Sääda tällä grafiikkakohteen leikkausta jokaiselta puolelta. Arvot ovat millimetrejä.

Voit leikata grafiikkakohtetta myös valitsemalla grafiikkakohteen ja vetämällä kohteen sivun keskellä olevasta pisteestä.

Condes Logo dialog

This dialog is used to edit the properties of a Condes Logo.

A Condes Logo be shown on one course only, or it can be shown on all courses.

The following are the properties that you can edit in this dialog:

Condes Logo is used on

Select either "All courses" or "Only this course"

Scale

Enter an percentage of the standard size.

Tietoja Condesista -valintaikkuna

Tietoja Condesista -valintaikkunasta näet tietoja asennetusta Condes -versiosta sekä tietokoneesta, johon se on asennettu. Tämä valintaikkuna löytyy Ohje -valikosta.

Kopioi System ID

Kopioi tietokoneen System ID -tiedon leikepöydälle.

Järjestelmä

Näyttää Windowsin Järjestelmätiedot, joka sisältää tietoja tietokoneesta, kuten käyttöjärjestelmä, prosessori ja muisti.

Toiminnot

Tiedosto –valikon toiminnot

Tiedosto –valikosta löytyy seuraavat toiminnot:

Uusi tapahtumatiedosto...	Luo uusi tapahtumatiedosto
Avaa tapahtumatiedosto...	Avaa olemassa oleva tapahtumatiedosto
Sulje tapahtumatiedosto	Sulje avoinna oleva tapahtumatiedosto
Tallenna tapahtumatiedosto	Tallenna avoinna oleva tapahtumatiedosto samalla tiedostonimellä
Tallenna nimellä...	Tallenna avoinna oleva tapahtumatiedosto uudella nimellä
Muokkaa tapahtuman asetuksia...	Avaa valintaikkuna , jossa voit muokata tapahtuman nimeä.
Tuo OCAD -ratasuunnittelutiedosto...	Tuo OCAD -ratasuunnittelutiedosto ja luo uusi Condes -tapahtumatiedosto, johon tuodut radat tallennetaan.
Tulosta	Tulosta valittu näkymä/ikkuna
Esikatsele	Näytä valitun näkymän/ikkunan ruudulla samanlaisena kuin se tulostuisi tulostimellakin
Tulostuksen asetukset	Valitse tulostuksessa käytettävä tulostin
Lähetä sähköpostiliitteenä	Muodosta sähköposti käyttämässäsi sähköpostiohjelmassa ja liitä nykyisen tapahtuman tapahtumatiedoston sähköpostiin. Lähetä sähköposti normaaliin tapaan sähköpostiohjelmassasi.
Yleiset asetukset tälle tietokoneelle...	Avaa valintaikkuna , jossa voidaan määritellä Condesin asetuksia tälle tietokoneelle - kuten ohjelman kieli.
Lopeta	Lopeta Condesin käyttökerta.

Muokkaa –valikon toiminnot

Muokkaa –valikossa on seuraavat toiminnot:

Kumoa	Kumoa juuri tehty muutos.
Tee uudelleen	Tee uudelleen juuri tehty muutoksen kumoaminen.
Leikkaa	Poista valittuna oleva kohde tapahtumasta ja siirtää sen

leikepöydälle.

Kopioi Kopioi valittuna olevan kohteen leikepöydälle.

Liitä Liitä leikepöydällä olevan kohde tapahtumaan.

Poista Poista valittuna oleva kohde tapahtumasta.

Näytä –valikon toiminnot

Näytä –valikossa on seuraavat toiminnot:

Työkalurivit Näytä tai piilota eri työkalurivit. Normaalisti työkalurivejä ei ole tarvetta piilottaa.

Käyttöliittymän tyyli Muuttaa Condesin ulkoasun, valikoiden ja valintaikkunoiden taustaväriä jne.

Kaikki symbolit Avaa valintaikkunan, jossa on kaikki ohjelmassa käytettävissä olevat symbolit.

Lähennä Lähennä (suurennä) karttaa Rataeditorissa.

Loitonna Loitonna (pienennä) karttaa Rataeditorissa.

Zoomaa rataa Zoomaa rata mahdollisimman suureksi rataeditoriin.

Käytä optimoitua kartan päivitystä Kun tämä valikkovalinta on valittuna, Condes optimoi kartan päivitystä karttaa vieritettäessä.

Virkistä Piirrä kartta uudelleen Rataeditorissa.

Symboli -valikon toiminnot

Symboli -valikossa on seuraavat toiminnot:

Käytä Condesin oletussymbolitiedostoa Kontrolloi käyttääkö Condes asennuksen yhteydessä asennettua oletussymbolitiedostoa tai symbolitiedostoa, joka sisältää omia muutoksiasiasi

/

Käytä omaa symbolitiedostoa

Uusi Luo uusi symboli

Avaa Avaa olemassa oleva symboli muokkausta varten

Poista Poista olemassa oleva symboli

Huomaa: Symboleita voidaan muokata vain, jos olet ensin määritellyt että käytät omaa symbolitiedostoa [Kansion asetukset -valintaikkunassa](#).

Rasti -valikon toiminnot

Rasti –valikossa on seuraavat toiminnot:

Muokkaa rastia...	Avaa rasti -valintaikkunan valittuna olevan rastin ominaisuudet
Uusi	Luo uusi rasti.
Poista	Poista valittuna oleva rasti.
Rastiiympyrä. ..	Avaa valintaikkunan, jossa voit hienosäätää rastiiympyrää sekä rastin sijaintia.
Vapaa järjesty	Valitse tämä valinta, jos valittuna oleva rasti on vapaassa järjestyksessä käytävä rasti. Tämä on järkevää, kun vähintään kaksi rastia merkitään tällä tavalla, koska näistä rasteista tulee radan osa, jossa rastiiympyröitä ei ole yhdistetty väliviivoilla eikä rasteilla ole rastinumeroita.
Kartanvaihto	Valitse tämä valinta, jos valittuna olevalla rastilla on kartanvaihto valittuna olevalla radalla.
Käytä rastinumeron paikkaa kaikilla radoilla	Määrittää valitun rastin rastinumeron paikka muille tätä rastia käyttäville radoille.
Palauta rastinumeron paikka	Palauta valitun rastin rastinumeron paikan oletussijaintiin.
Rastin tila maastossa	Määrittele onko valitun rastin tila maastossa Rastipaikka merkitty , Rastilippu viety , Rastilippu haettu pois tai joku muu itse määritelty tila.
Rastin muistiinpanot ...	Avaa valintaikkuna, johon ratamestari voi kirjoittaa valittuna olevaan rastiin liittyviä muistiinpanoja.
Tuo rastit...	Tuo rastit toisesta Condes -tapahtumatiedostosta.
Numeroi rastit uudelleen...	Avaa valintaikkuna, jossa voit numeroida kaikkien rastien koodit uudelleen.
Avaa rastit -taulukko...	Avaa taulukko, jossa on kaikki rastit rastimääritteineen, tyyppineen, koordinaatteineen, tarkistusleimoineen ja arvioituine kilpailijamäärineen.
Rasti/rata -taulukko...	Avaa valintaikkunan, jossa näytetään rastien ja ratojen suhteet.

Rata -valikon toiminnot

Rata -valikossa on seuraavat toiminnot:

Muokkaa rataa...	Avaa Rata -valintaikkunan valitun radan asetusten muokkaamiseksi.
Uusi	Luo uusi rata
Nimeä uudelleen	Syötä uusi nimi valitulle radalle.
Poista	Poista valittu rata.
Lisää/poista rata tästä näkymästä...	Avaa valintaikkuna, jossa voit määritellä onko valittu rata aktiivinen tässä näkymässä.
Radan muistiinpanot...	Avaa valintaikkunan, johon voidaan syöttää ratamestarin muistiinpanot radasta.
Esikatsele tarkistusleimat	Avaa valintaikkunan, jossa voit tarkastella valitun radan tarkistusleimausta.
Tarkistusleimauksen asetukset	Avaa valintaikkunan, jossa voit määritellä minkä tyyppinen tarkistusleimaus on käytössä.
Esikatsele rastimäärite	Avaa valintaikkunan, jossa voit esikatsella valitun radan tai sarjan rastimääritettä.
Tuo radat...	Tuo radat toisesta Condes -tapahtumatiedostosta.
Avaa radat -taulukko...	Avaa taulukkotyyppisen ikkunan, jossa luetellaan kaikki radat koodeineen, pituuksineen ja arvioituine kilpailijamäärineen.

Rastiväli -valikon toiminnot

Rastiväli -valikossa on seuraavat toiminnot, jotka ovat käytettävissä vain kun radalta on valittu rastiväli rataeditorissa:

Muokkaa rastiväliä...	Avaa Rastivälin asetukset -valintaikkunan valitun rastivälin asetusten muokkausta varten.
Jaa muiden ratojen kanssa	Valitse tämä valinta, jos rastivälin asetukset jaetaan kaikkien muiden ratojen kanssa . Kaikki radat, joilla tämä rastiväli on, käyttävät samoja rastivälin muotoiluja kuin tämä rastiväli.
Vain tällä radalla	Valitse tämä valinta, jos rastivälin asetukset koskevat vain tätä rataa . Rastivälin muotoiluja ei jaeta muiden ratojen kanssa.
Nousu...	Avaa Rastivälin nousu -valintaikkunan tämän rastivälin nousun syöttämiseksi.
Avaa Noususumma -taulukko...	Avaa taulukkotyyppisen ikkunan , jossa luetellaan kaikki määritellyt rastivälit (koodiparit) ja niiden nousut.

Sarja -valikon toiminnot

Sarja -valikossa on seuraavat toiminnot:

Uusi	Luo uusi sarja
Poista	Poista valittuna oleva sarja
Tuo sarjat...	Tuo sarjat toisesta Condes -tapahtumatiedostosta
Avaa sarjat -taulukko	Avaa taulukkotyyppinen ikkuna , jossa voit muokata sarjatietoja

Viesti -valikon toiminnot

Viesti -valikossa on seuraavat toiminnot:

Ratahajonnat...	Avaa valintaikkuna, jossa luetellaan kaikki ratahajonnat
Joukkuehajonnat...	Avaa valintaikkuna, jossa luetellaan kaikki joukkuehajonnat
Näytä joukkueiden joukkuehajonnat...	Avaa taulukkotyyppisen viestijoukkueet -valintaikkunan , jossa näytetään joukkueet ja kunkin joukkueen jäsenen ratahajonnat
Näytä rintanumero ja nimi	Näytä/piilota joukkueen jäsenten rintanumero ja nimi -sarakkeet, kun Viestijoukkueet -valintaikkuna on
Uusi joukkue...	Avaa Uusi viestijoukkue -valintaikkuna uuden joukkueen luomiseksi
Poista joukkue...	Poista valittuna oleva joukkue
Muodosta joukkuehajonnat...	Muodostaa valitulle joukkueelle joukkuehajonnan
Tuo viestijoukkueet...	Tuo viestijoukkueet XML -muodossa
Vie viestijoukkueet...	Avaa Vie viestijoukkueet XML -tiedostoon -valintaikkunan , jolla viestijoukkueet ja hajonnat viedään XML -tiedostoon tulospalveluohjelmia varten

Näkymä -valikon toiminnot

Näkymä -valikossa on seuraavat toiminnot, joilla muutetaan kulloinkin näkyvillä olevan näkymän asetuksia:

Nämä asetukset vaikuttavat ainoastaan kulloinkin näkyvillä olevaan näkymään.

Kartta...	Määrittele nykyisen näkymän kartta. Näkyviin tulee Kartan asetukset -valintaikkuna . Käytetään myös nykyisen näkymän mittakaavan määrittelyssä
Rastit...	Määrittele nykyisen näkymän rastien asetukset. Näkyviin tulee Rastien asetukset -valintaikkuna .
Ratatulostuksen symbolit ja mitat...	Määrittele mitä IOF -standardia käytetään symbolien tulostuksessa ja määrittele nykyisen näkymän symbolien mitat. Näkyviin tulee Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkuna .
Lisää/Poista ratoja tästä näkymästä...	Avaa Näkymän aktiiviset radat -valintaikkunan, jossa voidaan lisätä ja/tai poistaa ratoja nykyisestä näkymästä.
Poista nykyinen rata tästä näkymästä	Poista valittu rata nykyisestä näkymästä.
Himmennä kartta	Vaihda kartan himmennystasojen välillä. Kartta voidaan himmentää rataeditorissa, jota radat näkyvät paremmin. Käytettävissä on 3 himmennystasoa, joista alin taso himmentää kartan kokonaan. Tämä ei himmennä tulostettua karttaa.
Näytä kaikki rastit himmennettynä	Näytetäänkö kaikki rastit kartalla, kun muokataan rataa. Kun valinta on valittuna, kaikki rastit näytetään himmennettynä kartalla.
Siirrä karttaa...	Siirrä taustakarttaa suhteessa rasteihin, jos kartta on jostain syystä siirtynyt rasteihin nähden.
Venytä/kutista rastit kartan muuttuneen mittakaavan mukaan...	Skaalaa rastien koordinaatit muuttuneen mittakaavan mukaan.
Peitä kartta...	Luo peittoalue, joka peittää koko kartan. Tätä voidaan käyttää kartan leikkaamiseen tai kun halutaan näyttää vain pieniä paloja kartasta. Katso lisätietoja aiheesta Kartan peittäminen
Näytä/piilota kartan väritasoja...	Avaa Näytä/piilota kartan väritasoja -valintaikkunan , jossa voidaan määritellä piilotettavat väritasot.
Näytä/piilota kartan symboleita...	Avaa Näytä/piilota kartan symboleita -valintaikkunan , jossa voidaan määritellä piilotettavat symbolit.

Ratojen asettelu -valikon toiminnot

Ratojen asettelu -valikossa on seuraavat toiminnot:

Ratatulostuksen numeromuodot	Määrittele ratatulostuksen numeroiden muodot. Nämä asetukset vaikuttavat kaikille näkymille.
------------------------------	---

Teksti kartan kääntöpuolella...	Määrittele ratatulostuksessa kartan kääntöpuolelle tulostettavat tiedot.
Lukitse rastit	Jos tämä valinta on valittuna, rastit ovat lukittuja, mikä tarkoittaa, että niitä ei voi vahingossa siirtää väärään paikkaan.
Korosta tulosuunnat > 120 astetta	Jos tämä valinta on valittuna, rataeditorissa näkyy punaisella piirrettynä kaikki ne rastit, joille tullaan suuremmassa kulmassa kuin 120 astetta.
Korosta vierekkäiset rastit	Jos tämä valinta on valittuna, rataeditorissa näkyy punaisella piirrettynä kaikki ne rastit, jotka ovat alle 30 m päässä toisesta rastista.
Korosta käyttämättömät rastit	Jos tämä valinta on valittuna, rataeditorissa näkyy punaisella piirrettynä kaikki ne rastit, jotka eivät ole millään radalla.

Tulostusalue -valikon toiminnot

Tulostusalue -valikossa on seuraavat toiminnot:

Näytä/piilota tulostusalue	Näytä/piilota tulostusalueen suorakaide rataeditorissa . Tulostusalue määrittelee mikä osa kartasta tulostetaan. Tulostusalue on oletusarvoisesti määriteltävissä jokaiselle radalle, mutta voit määritellä niin, että sama tulostusalue on käytössä kaikilla radoilla.
Määrittele tulostusalue...	Määrittele tulostusalueen kehys, sen paksuus ja väri.
Piirrä kehys tulostusalueen ympärille	Valitse tulostetaanko tulostusalueen ympärille kehys.
Muuta radan kokoiseksi	Muuta tulostusalueen koko radan koon mukaan
Muuta kartan kokoiseksi	Muuta tulostusalueen koko kartan koon mukaan
Muuta oletustulostimen sivun kokoiseksi	Muuta tulostusalueen koko oletustulostimen sivukoon mukaan
Muuta sivukoon mukaan...	Muuta tulostusalueen koko määritellyn sivukoon mukaan
Lukitse koko	Lukitse tulostusalue, jotta sen kokoa ei voi vahingossa muuttaa hiirellä.

Kohteet -valikon toiminnot

Kohteet -valikossa on seuraavat työkalut, jotka löytyvät myös työkaluriveistä:

Ratakohteet:

Rasti	Luo uusi rasti (ympyrät)
-----------------------	--------------------------

Lähtö	Luo uusi lähtö (kolmiot)
Maali	Luo uusi maali (kaksoisympyrät)
Viitoituksen pää	Luo uusi Viitoituksen pää -piste (Näytetään rataeditorissa pienenä sinisenä kolmiona, mutta ei näy kartalla)
Rastimäärite	Luo uusi Rastimäärite kartalle
Kielletty alue	Luo uusi Kielletty alue kartalle (pystysuuntainen viivoitus (kielletty alue), ristisuuntaiset viivat (vaarallinen alue) tai kevyesti väritetty alue (tilapäinen rakennustyömaa)).
Reunaviiva	Luo uusi Reunaviiva kartalle
Juomapaikka	Luo uusi Juomapaikka kartalle
Kohdistusmerkki	Luo uusi Kohdistusmerkki kartalle
Ylitys/alituspaikka	Luo uusi Ylitys/alituspaikka kartalle
Ensiapupaikka	Luo uusi Ensiapupaikka -kohde kartalle
Kielletty reitti	Luo uusi Kielletty reitti -kohde kartalle
Pyöräsuunnistuksen kielletty reitti	Luo uusi Pyöräsuunnistuksen kielletty reitti -kohde kartalle

Grafiikkakohteet:

Condes teksti	Luo uusi Condes teksti -kohde kartalle
Viiva	Luo uusi Viiva -kohde kartalle
Peittoalue	Luo uusi Peittoalue -kohde kartalle
Grafiikka	Luo uusi Grafiikka -kohde kartalle
Condes -logo	Luo uusi Condes -logo -kohde kartalle

Tulosta –valikon toiminnot

Tulosta –valikossa on seuraavat toiminnot:

Radat ja kartat	Tulosta radat ja kartat tulostimella.
Radat olemassa olevalle kartalle	Tulosta radat olemassa olevalle kartalle.
Rastimääritteet	Tulosta pelkät rastimääritteet (irrallaan kartasta).
Tarkistusleimat	Tulosta leimausjärjestelmän tarkistusleimausruudukot.

Vie -valikon toiminnot

Vie -valikossa on seuraavat toiminnot:

Vie tapahtumatiedot (IOF XML)...	Vie ratatiedot tiedostoon, jonka voit tuoda tulospalveluohjelmaan
Vie kartat ja radat PDF -tiedostoiksi...	Avaa Vie radat PDF -tiedostoiksi -valintaikkuna, jolla voit viedä kartan, radan ja rastimääritteen PDF -tiedostoon
Vie kartat ja radat EPS -tiedostoiksi...	Avaa Vie radat EPS -tiedostoiksi -valintaikkuna, jolla voit viedä kartan, radan ja rastimääritteen EPS -tiedostoon
Vie kartat ja radat bittikarttina...	Avaa Vie radat bittikarttatiedostoiksi -valintaikkuna, jolla voit viedä kartan, radan ja rastimääritteen bittikarttatiedostoon
Vie radat OCAD -tiedostoiksi...	Avaa Vie radat OCAD -tiedostoiksi -valintaikkuna, jolla voit viedä radan ja rastimääritteet OCAD -tiedostoiksi
Vie radat SVG -tiedostoiksi...	Avaa Vie radat SVG -tiedostoiksi -valintaikkuna, jossa voit viedä radat ja rastimääritteet SVG -tiedostoiksi
Vie radat GPS -sovellukseen...	Avaa Vie radat GPS -sovelluksen -valintaikkuna, jossa voit viedä kartat ja radat KMZ- ja GPX -muotoihin käytettäväksi GPS -sovelluksissa

Ohje –valikon toiminnot

Ohje –valikossa on seuraavat toiminnot:

Ohjeen aiheet	Avaa ohjeiden aiheet.
Rekisteröi ohjelma	Avaa valintaikkunan, johon voit syöttää rekisteröintikoodisi ja näin ollen saada ohjelman kaikki ominaisuudet käyttöösi.
Hanki lisenssi...	Avaa selaimessa Condesin suomenkieliset sivut.
Condesin WWW -sivusto	Avaa selaimessa Condesin kansainväliset sivut.
Tietoja ohjelmasta	Avaa valintaikkunan, jossa on tietoja ohjelmasta, kuten versionumero.

Rataeditorin työkalurivi

Valitse ratakohde (Rataeditorin työkalurivi)

Tällä painikkeella voit valita Radan muokkaus -tilan Rataeditoriin.

Rataeditorissa on kaksi tilaa: Radan muokkaustila ja Grafiikkatila ja ReitINVALINTATILA.

Kun radan muokkaustila on päällä, voit muokata rasteja, rastivälejä, juomapaikkoja, kiellettyjä alueita ja muita ratakohteita.

Muokataksesi kohteen ominaisuuksia (esimerkiksi rastin rastimääritteet tai rastiväliiviivan ominaisuudet):

1. Kaksoisnapsauta kohdetta, jolloin näkyviin tulee valintaikkuna, jossa voit muokata ominaisuuksia.

Siirtääksesi rastia tai jotain muuta ratasymbolia:

1. Valitse haluamasi kohde napsauttamalla sitä hiirellä.
2. Paina hiiren ykköspainike pohjaan rastiympyrän sisällä ja pidä se painettuna. Siirrä ympyrä näin uuteen paikkaan.

Rastinumeron siirto:

1. Valitse haluamasi rastiympyrä napsauttamalla sitä hiirellä.
2. Paina hiiren ykköspainike pohjaan rastinumeron päällä ja pidä se painettuna. Siirrä rastinumero näin uuteen paikkaan.

Valitse grafiikkakohde (Rataeditorin työkalurivi)

Tällä painikkeella voit valita Grafiikkatilan Rataeditoriin.

Rataeditorissa on kolme tilaa: Radan muokkaustila, Grafiikkatila ja ReitINVALINTATILA.

Kun Grafiikkatila on valittuna, voit:

- leikata kartan kokoa vetämällä kartan kulmista
- valita, siirtää ja muuttaa peittoalueita
- valita ja siirtää grafiikkakohteita sekä muuttaa niiden kokoa ja leikata niitä

- valita ja muokata tekstejä
- valita, siirtää ja muuttaa Condes -logoja

Muokataksesi kohteen ominaisuuksia (esimerkiksi tekstikohteen tekstiä):

1. Kaksoisnapsauta kohdetta, jolloin näkyviin tulee valintaikkuna, jossa voit muokata ominaisuuksia.

Siirtääksesi kohdetta:

1. Valitse haluamasi kohde napsauttamalla sitä hiirellä.
2. Paina hiiren ykköspainike pohjaan kohteen sisällä ja pidä se painettuna. Siirrä kohde näin uuteen paikkaan

Kohteen rajaaminen (kun mahdollista):

1. Valitse haluamasi kohde napsauttamalla sitä hiirellä.
2. Paina hiiren ykköspainike pohjaan ja pidä se painettuna jonkun sellaisen mustan neliön kohdalla, joka on kohteen **reunalla (ei kulmassa)**. Siirrä reuna haluamaasi kohtaan.

Kohteen koon muuttaminen:

1. Valitse haluamasi kohde napsauttamalla sitä hiirellä.
2. Paina hiiren ykköspainike pohjaan ja pidä se painettuna jonkun sellaisen mustan neliön kohdalla, joka on kohteen **kulmassa (ei reunalla)**. Siirrä reuna haluamaasi kohtaan.

Valitse reitinvalintaviiva (Rataeditorin työkalurivi)

Tällä painikkeella voit valita Reitinvalintatilan Rataeditoriin.

Rataeditorissa on kolme tilaa: Radan muokkaustila, Gafiikkatila ja Reitinvalintatila.

Kun Reitinvalintatila on valittuna, voit:

- valita ja muokata reitinvalintaviivoja.

Reitinvalintatilassa rataeditori näyttää kartalle tulostettavien rastiväliiviivojen sijaan reitinvalintaviivat, joita käytetään rastivälin pituuden laskentaan. Rastiväliiviiva tulee muokata kahden rastin välisen optimireitinvalinnan mukaan. Reitinvalintaviiva on eri rastivälin eri suuntiin.

Katso lisätietoja aiheesta Miten ratapituudet lasketaan.

Lisää rasti (Rataeditorin työkalurivi)

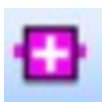

Tällä painikkeella lisäät rastin radalle.

1. Paina [Lisää rasti rastivälille](#) –painiketta aktivoitaksesi tämän toiminnon. Kaikki tapahtuman rastit tulevat näkyviin kartalle.
2. Valitse rastiväliiviiva, johon haluat lisätä rastin. Valitsemasi rastiväliiviiva muuttuu punaiseksi.
3. Valitse (napsauta hiirellä rastiympyrän sisällä) rasti, jonka haluat lisätä rastivälille. Valittu rastiväli muuttuu lisättyä rastia vastaavaksi.
- tai -
4. Napsauta hiiren painiketta kohdassa, johon haluat lisätä uuden rastin. Tämän jälkeen Condes kysyy sinulta uuden rastin koodin.
5. Toista vaiheet 2-4 tarvittaessa.

[Lisää rasti rastivälille](#) –painike on käytettävissä ainoastaan silloin, kun rata on näkyvissä Rataeditorissa; ei silloin kun [kaikki rastit](#) on näkyvissä.

Lisää piste (Rataeditorin työkalurivi)

Tällä painikkeella voit lisätä rastiväliiviivaan kulmapisteen, jolla voidaan [muotoilla rastiväliiviivaa](#). Kun olet lisännyt kulmapisteen, voit taivuttaa rastiväliiviivaa tästä kohdasta.

1. Paina [Lisää piste](#) -painiketta.
2. Valitse rastiväliiviiva napsauttamalla hiirellä.
3. Napsauta hiiren painiketta kohdassa, johon haluat lisätä uuden kulmapisteen.
4. Lisäyksen jälkeen Condes siirtyy [Siirrä kohdetta](#) –tilaan, jotta voit helposti heti siirtää kulmapistettä. Jos haluat siirtää pisteen pois suoralta linjalta, pidä [Ctrl](#) -näppäin painettuna.

Vastaavalla tavalla kulmapiste voidaan lisätä [reunaviivaan](#) tai [kielletyn alueen reunaan](#), jolloin voit muokata kielletyn alueen muotoa.

Poista piste (Rataeditorin työkalurivi)

Tällä painikkeella voit poistaa rastiväliiviivan kulmapisteen. Kulmapisteillä voidaan muotoilla rastiväliiviivaa tai poistaa osa rastiväliivasta.

1. Paina [Poista piste](#) -painiketta.
2. Valitse rastiväliiviiva. Valitun rastiväliiviivan kulmapisteet näkyvät pieninä mustina neliöinä.
3. Napsauta hiirellä kulmapistettä, jonka haluat poistaa.

Vastaavasti kulmapiste voidaan poistaa [reunaviivasta](#) tai [kielletyn alueen reunasta](#).

Lisää peittoalueen piste

Tätä työkalua käytetään, kun haluat tehdä [aukon peittoalueeseen](#). Kun olet lisännyt aukon ensimmäisen kulmapisteen, voit lisätä seuraavat pisteet hiirtä napsauttamalla.

Poista viivanosa (Rataeditorin työkalurivi)

Tällä painikkeella voit [poistaa tai palauttaa rastiväliiviivan osan](#). Viivanosalla tarkoitetaan kahden kulmapisteen välistä osaa.

Ennen kuin voit poistaa viivanosan, sinun tulee lisätä rastiväliiville kaksi kulmapistettä, joiden välinen osa muodostaa viivanosan. Viivanosa voidaan poistaa ja palauttaa ja/tai kulmapisteet voidaan poistaa tarvittaessa.

1. Paina [Poista viivanosa](#) -painiketta.
2. Valitse rastiväliivi hiirellä napsauttamalla.
3. Napsauta hiirellä kahden kulmapisteen välistä viivanosaa, jonka haluat poistaa/palauttaa.

Poista viivanosa (Rataeditorin työkalurivi)

Tällä painikkeella voidaan poistaa [5 mm rastiväliivivasta](#) tai [15 asteen sektori rastiymyrästä](#).

1. Paina [Poista viivanosa](#) -painiketta.
2. Valitse rastiväliivi tai rastiymyrä.
3. Napsauta hiirellä kohtaa, johon haluat poistaa viivanosan.

Kun poistat osan rastiväliivivasta, kaksi kulmapistettä lisätään viivalle ja [niiden välinen viivanosa poistetaan](#).

Kierrä (Rataeditorin työkalurivi)

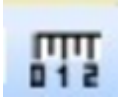

Tämän painikkeen avulla voit kiertää [ylitys/alituspaikkaa](#).

1. Paina [Kierrä](#) -painiketta.
2. Valitse haluamasi ylitys/alituspaikka.

3. Napsauta hiiren painikkeella ja pidä se painettuna ja osoita hiirellä ylitys/alituspaikan suunta.

Mittaa pituus

Mittaa pituus -työkalulla voit mitata matkoja kartalla. Matka mitataan reitiltä, jonka piirret hiirellä. Reitti piirretään yhdistettyinä suorina viivoina.

1. Valitse **Mittaa pituus** -työkalu
2. Näkyviin tulee **Mitattu pituus** -valintaikkuna. Tässä ikkunassa näkyy **piirretyn reitin pituus**. Koska reittiä ei vielä ole piirretty, mitta on aluksi 0 m.
3. Napsauta hiirellä kohtaa, josta haluat aloittaa mitattavan reitin. Napsauta uudelleen kohdassa, jossa haluat reitin kääntyvän. **Mitattu pituus** -valintaikkuna päivittyy koko ajan hiirtä siirtäessäsi.
4. Kun napsautat hiiren kakkospainikkeella, reitin viimeinen piste poistetaan. Näin voit **palata reittiä takaisin**.

Ratasymbolit -työkalurivi

Uusi rasti (Ratamerkinnät -työkalurivi)

Voit lisätä uuden rastin painamalla [Ratamerkinnät](#) -työkalurivin [Luo uusi rasti](#) –painiketta. Tämän jälkeen napsauta hiirellä kohtaa, johon haluat rastin lisätä. Condes kysyy sinulta rastin koodin.

Uuden rastin koordinaatit tallennetaan automaattisesti.

Jos valitset uuden lisäämäsi rastin ja painat hiiren kakkospainiketta ja valitset avautuvasta ponnahdusvalikosta [Ominaisuudet](#), voit muokata rastin ominaisuuksia, kuten rastimääritettä, leimasinkuviota jne.

Uusi lähtö (Ratamerkinnät -työkalurivi)

Voit lisätä uuden lähdön painamalla [Ratamerkinnät](#) -työkalurivin [Luo uusi lähtö](#) –painiketta. Tämän jälkeen napsauta hiirellä kohtaa, johon haluat lähdön lisätä. Condes kysyy sinulta lähdön koodin.

Uuden lähdön koordinaatit tallennetaan automaattisesti.

Jos valitset uuden lisäämäsi lähdön ja painat hiiren kakkospainiketta ja valitset avautuvasta ponnahdusvalikosta [Ominaisuudet](#), voit muokata lähdön ominaisuuksia, kuten rastimääritettä.

Uusi maali (Ratamerkinnät -työkalurivi)

Voit lisätä uuden maalin painamalla [Ratamerkinnät](#) -työkalurivin [Uusi maali](#) –painiketta. Tämän jälkeen napsauta hiirellä kohtaa, johon haluat maalin lisätä. Condes kysyy sinulta maalin koodin.

Uuden maalin koordinaatit tallennetaan automaattisesti.

Jos valitset uuden lisäämäsi maalin ja painat hiiren kakkospainiketta ja valitset avautuvasta ponnahdusvalikosta [Ominaisuudet](#), voit muokata maalin ominaisuuksia, kuten viimeiseltä rastilta tulevan viitoituksen tyyppin.

Uusi viitoituksen pää (Ratamerkinnät -työkalurivi)

Voit luoda viitoituksen pään painamalla [Ratamerkinnät](#) -työkalurivin Uusi viitoituksen pää -painiketta. Tämän jälkeen napsauta hiirellä kohtaa, johon haluat viitoituksen pään lisätä. Condes kysyy sinulta viitoituksen pään koodin.

[Viitoituksen pää –pistettä](#) käytetään, kun rastilta lähtee viitoitus. Viitoituksen pää kertoo mihin viitoitus päättyy ja lisätään radalle sen rastin perään, josta viitoitus lähtee.

Viitoitus näky kartalla [katkoviivana](#). Viitoitusta voidaan muokata normaaliin tapaan pisteillä, jotta se vastaa viitoitusta maastossa.

Uuden viitoituksen pään koordinaatit tallennetaan automaattisesti.

Jos valitset uuden lisäämäsi viitoituksen pään ja painat hiiren kakkospainiketta ja valitset avautuvasta ponnahdusvalikosta [Ominaisuudet](#), voit muokata viitoituksen pään ominaisuuksia, kuten edelliseltä rastilta alkavan viitoituksen tyyppin.

Uusi rastimääräite (Ratamerkinnät -työkalurivi)

Tämän toiminnon avulla voit lisätä rastimääritteen näkyviin radalle.

1. Paina *Uusi rastimääräite* -painiketta.
2. Napsauta hiirellä kartan kohtaa, johon haluat rastimääritteen lisätä.

Erikoismerkinnot -työkalurivi

Uusi kielletty alue (Erikoismerkinnot -työkalurivi)

Voit luoda uuden Kielletyn alueen seuraavasti:

1. Paina [Erikoismerkinnot](#) -työkalurivin [Uusi kielletty alue](#) -painiketta.
2. Piirrä kielletyn alueen reunat haluamaasi muotoon napsauttamalla kulmapisteissä.
3. Lopeta piirtäminen [kaksoisnapsauttamalla](#) hiiren [ykköspainiketta](#), painamalla näppäimistön [Esc](#) -näppäintä tai hiiren kakkospainikkeella.

Muuta kielletyn alueen ominaisuuksia napsauttamalla hiiren kakkospainiketta ja valitsemalla avautuvasta ponnahdusvalikosta [Ominaisuudet](#).

Uusi reunaviiva (Erikoismerkinnot -työkalurivi)

Voit luoda Reunaviivan seuraavasti:

1. Paina [Uusi reunaviiva](#) -painiketta.
2. Piirrä [reunaviiva](#) haluamaasi muotoon napsauttamalla kulmapisteissä.
3. Lopeta piirtäminen kaksoisnapsauttamalla hiiren [ykköspainiketta](#), painamalla näppäimistön [esc](#) -näppäintä tai hiiren kakkospainikkeella.

Muuta reunaviivan ominaisuuksia (katkoviiva) napsauttamalla hiiren kakkospainiketta ja valitsemalla avautuvasta ponnahdusvalikosta [Ominaisuudet](#)...

Uusi juomapaikka (Erikoismerkinnot -työkalurivi)

Tällä painikkeella voit luoda uuden juomapaikan.

1. Paina [Erikoismerkinnot](#) -työkalurivin [Uusi juomapaikka](#) -painiketta.
2. Napsauta hiirellä kohtaa johon haluat juomapaikan lisätä.

Uusi kohdistusmerkki (Erikoismerkinnot -työkalurivi)

Tällä painikkeella voit luoda uuden kohdistusmerkin.

1. Paina [Erikoismerkinnot](#) -työkalurivin [Uusi kohdistusmerkki](#) -painiketta.
2. Napsauta hiirellä kohtaa johon haluat kohdistusmerkin lisätä.

Uusi ylitys/alituspaikka (Erikoismerkinnot -työkalurivi)

Tällä painikkeella voit luoda uuden ylitys/alituspaikan.

1. Paina [Erikoismerkinnot](#) -työkalurivin [Uusi ylitys/alituspaikka](#) -painiketta.
2. Napsauta hiirellä kohtaa johon haluat ylitys/alituspaikan lisätä.

Ylitys/alituspaikat ovat oletusarvoisesti pohjois-etelä -suunnassa. Voit muuttaa suuntaa

työkalurivi [Kierrä](#) -työkalulla. Vaihtoehtoisesti valitse hiiren kakkospainikkeella avautuvasta ponnahdusvalikosta [Ominaisuudet](#). Valitse avautuvasta valintaikkunasta [Ympyrä](#) -välilehti ja kierrä symbolia napsauttamalla sitä.

Voit muuttaa [ylitys/alituspaikka](#) -symbolin kokoa ja muotoa vetämällä sen kulmista.

Uusi ensiapupaikka (Erikoismerkinnyt -työkalurivi)

Tällä painikkeella voit luoda uuden ensiapupaikan.

1. Paina [Erikoismerkinnyt](#) -työkalurivin [Uusi ensiapupaikka](#) -painiketta.
2. Napsauta hiirellä kohtaa johon haluat ensiapupaikan lisätä.

Uusi kielletty reitti (Erikoismerkinnyt -työkalurivi)

Tällä painikkeella voit luoda uuden kielletty reitti -symbolin.

1. Paina [Erikoismerkinnyt](#) -työkalurivin [Uusi kielletty reitti](#) -painiketta.
2. Napsauta hiirellä kohtaa johon haluat kielletty reitti -symbolin lisätä.

Uusi pyöräsuunnistuksen kielletty reitti

Voit luoda uuden Pyöräsuunnistuksen kielletyn reitin piirtämällä viivan kiellettyä reittiä pitkin.

1. Napsauta *Uusi pyöräsuunnistuksen kielletty reitti* -painiketta
2. Napsauta hiirellä viivan muodot määrittelevät viivan kulmapisteet
3. Lopeta piirtäminen joko hiirtä kaksoisnapsauttamalla, painamalla Esc -näppäintä tai napsauttamalla hiiren kakkospainiketta

Grafiikkatyökalurivi

Uusi teksti (Ratamerkinnät -työkalurivi)

Tällä painikkeella voit luoda uuden tekstikentän.

1. Paina **Ratamerkinnät** -työkalurivin **Uusi teksti** –painiketta.
2. Napsauta hiirellä kohtaa johon haluat tekstikentän lisätä.

Uusi viiva

Voit luoda viivan piirtämällä viivan hiirellä

1. Napsauta **Uusi viiva** -painiketta
2. Napsauta hiirellä viivan muodot määrittelevät viivan kulmapisteet
3. Lopeta piirtäminen joko hiirtä kaksoisnapsauttamalla, painamalla Esc -näppäintä tai napsauttamalla hiiren kakkospainiketta

Viivan ominaisuuksia voi muokata kaksoisnapsauttamalla viivaa tai viivan päätä avautuvan ponnahtusvalikon Muokkaa grafiikkaa -toiminnolla. Muokattavina tietoina on viivan väri, viivan paksuus ja katkotus.

Uusi peittoalue (Grafiikka -työkalurivi)

Tällä painikkeella luot valkoisen alueen, jolla voit **peittää kartan osia**.

Kartan osien peittäminen voi olla hyödyllistä, jos haluat tehdä oman kartan ulkoasun ja lisätä esimerkiksi omia grafiikoita ja tekstejä.

Kartan osien peittämistä voi käyttää myös suunnistusharjoitusten yhteydessä, esimerkiksi "käytävien" muodostamiseen.

Uusi grafiikka (Grafiikka -työkalurivi)

Tällä painikkeella luot uuden grafiikkakohteen kartan päälle. Katso lisätietoja Lisää grafiikkaa -valintaikkunasta.

1. Paina **Grafiikka** -työkalurivin **Lisää grafiikkaa** –painiketta.
2. Napsauta hiirellä kohtaa johon haluat grafiikkakohteen vasemman yläkulman lisätä.

Uusi Condes Logo (Grafiikka -työkalurivi)

Tämän toiminnon avulla voit lisätä Condesin logon radalle.

1. Paina **Grafiikka** -työkalurivin **Uusi Condes logo** -painiketta.
2. Napsauta hiirellä kartan kohtaa, johon haluat logon lisätä.

Voit muuttaa logon kokoa valitsemalla logon ja vetämällä sen kulmista.

Vakiotyökalurivi

Vakiotyökalurivi näytetään valikon alapuolella. Työkalurivin painikkeilla voidaan nopeasti suorittaa [useimmiten tarvittavia Condesin toimintoja](#).

Näyttääksesi tai piilottaaksesi Työkalurivin, valitse Näytä –valikosta Työkalurivi (ALT, V, T).

Painike	Toiminto
	Luo uusi tapahtumatiedosto
	Avaa olemassa oleva tapahtuma. Ruudulle tulee Avaa –valintaikkuna, jossa voit etsiä haluamasi tapahtumatiedoston.
	Tallenne aktiivinen tapahtuma sen nykyisellä nimellä. Jos tapahtumalla ei ole vielä tiedostonimeä, Condes kysyy sitä Tallenna nimellä -valintaikkunassa.
	Poista valittuna oleva tieto tapahtumasta ja tallenna se leikepöydälle.
	Kopio valittuna oleva tieto leikepöydälle.
	Lisää leikepöydän sisältö nykyiseen kohtaan.
	Kumoa viimeisin toiminto.
	Tee viimeisin kumottu toiminto uudelleen.
	Luo uusi rasti.
	Luo uusi rata.
	Luo uusi sarja.
	Esikatsele aktiivina olevan radan tai sarjan rastimääritteitä
	Esikatsele aktiivina olevan radan tai sarjan leimausruudukkoa
	Lukitse/poista lukko rastien koordinaateista. Kun tämä painike on painettuna, rastien sijainnit ovat ”lukittuina”, ja niitä ei voida siirtää hiirellä.
	Painamalla tätä painiketta voit muokata tämän radan tulostusaluetta (tai ”kaikkien rastien”). Paina painiketta uudelleen, kun tulostusalue on määriteltä.

Painamalla tätä painiketta, kartalla näytetään/piilotetaan radan lisäksi muut rastit (himmennettyinä).

Painamalla tätä painiketta "himmennät" taustalla olevan kartan. Tällöin rata erottuu paremmin.

Lähennä rataa.

Loitonna rataa.

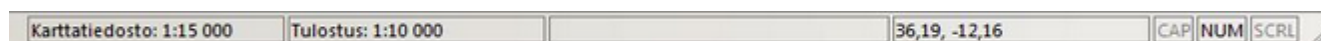
Zoomaa radan kokoon.

Tulosta aktiivinen näkymä.

Näyttää Tietoja Condesista -valintaikkunan.

Tilarivi

Tilarivi näytetään Condesin [pääikkunan alareunassa](#).

Tilarivin vasemmassa osassa näytetään [valikon toimintojen lisätiedot](#), kun navigoit valikoissa. Vastaavasti siinä näytetään [työkalurivin painikkeiden lisätiedot](#), kun siirrät hiirtä niiden päällä, ennen kuin paina niitä.

Tilarivissä näkyy seuraavat tiedot:

Tieto	Kuvaus
Karttatiedosto	Nykyisen kartan mittakaava
Tulostus	Nykyinen tulostusmittakaava. Napsauta tätä avataksesi Kartan asetukset -valintaikkunan , jossa voit muuttaa tulostusmittakaavaa.
Maastokoordinaatit	Hiiren nykyisen sijainnin maastokoordinaatit. Nämä näytetään ainoastaan silloin kun kartta on geo -viitattu. Rataeditorin asetukset -valintaikkunassa voit määritellä näytetäänkö paperikoordinaatit vai pituus- ja leveysasteet.
Paperikoordinaatit	Hiiren nykyinen sijainti paperikoordinaateissa, eli millimetreissä kartalla.
CAP	Caps Lock –näppäin on alhaalla.
NUM	Num Lock –näppäin on alhaalla.
SCRL	Scroll Lock –näppäin on alhaalla.

Hakemisto

95

- A -

Aita 133
Alue 156
arvio 93
Arvioitu kävijämäärä 70, 93
Arvioitu kävijämäärä 79
Australian Englanti 75
Automaattinen päivitys kun karttatiedosto muuttuu 75
Avaa tiedosto -valintaikkuna 69
Avaa tiedosto automaattisesti 75

- B -

Bittikartan asetukset -valintaikkuna 97
Bittikartta 120, 95
BMP 120, 95, 21

- C -

CLE 60
CMYK 8
Condes Logo 156
Condes Logo -valintaikkuna 137
Condesin tuki viestiradoille 39

- D -

dpi 97

- E -

Ei reunaviivaa 133
emf 95, 21
Encapsulated PostScript 118
Ensiapu 155
Ensiapupaikka -valintaikkuna 134
Ensimmäisen rastin koodi 72
EPS 118, 8
Erikoismerkinnät -valintaikkuna 60
erilliset karttatiedostot 95
erilliset rastit 98
etäisyys 79

- F -

FARSTA 90
FARSTA -jakso 90
Fontit 131, 104
Fontti 134

- G -

Geo -viittaukset ja maastokoordinaatit 23
GPS 124
GPX 124
Grafiikka 135, 47, 47
Grafiikka 156
Grafiikkakohteen muokkaaminen 47
Grafiikkakohteiden järjestäminen 48
Grafiikkalayoutin linkitys toiseen näkymään 50

- H -

Hajonnat 114
Hiihtosuunnistusrata 85, 88
How to run Condes on a Mac 19

- I -

IOF 8

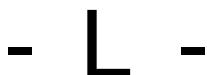
- J -

jakso 90
Jakson käyttäytyminen 85
Jakson käyttäytyminen -valintaikkuna 90
Jaksot 39, 114
JPG 120, 95, 21
Juomapaikka 154
Juomapaikka -valintaikkuna 133

- K -

kaksi symbolia 35
Kalibroi 56
kansio 77
Kansioasetukset 77
Kartan asetukset -valintaikkuna 95
Kartan leikkaaminen 44
Kartan liittäminen 118
Kartan peittäminen 45
kartanvaihdot 110
kartanvaihto 30
Kartat 8
Kartta 74, 95
Kartta ja ratasuunnittelu 8

karttatiedosto 95, 21
Karttatiedostojen oletushakemisto 77
Karttatiedoston mittakaava 95
Karttatiedostot... 21
Katkonainen reunaviiva 133
kehyksen paksuus 128
Kehyksen väri 128
Kehys 133
Kehys 128, 134, 43
Kehysviiva 154
Keskitetty tulostus 110
Kielletty alue 154, 133
Kielletty reitti 155
Kielletty reitti -valintaikkuna 134
Kierrä 150
KMZ 124
kohdistusmerkit 23, 56
Kohdistusmerkki 154, 133
Kohteet -valikon toiminnot 144
Koko 131
Koko kartta-alue 118, 110
Koodi 131
Koon muutto 47, 43
Kopioi 88
Kopioi kohteet -valintaikkuna 93
Kopioi rata 18
Kopioi rata leikepöydälle 18
Kortin tyyppi 73
Kortti 74
kuvalliset 93
Käyttäytyminen (Tulostusalueen asetukset -valintaikkuna) 128
käyttöopastus 16
Käytä eri karttatiedostoa tässä näkymässä 95
Käytä omaa tulostusaluetta jokaiselle radalle 128
Käytä samaa tulostusaluetta kaikille radoille 128
käytä samoja rastiympyröiden ja rastiväliviivojen katkoja 98
käytä samoja symboleita 98
Käytä suoraa PostScript -tulostusta 75

labyrintti 31
lataa 26
LATAA omat vakioasetukset 100, 104
Leikkaa osa 150
leikkaus 44, 47
leima 82, 127, 78, 127, 59
Leima -valintaikkuna 127
Leimausruudukon asetukset 74
Leimausruudukot 112
Leipäteksti 77
Liitä rata leikepöydältä 18
Limitys 73
linkitä rastit 98
linkitä rastit toiseen näkymään 95
lisenssi 64
Lisämitat ja Fontit (Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkuna) 100
Lisäteksti 131
Lisää grafiikkaa -valintaikkuna 135
Lisää peittoalueen piste 149
Lisää piste 149
Lisää Rasti 148, 60
Lisää rasti 85

Logot ja grafiikat 8
Loitonna 60
Lukitse 60
Lukitse rastien koordinaatit 60
Luo ensimmäinen ratasi 16
Luo kielletty alue 154
luo rasti 60
luo rata 60
Luo reunaviiva 154
Luo uusi rasti 17
Luo uusi rata 18
Luo uusi sarja 19
lähdetään liikkeelle 16
Lähennä 60
Lähtö 85
Lähtökolmio 100
Lähtöpiste 79
Läpinäkyvä tulostus 104
Läpinäkyvä tulostus 75, 95, 104

- M -

Maali 85
Maali ilman viitoitusta 79
Maali kokoavalla viitoituksella 79
Maali viitoituksella rastilta asti 79
Maalin säde 100
Maastokoordinaatit -valintaikkuna 97
magenta 60
Marginaali 77, 128
mask the map 43
Metatiedosto 97
Metatiedoston asetukset -valintaikkuna 97
Mikä karttatiedosto 95
mit. 60
Mitat 131, 100
Mitattu pituus 85
Miten (sekalaista) ... 58
Miten (viestit) ... 39
Miten - Tulostetaan ja viedään, mittakaavat 52
Miten kalibroidaan tulostin 56
Miten kartalle lisätään rastimääritteet 35
Miten kartan tulostusmittakaava muutetaan 23
Miten käsitellään kartanvaihto 30
Miten käsitellään rasteja 17
Miten käsitellään ratoja 18
Miten käsitellään sarjoja 19
Miten käytetään Rastin tila maastossa -arvoja maastossa olevien merkkien kontrolloimiseen 27
Miten käytetään samoja leimasinkuvioita useammassa kilpailussa 59
Miten käytetään useampaa viimeistä rastia 33
Miten lisätään kohdistusmerkit 23
Miten lisätään uusia rastimääritesymboleita tai muokataan olemassa olevia 59
Miten lähdetään liikkeelle... 16
Miten manuaalisesti leikataan rastiväliiviä 29
Miten määritellään onko rastimääritteet symboli- tai tekstirastimääritteet 36
Miten määritellään tekstirastimääritteiden teksti 37
Miten näytetään kaksi rastimääritesymbolia samassa ruudussa 35
Miten näytetään tekstiä rastimääriteruudussa 36
Miten OCADiin viedyt radat kohdistetaan oikein 58
Miten poistetaan pala rastiympyrästä 26
Miten poistetaan rastiväliiviä leikattu katko 29
Miten poistetaan symboli rastimääritteistä 36
Miten radan nimi tai viestijoukkueen numero tulostetaan kartan taakse 55

Miten radan noususumma lasketaan 32
Miten rastimääritteet jaetaan kartalla osiin 35
Miten rastin kuormitus lasketaan 26
Miten rastin rastimääritykset määritellään 25
Miten rastiväliiivat katkotaan automaattisesti 28
Miten rastiympyrän sijainti hienosäädetään 25
Miten siirretään karttaa, jos kaikki rastit on sivussa oikeasta paikasta 22
Miten siirretään kilpailun tiedot kilpailun tulospalveluohjelmaan 58
Miten sivun layout suunnitellaan 43
Miten taivutetaan rastiväliä 28
Miten tehdään rata, joka on useammalla kartalla 31
Miten tehdään viestirata 41
Miten tulostetaan kartat ja radat 51
Miten tulostetaan radat olemassa olevalle kartalle 56
Miten vaihdetaan näkymän kartta 22
Miten viedään rastimääritteet Condesista Tekstinkäsittelyohjelmaan 38
Mittaa pituus 151
mittakaava 95, 47
Mitä uutta on Condesin versiossa 10 10
MTB 88
muistiinpanot 129
Muistiinpanot -välilehti 129
Muokkaa rastiä 17
Muokkaa rataa 18
Muokkaa ratoja 60
Muokkaa sarjaa 19
Muotoilu 47
Muotoilut 134
Muuta tulostusalue sivukoon mukaan -valintaikkuna 129
Määritellyt leimasinkuviot -valintaikkuna 78
Määritelty tulostusalue 110
Määritelty tulostussivu 118

- N -

Nimeä rasti uudelleen 82
Nimeä rasti uudelleen -valintaikkuna 89
Nimeä uudelleen 82, 89
Nimeä uudelleen ja korvaa 82, 89
Norja 75
Nousu 85
Numeron muoto 85, 104
Numerot 131
Näkymä 98, 95, 60
Näkymä -valikon toiminnot 142
Näkymä ja Navigointipalkki 60
Näkymän aktiiviset radat -valintaikkuna 102
Näytä OCAD -taustakartat 95
Näytä vapaasti kierrettävien rastien koodit 104
Näytä/piilota kartan symboleita -valintaikkuna 103
Näytä/piilota kartan väritasoja -valintaikkuna 103

- O -

OCAD 121, 95, 21
OCAD grafiikkakohteet 95
ocd 21
Ohjelman rekisteröinti -valintaikkuna 64
osuus 29
OSUUS jakso 90
Otsikko 131

- P -

Pakollinen ylitys/alituspaikka 79
pakollinen ylitys/alituspaikka 154
Palauta Condes -oletusarvot 100, 104
patternit 59
PDF 8
PDF Rendering Settings 117
Peittoalueen asetukset 135
pikseliä 120
Pistesuunn. sarake A 131
Pistesuunn. sarake B 131
Pistesuunnistuksen lajittelujärjestys 131
Pistesuunnistuksen pisteet 81
Pistesuunnistusrata 85, 88
Pituus 85, 31
Poista lukitus 60
Poista osa 150
Poista piste 149
Poista rasti 85, 17
Poista rasti -valintaikkuna 83
Poista rasti radalta 17
Poista rata 18
Poista sarja 19
PostScript 75
PostScript -tulostimet 75
Pyöristetyt kulmat 128
Pyöräsuunnistuksen kielletty reitti -valintaikkuna 134
Pyöräsuunnistusrata 85, 88

- R -

Radan alue 118, 110
Radan muokkaus Standardityökalurivi 60
Radan muokkaus työkalurivi 60
Radan nimi 88, 93
Radan pituus reitinvalinnan mukaan 31
Radan tyyppi 85, 88
Radan ulkoasu 73
Radan vienti 8
Radat 60
Radat -taulukko 89
Ranska 75
Raportit 8
Raporttien tulostusasetukset 77
Raporttifontit 77
Rasti 17
Rasti -valintaikkuna 79
Rasti, jossa kartanvaihto 79
Rasti, josta lähtee viitoitus 79
Rasti, josta lähtee viitoitus kartanvaihtoon 79
Rastien asetukset -valintaikkuna 98
Rastikoodi 79
Rastikoodit "kaikki rastit" 104
Rastileimasimet ja tarkistusleima (Rasti -valintaikkuna) 82
Rastilippu haettu 81, 27
Rastilippu viety 81, 27
Rastimäärite 153, 130, 79, 59
Rastimäärite -valintaikkuna 130
Rastimäärite -valintaikkuna (Fontit -välilehti) 131

Rastimäärite -valintaikkuna (Mitä tulostetaan -välilehti) 130
Rastimäärite -valintaikkuna (Ulkomuoto -välilehti) 131
Rastimääritteen ulkoasu 85
Rastimääritteen ulkoasu 72
Rastimääritteet 93, 112, 36, 36, 35, 8
rastin kuormitus 79
Rastin tila maastossa 81
Rastinumerot 104
Rastipaikka merkitty 81, 27
Rastireitti 85, 88
Rastit 85, 98, 84, 60, 17
Rastit -taulukko 84
Rastit, joissa kartanvaihto 79
Rastiväli -valikon toiminnot 141
Rastiväli -valintaikkuna 92
Rastivälin nousu -valintaikkuna 92
Rastivälin noususumma -taulukko 93
rastiympyrä 26
Rastiympyrän säde 100
rata 31
Rata -valintaikkuna 85
Rataeditori 60
Rataeditorin asetukset 75
ratahajonnat 124
RataID 114
Ratamerkinnot -työkalurivi 152, 60
Ratapituuden laskenta 31
ratapituudet 31
Ratasuunnittelu Condes 8:lla 8
Ratatiedot 8
Ratatulostuksen symbolit (Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkuna) 99
Ratatulostuksen väri 104
Ratatulostuksen värit (Ratatulostuksen symbolit ja mitat -valintaikkuna) 101
Rekisteröintikoodi 64
Resoluutio 120
RGB 8
Ruotsi 75
Ruudun koko 74

- S -

Saksa 75
Sarakkeiden tasaus 131
Sarjan nimi 93
Sarjat 93, 19
Sarjat -taulukko 93
Selaa ratoja 64, 60
Siirrä 47, 43
Siirrä karttaa 102
Siirrä karttaa ohjeet 102
siirrä rastinumeroa 60
siirrä rastiympyrää 60
Silmukan käyttäytyminen -valintaikkuna 90
Simuloi pääletulostusta PostScript -tulostimilla 75
Sisämarginaali 134
Sivun asetukset 118
Sivun koko 118
Sivun marginaali 73
Skaalaa rastien koordinaatit tässä näkymässä 102
Sovelluksen asetukset 75
Standardileima -valintaikkuna 127
Suomi 75
suora 75

suunta 118
Suurennetun karttapalan lisääminen 48
symboli 59, 36, 35
Symboli -valintaikkuna 70
Symbolien kieli 75
Symbolimalli 79
Symbolipaletin koko 75
säde 100

- T -

taivuta 28
Tallenna nimellä -valintaikkuna 69
TALLENNA omat vakioasetukset 100, 104
Tanskalainen 75
Tapahtuman nimi 72
tapahtuman nimi 72
Tapahtuman tiedot -valintaikkuna 72
Tapahtumatiedostojen oletushakemisto 77
tapahtumatiedoston nimi rastimääritteiden alla 72
Tapahtumavelho 67
Tapahtumavelho - Sivu 1 67
Tapahtumavelho - Sivu 2 67
Tapahtumavelho - Sivu 3 67
Tapahtumavelho - Sivu 4 67
Tapahtumavelho - Sivu 5 67
Tapahtumavelho - Sivu 6 68
Tapahtumavelho - Sivu 7 68
Tapahtumavelho - Sivu 8 68
Tapahtumavelho - Sivu 9 69
Tarkistusleimat 73
Tarkkuussuunnistus 79
Tarkkuussuunnistusrata 85, 88
Tasaus 134
Taulukko 93, 84
Tavallinen rasti 79
Tavallinen rata 85, 88
Tehtäväriivi 60
teksti 156, 134, 36
Teksti -valintaikkuna 134
Teksti kartan kääntöpuolella -valintaikkuna 104
tekstimuotoinen 93
Tekstin väri 134
Tekstirastimäärite 131
Tekstit 49, 8
Tekstit, Pistesuunnistus ja Tila (Rasti -valintaikkuna) 81
Tervetuloa käyttämään Condesia! 8
Tervetuloa! 8
Tiedosto -valikon toiminnot 138
Tiedostotyyppi 120
Tietoja Condesista -valintaikkuna 137
Tilapäinen rakennustyömaa 133
tilatiedot 27
Tukireitti 85, 88
Tulosta 110
Tulosta 104, 56
Tulosta kartta 110
Tulosta OCADin Overprint -värit läpikuultavina 95
Tulosta Radat -valintaikkuna 110
Tulosta radat olemassa olevalle kartalle 8
Tulosta radat olemassa olevalle kartalle -asetukset 104
Tulosta rastimääritteet -valintaikkuna 112
Tulosta tarkistusleimaukset -valintaikkuna 112

Tulosta tekstinä 85
tulostus olemassa olevalle kartalle 56
Tulostus vaakaan 110
Tulostusalue 128, 43, 43
Tulostusalue -valikon toiminnot 144
Tulostusalueen asetukset 128
Tulostusmittakaava 95
tulostusväri 104
Tuo 93
Tuo viestijoukkueet -valintaikkuna 126

- U -

Ulkoasu 73
Ulkonäkö 131
Useita näkymiä 8
Uusi Condes Logo 156, 49
Uusi Ensiapupaikka 155
Uusi Grafiikka 156
Uusi grafiikkakohde 48
Uusi Juomapaikka 154
Uusi Kielletty Reitti 155
Uusi Kohdistusmerkki 154
Uusi Lähtö 152
Uusi Maali 152
Uusi Pakollinen ylitys/alituspaikka 154
Uusi peittoalue 156
Uusi pyöräsuunnistuksen kielletty reitti 155
Uusi Rasti 152, 82
Uusi Rastimäärite 153
Uusi rata -valintaikkuna 88
Uusi Teksti 156, 49
Uusi viestijoukkue 107
Uusi Viitoituksen Pää 152
Uusi viiva 156

- V -

Vaarallinen 133
Vakioteksti 134
Valikoiden kieli 75
Valitse Grafiikkakohde 147
Valitse Ratakohde 147
Valitse reitinvalintaviiva 148
Valitse Symboli -valintaikkuna 70
Valitse tulostusalue 64
Valitse väri -valintaikkuna 127
Valkoinen tausta 134
Vapaa 85
Vapaa järjestys rastit 85
Vasemman yläkulman kohdistusmerkin OCAD -koordinaatit 124
vedä 56
vedä rata 56
Vie 120, 118, 121, 38
Vie radat bittikarttatiedostoiksi -valintaikkuna 120
Vie radat EPS -tiedostoiksi -valintaikkuna 118
Vie radat GPS -sovellukseen -valintaikkuna 124
Vie radat OCAD -tiedostoiksi -valintaikkuna 121
Vie radat PDF -tiedostoiksi -valintaikkuna 115, 8
Vie radat SVG -tiedostoiksi 124
Vie ratatiedot XML -tiedostoksi -valintaikkuna 114

Vie viestijoukkueet XML -tiedostoon 126
Vientimittakaava 120, 118
Vientisivun asetukset -valintaikkuna 120
viesti 90, 110
Viestijoukkueen määrittelyvalintaikkunat 107
Viestijoukkueiden joukkuehajonnat 107
Viestin jaksot 85
Viestin osuudet 85
VIESTIN OSUUS 90
viestirata 39
viimeinen rasti 33
viitoituksen pää 60
Viitoitus 79
Viiva 100, 28, 29
Viiva -valintaikkuna 135
Viivapaksuus 100
Viivoitus 133
väli 100
Väli 73, 118, 110
Värien asetukset OCAD -viennissä -valintaikkuna 123
Värimäärä 120

- W -

wcd 16
Windows Metatiedosto 21
Windows Metatiedostot 95
wmf 95, 21
World File 120, 97

- X -

XML 114, 58

- Y -

Yhdistä 95
Yhdistä rata OCAD -kartalle 95
Yhtenäinen reunaviiva 133
Yleiset asetukset tälle tietokoneelle 75
Ylitys kiellety -viiva -valintaikkuna 133
Ympyrä 100
Ympyrä/viiva -väli 100
ympyrät 98

